

...А дзверы — на замок!

СТАР. 7

«Лістапад» аб'явіў праграму

СТАР. 8

Маленькі вожык, а дзеда вылечыў!

СТАР. 11

ЦЫТАТА ДНЯ

Марыяна ШЧОТКІНА, намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу:

«Сельская моладзь Беларусі валодае масай талентаў. Гэта сапраўды падмурак нашай краіны. Пакуль у нас ёсць такая выдатная моладзь, мы можам жыць спакойна і ўпэўнена. Пакуль ёсць такія людзі, мы будзем квітнець, будзем рухацца наперад».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 22.10.2016 г.

Долар ЗША		1,9048 ▼
Еўра		2,0768 ▼
Рас. руб.		0,0305 ■
Укр. грыўня		0,0742 ▲

ISSN 1990 - 763X

1 6 2 0 5 >

9 771990 763008

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

Родная газета на роднай мове

22

КАСТРЫЧНИКА 2016 г.

СУБОТА

№ 205 (28315)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

СПОРТ, ЯКІ АБ'ЯДНОЎВАЕ

У Беларусі створаны ўсе ўмовы для правядзення міжнародных спаборніцтваў самага высокага ўзроўню

Аб гэтым Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка заявіў у час выступлення на 45-м пасяджэнні Генеральнай асамблеі Еўрапейскіх алімпійскіх камітэтаў, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Тут ёсць усе ўмовы для заняткаў спортам і правядзення міжнародных спаборніцтваў самага высокага ўзроўню. І ўсё гэта, падкрэсліваю, зроблена калі не выключна дзяржавай, то пры яе пераважнай ролі. Я ўпэўнены, што так і павінна быць. Перш за ўсё дзяржава павінна клапаціцца аб здароўі сваіх грамадзян і ствараць усе ўмовы для спорту вышэйшых дасягненняў. Таму што, як бы мы ні хацелі, спорт сёння па-за палітыкай ужо быць не можа. Але трэба пастарацца так, каб гэта была частка сумленнай і адкрытай палітыкі. Гэта вельмі важна сёння для ўсёй планеты. Нішто так не аб'ядноўвае людзей, як спартыўныя спаборніцтвы», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

СТАР. 2

ПАД РЫШТАВАННЯМІ — ЭПОХА РЭНЕСАНСУ

Фота Анастасія КЛЕШЧУКА

Вядомыя ў Беларусі мастакі-рэстаўратары Аляксей Ліпскі і Аляксандр Ярмак працуюць на ўнікальным культурным і гістарычным аб'екце — касцёле Божага Цела ў Нясвіжы. Падчас рамонтнага працэсу спецыялісты прадпрыемства «Белрэстаўрацыя» адкрылі дагэтуль невядомыя жывапісныя фрэскі XVI—XVIII стагоддзяў. На паўночным баку збудавання старажытныя аўтарскія малюнкi захаваліся на семдзесят працэнтаў, і цяпер задача рэстаўратараў — аднавіць страчаныя часткі. Над гэтым сёння і шчыруюць вопытныя мастакі.

Раман ЕЎСЯГНЕЕЎ:

■ Акцэнт на здароўе

«Псіхіятрыя перастала быць Папялушкай. Што далей?»

Прафесар Раман Аляксандравіч Еўсягнееў доўгі час з'яўляўся старшынёй праўлення Беларускай псіхіятрычнай асацыяцыі і членам праўлення Еўрапейскай асацыяцыі псіхіятраў — якраз у той пераломны перыяд, калі псіхіятрыя як навука і як самастойная галіна медыцыны шырэі і смялей пайшла ў грамадства. 3 яе

дзейнасці была знята залішня сакрэтнасць, і асацыяцыя шмат зрабіла і робіць зараз для папулярызацыі былой «Папялушкі». Жыццё не стаіць на месцы, падростаюць новыя пакаленні, з'яўляюцца новыя праблемы, у тым ліку псіхіятрычнага кшталту. Загадчык кафедры псіхіятрыі і наркалогіі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі, доктар медыцынскіх навук, аўтар некалькіх падручнікаў, кніг і манаграфій Раман Еўсягнееў робіць іх аналіз.

— Раман Аляксандравіч, ці змянілася за апошні час псіхічнае здароўе людзей?

— Каб правільна адказаць, патрэбна разумець, што псіхічнае здароўе не нейкая пастаянная велічыня. Тым больш, што апошнім часам патраба-

ванні да яго змяніліся: яны ўзрастаюць і працягваюць узростаць. Па той прастай прычыне, што рытм у жыцця напружаны, адна толькі сучасная вытворчасць патрабуе зусім іншага псіхічнага здароўя. Скажам, каб працаваць на прагрэсіўных хуткасных механізмах з электронным начыннем, патрэбна зусім іншая канцэнтрацыя ўвагі і сіл. Чалавек разумее: каб адпавядаць рэаліям сучаснага свету, ён павінен быць моцным спецыялістам, пастаянна вучыцца. Непараўнальна ўзрастае мера яго адказнасці — не дай бог, нешта здарылася на буйной складанай вытворчасці, а іх на Беларусі хапае, і ніякіх сродкаў не хопіць для пакрыцця прычыненай шкоды. Усё гэта трымае вытворцаў у пастаянным напружанні.

СТАР. 6

СПОРТ, ЯКІ АБ'ЯДНОЎВАЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Кіраўнік дзяржавы дадаў, што апошнім часам невялікі дзяржавы сталі баяцца праводзіць маштабныя міжнародныя спаборніцтвы, таму што планка вельмі высокая і пампезная.

«Трэба праводзіць такія мерапрыемствы душэўна, каб людзі прыежджалі і не палохаліся гэтых мерапрыемстваў, а адпачывалі. Трэба зрабіць так, каб спартсмены адчувалі сябе ідэальна і паказвалі або імкнуліся паказаць самыя высокія вынікі, каб фанаты і балельшчыкі адчувалі, што гэта свята, каб спаборніцтвы аб'ядноўвалі ўсіх не толькі ў краіне правядзення, але і ў свеце ў цэлым, — упэўнены Прэзідэнт. — Беларусь менавіта гэта зробіць. Усё зробіць для таго, каб спаборніцтвы былі добрымі, душэўнымі і каб вы ніколі не пашкадавалі аб прынятым рашэнні правесці Еўрапейскую алімпіяду ў Беларусі».

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што Беларусь ужо не раз прадэманстравала гатоўнасць прымаць міжнародныя турніры самага высокага ўзроўню. Сведчаннем таму служаць паспяхова праведзеныя ў краіне чэмпіянат свету 2014 года па хакеі з шайбай, чэмпіянат Еўропы 2015 года па мастацкай гімнастыцы. У бягучым годзе на вяслярным канале ў Заслаўі, адным з лепшых у Еўропе, адбыўся маладзёжны чэмпіянат свету па веславанні на байдарках і каное.

«Мы беражліва захоўваем спадчыну нашых чэмпіёнаў і высока цэнім дасягненні выдатных спартсменаў з іншых краін. На іх прыкладзе і з іх удзелам сцвярджаюцца каштоўнасці алімпійскага руху і выхоўваюцца новыя пакаленні беларускіх атлетаў», — сказаў беларускі лідар.

Акрамя таго, звярнуў увагу кіраўнік дзяржавы, Калядны турнір па хакеі з шайбай і біятлонны фестываль «Гонка легенд», што палюбіліся ўсім і праводзяцца ў Беларусі з удзелам ветэранаў спорту, уносяць вялікі ўклад у развіццё спартыўнай дыпламатыі, садзейнічаюць развіццю дружбы і ўзаемаразумення паміж народамі.

Прэзідэнт таксама расказаў, што ў рэспубліцы ўдзяляецца самая пільная ўвага пытанням развіцця фізічнай культуры і спорту ў цэлым. За 25 гадоў у краіне падрыхтаваны сотні першакласных трэнераў, медыкаў і тэхнічных спецыялістаў, якія рэгулярна запальваюць на спартыўным Алімпе новыя яркія імёны. «Значна палепшана галіновыя інфраструктура. Сёння налічваецца амаль 23 тыс. фізкультурна-спартыўных збудаванняў. Яны актыўна выкарыстоўваюцца не толькі нашымі атлетаў для трэніровак, але і звычайнымі грамадзянамі», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Штогод у краіне праводзіцца каля 22 тыс. спартыўна-масавых мерапрыемстваў, якія павінны прывіць людзям любоў да спорту і здаровага ладу жыцця. Найбольш маштабныя з іх — Усебеларускі лёгкаатлетычны крос на прызы газеты «Советская Белоруссия», «Беларуская лыжня», Мінскі паўмарафон. Самыя яркія і папулярныя спаборніцтвы сярод дзяцей — «Снежны снайпер» па біятлоне, «Залатая шайба» па хакеі, «Скураны мяч» па футболе і іншыя.

«Можна з упэўненасцю сказаць, што Беларусь — спартыўная краіна», — падагульніў Аляксандр Лукашэнка.

У імя развіцця кантактаў

Беларусь разлічвае на падтрымку і актыўнае ўзаемадзеянне з прэзідэнтам Асацыяцыі нацыянальных алімпійскіх камітэтаў, прэзідэнтам Алімпійскага савета Азіі, членам Міжнароднага алімпійскага камітэта шэйхам Ахмадам аль-Фахадам аль-Сабахам, заявіў Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з Ахмадам аль-Фахадам аль-Сабахам, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Вы прапанавалі вельмі добрую рэч, і, калі гэта магчыма, я гатовы скарыстацца ёю, каб і на міждзяржаўным узроўні аднавіць нашы актыўныя кантакты. І, вядома ж, я буду разлічваць на тое, што вы, як чалавек уплывовы ў рэгіёне, як адзін з кіраўнікоў Міжнароднага алімпійскага камітэта, кіраўнік азіяцкай арганізацыі, можаце нам вельмі сур'ёзна дапамагчы. А калі ў вас будзе жаданне, каб Беларусь неяк прыняла больш актыўны ўдзел і ў спартыўным руху, і ў эканоміцы, можа, у бізнесе, то мы гатовы падтрымаць вас у гэтым плане і тая дзяржавы, якія вы парэкамендуеце. Такі прагматызм нашай сустрэчы», — заявіў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка дадаў, што Беларусь гатова да сур'ёзнага ўзаемадзеяння ў імя развіцця кантактаў як у эканоміцы, так і ў палітыцы, і ў спорце.

У сваю чаргу шэйх Ахмад аль-Фахад аль-Сабах заявіў Аляксандру Лукашэнку высокі ўзровень павагі як лідару краіны. Ён падкрэсліў, што з моманту набыцця Беларуссю незалежнасці зарадзіліся і адносіны рэспублікі з яго рэгіёнам. «У прыватнасці, з маёй краінай — Кувейтам і маёй сям'ёй», — адзначыў шэйх.

Ён падкрэсліў, што для яго вялікім гонарам з'яўляецца быць часткай памкненняў Беларусі па развіцці адносін з краінамі рэгіёна па шырокім колае пытанняў, пачынаючы ад эканомікі і прамысловай кааперацыі, заканчваючы ўзаемадзеяннем у сферы спорту.

Шэйх Ахмад аль-Фахад аль-Сабах уручыў Прэзідэнту Беларусі ордэн Асацыяцыі нацыянальных алімпійскіх камітэтаў.

Праз некаторы час да сустрэчы далучыўся прэзідэнт Нацыянальнага алімпійскага камітэта Арменіі Гагік Царукян. Ён паднёс кіраўніку беларускай дзяржавы падарунак ад НАК Арменіі ў гонар 25-годдзя НАК Беларусі і правядзення ў нашай краіне Еўрапейскіх гульняў у 2019 годзе з пажаданнямі ў будучым прыняць Алімпіяду.

СВЯТА КАНТЫНЕНТА

Наша краіна прыме другія Еўрапейскія гульні

Такое рашэнне агучана на 45-й Генеральнай асамблеі Еўрапейскіх алімпійскіх камітэтаў, якая ў гэтыя дні праходзіць у Мінску.

Найбуйнейшы турнір Стараго свету ўпершыню прайшоў летас у сталіцы Азербайджана — Баку. На Еўрапейскіх гульнях разыгралі 253 камплекты ўзнагарод і прынялі ўдзел 5730 спартсменаў з пяцідзесяці краін Еўропы. Спаборніцтвы атрымалі сусветнае прызнанне і цудоўныя водгукі спартсменаў, таму сталі традыцыйнымі і цяпер будуць праводзіцца кожныя чатыры гады.

Учора стала вядома, што ў 2019-м лепшыя атлеты Еўропы збяруцца ў нас, у Мінску. Гэта спартыўнае свята без сумненняў падорыць беларусам чарговую порцыю радасці, сустрэчы са сваімі кумірамі, а краіне яшчэ большую вядомасць у свеце.

Адзначым, што Беларусь атрымала права на правядзення Еўрагульняў большасцю галасоў. У бліжэйшы час краіне трэба будзе стварыць арганізацыйны камітэт і ў цесным супрацоўніцтве з адпаведнымі камісіямі ЕАК склаці планы па падрыхтоўцы вялікай спартыўнай падзеі.

— *Перакананы, што Беларусь у стане арганізаваць Еўрапейскія гульні на належным узроўні, яны паслужаць добрай падрыхтоўкай да летняй Алімпіяды ў Токіа і дазвolyць з'яднаць дух еўрапейскіх спартсменаў*, — адзначыў **выконваючы абавязкі прэзідэнта ЕАК Яніс КАЧЫЯН-ЧЫЧ**.

У тым, што наша краіна зможа выдатна правесці найбуйнейшы турнір, няма сумненняў і ў нашых суседзях. **Прэзідэнт Нацыянальнага алімпійскага камітэта Украіны, член выканкама Міжнароднага алімпійскага ка-**

Новы лагатып Еўрапейскіх алімпійскіх камітэтаў быў прадстаўлены на Генасамблеі ў Мінску.

мітэта, у мінулым вядомы спартсмен Сяргей БУБКА выказаў упэўненасць у прывільнасці выбару.

— *У Мінску ўжо маецца добра развітая інфраструктура: сучасныя спарткомплексы, дастатковая колькасць гатэляў адпаведнага ўзроўню. Таму выдаткі на арганізацыю другіх Еўрапейскіх гульняў будуць не такія вялікія, як у іншых краінах. Не трэба рыхтаваць персанал, валанцёраў — усё гэта ў Мінску ёсць*, — запэўніў Сяргей Назаравіч.

Што да бюджэту, то на правядзенне першых Еўрапейскіх гульняў у Баку было выдаткавана 1,12 мільярда долараў. **Віцэ-прэзідэнт НАК Азербайджана Чынгіз ГУСЕЙНЗАДЭ** адзначыў, што гатовы садзейнічаць перадачы вопыту калегам з Беларусі.

— *Мы будзем рады дапамагчы Мінску арганізаваць гэту вялікую падзею. Як толькі ўтворацца арганізацыйны камітэт, дамовіліся, што будзем падтрымліваць сувязь. Калі з'явіцца неабходнасць, спецыялісты з Азербайджана прыедуць у Мінск, каб дапамагчы ў падрыхтоўцы і правядзенні другіх Еўрапейскіх гульняў*, — расказаў Гусейнзадэ.

Нагадаем, у Баку 149 спартсменаў прадставілі Беларусь. Менавіта наш дуэт сінхроністак (Ганна Шульгіна і Дамініка Цыплакова) адкрыў спаборніцкую праграму Еўрапейскіх гульняў-2015. У скарбонцы зборнай — 43 медалі: 10 залатых, 11 сярэбраных і 22 бронзавыя. У медальным заліку наша краіна заняла 7-е месца.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.
lobazhevich@zviazda.by

Даведка:

Рашэнне аб правядзенні Еўрапейскіх гульняў было прынята ў снежні 2012 года на 41-й Генеральнай асамблеі Еўрапейскіх алімпійскіх камітэтаў. Тады 84 працэнты краін падтрымалі гэтак рашэнне. Згодна з інфармацыяй Арганітэта першых Еўрапейскіх гульняў у Баку, асвятлялі спаборніцтвы каля 3000 журналістаў (з іх 900 замежных), а трансляцыю забяспечвалі 50 тэлерадыёкампаній па ўсім свеце. На продаж было вынесена 600 тысяч білетаў, а ў падрыхтоўцы да Гульняў прымалі ўдзел каля дваццаці тысяч валанцёраў.

Лепшага выніку на турніры дамаглася зборная Расіі, заваяваўшы 164 медалі, сярод якіх 79 залатых, 40 сярэбраных і 45 бронзавых.

■ Мас-медыя

ФУНДАМЕНТ ТАЛЕНТУ І БЕЛАРУСКАСЦІ

У Інстытуце журналістыкі БДУ адбылася навукова-практычная канферэнцыя, прысвечаная 110-годдзю з дня выхаду газет «Наша доля» і «Наша ніва»

Навукова-практычная канферэнцыя «Філасофія нацыянальнай медыяпрасторы», арганізаваная кафедрай гісторыі журналістыкі і менеджменту СМІ Інстытута журналістыкі БДУ, стала дыскусійнай пляцоўкай для выкладчыкаў, аспірантаў і студэнтаў журфака. Даследчыкам удалося адшукаць цікавыя факты з гісторыі газет, з біяграфій тых, чый лёс непасрэдна быў звязаны з іх выданнем.

— «Наша доля» і «Наша ніва» — гэта тая газета, якія стаялі каля вытокаў развіцця беларускай журналістыкі, — адзначыў **дырэктар Інстытута журналістыкі БДУ Сяргей ДУБОВІК**. — Так ці інакш, іншыя сродкі масавай інфармацыі будаваліся на гэтых двух выданнях. Зборнік тэзісаў, дзе сабраны даследаванні на газетах, з'яўляецца важкім укладам у развіццё айчынай гісторыі журналістыкі.

Калі «Наша доля» ў параўнанні з многімі беларускімі газетамі праіснавала толькі імгненне (усяго выйшла 6 нумароў), то «Наша ніва» выдавалася амаль 9 гадоў. Убачыўшы свет у Вільні ў лістападзе 1906 года, яна мела важнае значэнне для развіцця беларускага нацыянальнага руху. На яе старонках удасканалівалі сваё майстэрства класікі айчынай літаратуры — Янка Купала, Якуб Колас, Максім Багдановіч, Змітрок Бядуля...

— *Рэдакцыя тагачаснай «Нашай нівы» нават не адкрыла, а практычна ўзаканіла развіццё беларускай мовы, — перакананы прафесар Інстытута журналістыкі БДУ, доктар гістарычных навук **Алег СЛУКА***. — Праз гэта «Наша ніва» сцвердзіла і развіццё нашай нацыі, ідэалогіі беларускай дзяржаўнасці. Час быў рэвалюцыйны, а газета несла свае ідэі эвалюцыйным шляхам. Але самае галоўнае, «Наша ніва» стала фундаментам беларускай культуры, навукі і мастацтва.

Вераніка КАНЮТА. kanyuta@zviazda.by

СТУДЭНТЫ — ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ

Вахтавым метадам будзе працаваць на будаўніцтве абласной дзіцячай бальніцы студэнці атрад Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта транспарту. У гонар адкрыцця абласной будоўлі 15 юным байцам уручылі стылізаваныя каскі. Атраду прысвоілі імя Героя Савецкага Саюза Ціхана Бумажкова. Маладыя людзі адразу ж пасля лінейкі ўзяліся за рыдлёўкі.

Першы сакратар абласнога камітэта БРСМ Ігар Завалей нагадаў, што Гомельская вобласць — адзіная ў краіне, дзе няма сучаснага дзіцячага бальнічнага комплексу:

— Таму абласная арганізацыя БРСМ абвясціла гэтую бальніцу галоўнай маладзёжнай будоўляй. Дзіцячая бальніца — сацыяльна важны аб'ект, і моладзь зможа паўдзельнічаць у маштабным праекце, які ствараецца ў тым ліку і для іх будучых дзяцей.

На пачатковым этапе на будпляцоўцы на дапаможных работах пачалі працаваць 15 чалавек. Пры фарміраванні атрада выбіралі ў першую чаргу тых хлопцаў, што ўжо валодаюць будаўнічымі спецыяльнасцямі. Усяго плануецца задзейнічаць больш за 50 чалавек. Яны будуць працаваць пасля навучальнага дня, а летам — ва ўзмоцненым складзе.

Заканчэнне будаўніцтва запланавана на ліпень 2018 года.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@zviazda.by

РЭКТАР БДПУ СТАЎ ВІЦЭ-ПРЭЗІДЭНТАМ...

Рэктар Беларускага дзяржаўнага педагогічнага ўніверсітэта імя М.Танка Аляксандр Жук абраны віцэ-прэзідэнтам Асацыяцыі рэктараў педагогічных універсітэтаў Еўропы.

На пленарным пасяджэнні асацыяцыі, якое праходзіла ў Нацыянальным педагогічным універсітэце імя М.П.Драгаманава (Кіеў), Аляксандр Жук выступіў з дакладам па пытаннях падрыхтоўкі магістраў педагогічнай адукацыі ў сацыякультурнай прасторы Еўропы.

Членамі Асацыяцыі рэктараў педагогічных універсітэтаў Еўропы з'яўляюцца кіраўнікі ВНУ Арменіі, Беларусі, Балгарыі, Германіі, Грузіі, Літвы, Македоніі, Малдовы, Польшчы, Расіі, Украіны і Чэхіі.

Дзейнасць асацыяцыі накіравана на развіццё педагогічнай адукацыі, якая б адпавядала міжнародным стандартам і гарантвала ператварэнне педагогічных універсітэтаў у вядучыя навуковыя і культурна-асветніцкія цэнтры Еўропы. Сярод іншых мэтаў — садзейнічанне прыцягненню фінансавых і матэрыяльных рэсурсаў дзяржорганаў, грамадскіх арганізацый, акадэміі навук, дзяржаўных прадпрыемстваў і прыватных фірмаў для развіцця сістэмы падрыхтоўкі навукова-педагогічных кадраў, а таксама ўстанавленне і ўмацаванне міжнародных сувязяў паміж устаноўмі вышэйшай педагогічнай адукацыі ў Еўропе.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

■ Трэці ўзрост

«ЕЖА І СНАТВОРНАЕ — ГЭТА НЕ КЛОПАТ»

Як забяспечыць пенсіянерам дастойную старасць

Запусціць сацыяльныя паслугі для пажылых нескладана. Выклік у тым, каб пастаянна гэтыя праграмы падтрымліваць. Асабліва цяжка прыходзіцца краінам, дзе доля насельніцтва ва ўзросце 65+ перавышае 14 працэнтаў. Беларусь у іх ліку. Марвін ФАРМОЗА, дырэктар Міжнароднага інстытута ААН па праблемах старэння насельніцтва (Мальта), падчас семінара ў Мінску раскажаў пра новыя формы работы з пажылымі.

■ Галоўны памочнік — сацработнік

Усяго тры пакаленні таму асноўнай падтрымкай пажылых людзей была сям'я. Цяпер родныя менш наведваюць старых. Прычыны гэтага простыя. Упала нараджальнасць, а значыць, паменела дзяцей, якія патэнцыяльна будуць клапаціцца пра пажылых. Зніжаецца колькасць жанчын, якія могуць даглядаць стальных бацькоў. Бо як толькі жанчыны пачынаюць рабіць кар'еру, а не проста хадзіць на працу, яны прападаюць у офісах круглыя суткі.

Што рабіць? Наладжваць грамадскія службы, лічыць Марвін Фармоза. Галоўным памочнікам пенсіянераў становіцца сацыяльны работнік.

— Гэта прафесія ў многіх краінах недаацэнена, сацыяльныя работнікі атрымліваюць мізэрны заробак. Яны не носяць халаты, таму пажылыя людзі не успрымаюць іх сур'ёзна. Галоўны чалавек для іх — урач. Але першы, да каго звяртаюцца старыя ў крызіснай сітуацыі, — гэта насамрэч сацыяльны работнік. Ён выконвае ролю і настаўніка, і адваката, і дамашняга памочніка, — заўважае эксперт.

■ Майстар на дом

Ідэал — гэта не пакой павышанага камфорту ў інтэрнаце, а дамашняе старэнне. «Ніхто не марыць, каб яго адправілі ў дом састарэлых. Мы баімся гэтага, — кажа Марвін Фармоза. — Да таго ж з фінансавага пункту гледжання для ўрада забяспечыць дамашняе старэнне не так дорага, як утрымліваць інтэрнаты. Таму нам патрэбны паслугі, якія дапамагаюць павысіць незалежнасць чалавека».

Фота Надзеі БУЖАК.

Размова не толькі пра прыборку, паход па прадукты і аплату рахункаў (стандартную дапамогу, якую аказвае сацыяльны работнік). Сярод новых паслуг для пажылых, якія развіваюць у Еўропе, — майстар на дом. Мясцовыя органы ўлады бясплатна прысылаюць спецыяліста, які дапамагае пакласці плітку ці замяніць электраправодку, а пенсіянеры трацяць толькі на матэрыялы.

Ідэал — гэта не пакой павышанага камфорту ў інтэрнаце, а дамашняе старэнне. «Ніхто не марыць, каб яго адправілі ў дом састарэлых».

Для тых, хто не можа самастойна прыгатаваць сабе ежу (напрыклад, чалавек, які перанёс інсульт), працуе дастаўка гарачых абед. Падаеш заяўку — і можаш разлічваць на адзін гарачы абед у дзень.

Пенсіянерам, якія баяцца начаваць дома адны (часта гэта жанчыны, у якіх памёр муж), прапануюць прыходзіць у начныя прытулкі. Некаторыя падобныя ўстановы дазваляюць заставацца на любы час. Але, лічыць дырэктар інстытута, лепш устанавіць пэўныя рамкі. Маўляў, вы можаце прыходзіць да нас на працягу месяца, і за гэты час мы паспрабуем дапамагчы вам супакоіцца.

Папулярная таксама трывожная кнопка — прылада гучнай сувязі, звычайна ў выглядзе кулона на шыі. Калі чалавеку стане дрэнна ці

нехта будзе ламацца да яго ў кватэру, яму не давядзецца шукаць тэлефон і ўспамінаць нумар службы выратавання. Дастаткова націснуць чырвоную кнопку — і імгненна перазвоняць спецыялісты. З дапамогай сучасных тэхналогій наладзіць такую сістэму нескладана. Адзінае — трэба мець дзяжурную службу, работнікі якой 24 гадзіны ў суткі сядзелі б каля тэлефона і прымалі званкі. Але ў многіх краінах гэтым займаюцца валанцёры. Марвін Фармоза ўспамінае, што калі на Мальце забяспечвалі пажылых трывожнымі кнопкамі, баяліся, што людзі пачнуць званіць з прычыны і без яе. Але гэтага не адбылося. Затое пенсіянеры з такой падстрахоўкай сталі адчуваць сябе спакойней, калі заставаліся дома адны.

Яшчэ новаўвядзенне — служба дапамогі асобам з нетрыманнем. Падгузкі для дарослых вельмі дарагія, таму не ўсе пажылыя могуць іх сабе дазволіць. Каб знізіць кошт, мясцовыя ўлады можа закупляць падгузкі оптам, а потым прадаваць іх насельніцтву. У Італіі такім чынам змаглі збіць цану на 40 працэнтаў.

■ Хопіць лекцый пра здароўе

Міжнародны эксперт высока ацаніў аддзяленні дзённага знаходжання для пажылых пры нашых тэрытарыяльных цэнтрах. Ён адзначыў, што гурткі па інтарэсах, якія там ствараюць, якраз тое, што трэба.

— Неяк наведваў адзін еўрапейскі цэнтр дзённага догляду. Зранку

там гулялі ў бінга, а потым прыходзіла медсястра і чытала лекцыі пра здароўе. У мяне склалася ўражанне, што пенсіянеры былі на транквілізатарах. Яны спакойна сядзелі, не ведалі, які сёння дзень тыдня, бо штодзень яны рабілі адно і тое ж. Але мы павінны не проста даваць пажылым ежу, ваду і снатворнае — раней у цэнтрах так і клапаціліся. Калі мы хочам палепшыць жыццё стальных людзей, трэба сысці ад гэтых стэрэатыпаў.

Безумоўна, у пенсіянераў ёсць праблемы са здароўем. Але варта знізіць градус увагі да медыцынскіх аспектаў і думаць больш пра тое, як заняць наведнікаў інтэлектуальнай і карыснай дзейнасцю. Адкрываць у дзённых цэнтрах невялікія фітнес-студыі, камп'ютарныя класы, бібліятэкі (што і робяць у нашых ЦЦСАНах).

У многіх краінах 90 працэнтаў наведнікаў аддзяленняў для пажылых — жанчыны. Прычына не толькі ў тым, што прадстаўніц прыгожага полу ва ўзросце 65+ больш. «У Еўропе кажучы, што мужчыны не зацікаўлены ў такіх цэнтрах. Але калі вы ўлічваеце толькі інтарэсы жанчын, я б таксама не пайшоў. Павінны быць гурткі і для мужчын. Тыя ж майстэрні з інструментамі. Нават калі пенсіянеры не будуць працаваць, яны адчуваюць сябе там больш камфортна ў гэтай абстаноўцы», — дзеліцца сваім бачаннем Марвін Фармоза.

Каб арганізаваць гурткі для мужчын, не трэба шмат грошай. Як ва-

Добра было б, калі б

пажылыя людзі таксама плацілі за паслугі.

Няхай сабе і сімвалічную суму. Тады б ніхто не заказваў дапамогу без патрэбы.

рыянт, майстэрні можна рабіць у стальных пажарных часцях ці ў паліцэйскіх (у выпадку нашай краіны — міліцэйскіх) аддзяленнях.

■ Грашовое пытанне

Праблема, якая заўсёды ўзнікае: хто будзе плаціць за паслугі для пажылых? Дзяржава, бізнес, самі людзі?

— На мой погляд, найбольш прыдатная мадэль для Беларусі — фінансаванне метадам дзяржаўна-прыватнага партнёрства, калі кожны бок аплачвае нейкую частку. Дзяржава ніколі не будзе дастаткова багатая, каб забяспечыць усе паслугі пажылым бясплатна. Тым больш чаканні пенсіянераў з кожным годам усё вышэйшыя, — пракаментваў Марвін Фармоза.

На думку эксперта, добра было б, калі б пажылыя людзі таксама плацілі за паслугі. Няхай сабе і сімвалічную суму. Тады б ніхто не заказваў дапамогу без патрэбы.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
lubneuskaya@zviazda.by

■ Афіцыйна

У Беларусі ўсё больш людзей, да якіх ходзяць сацыяльныя работнікі, пераводзяць на платнае абслугоўванне. Калі ў 2012 годзе на ўмовах поўнай аплаты было каля 10 тысяч пажылых і інвалідаў, то ў 2016-м — 73 тысячы. Пры гэтым тарыфы на сацыяльнае абслугоўванне застаюцца нізкімі.

— Чалавек аплачвае толькі 15—18 працэнтаў ад кошту паслугі. Дзяржава не ўстанаўлівае цэны, якія пенсіянеры не змогуць пацягнуць. Сёлетны тарыфы не павышаліся, — адзначыла **начальнік упраўлення стацыянарных устаноў сацыяльнага абслугоўвання і капітальнага будаўніцтва Міністэрства працы і сацабароны Марыя ГАРБАЦЭВІЧ.**

Інтэрнаты для пажылых — даволі расходная частка бюджэту, згаджаецца спецыяліст. Каб папярэдзіць утрыманскія настроі ў грамадстве, зрабілі больш жорсткімі крытэрыі для засялення ў дамы састарэлых. У прыватнасці, пенсіянеры, у якіх ёсць дзеці, могуць пражываць у інтэрнатах толькі на платных умовах.

Каб актывізаваць сямейныя формы догляду, родным пажылых прапануюць афармляць дапамогу па доглядзе, забяспечваюць паслугі сядзелкі.

Развіваюць таксама новыя формы сацыяльнага абслугоўвання: прыёмныя і гасцявыя сем'і, дамы самастойнага пражывання, зімоўкі.

■ На слыху

ЦЕРАЗ МЯЖУ — НАПРАЛОМ?

Як ужо паведамлялася, у Брэсце, пачынаючы з вясны, знаходзіцца цэлая група грамадзян Расіі з Чачні, Дагестана і іншых паўднёвых рэгіёнаў, якія з пераменным поспехам спрабуюць пераацэніць мяжу і атрымаць статус бежанцаў у Польшчы. Кожны дзень сем'і з дзецьмі, асобныя грамадзяне бяруць білеты на цягнікі ў Брэст і пераездваюць на тэрыторыю Польшчы. У цёплую пару года ўдзень ехала 700—800 чалавек, з наступленнем халадоў мігрантаў стала значна менш. Але 200—300 чалавек да гэтай пары штодня ўпарта накіроўваюцца ў бок ЕС у спадзяванні застацца ў Еўропе. Суседзі пакідаюць у цэнтрах для перасяленцаў звычайна ад двух да пяці чалавек, астатнія прыезджаюць у Брэст ізноў. Жывуць гэтыя людзі на кватэрах, значная іх частка начуе на чыгуначным вакзале. У кожнага ў пашпарце зафіксавана 10—20—30, а то і болей спроб перайсці мяжу легальна.

Але, відаць, цяпер гэта людзей часам падводзіць. У канцы лета яны спрабавалі прыцягнуць да сябе ўвагу тым, што арганізавалі лагер на зямлі каля самай мяжы і начавалі там разам з малымі дзецьмі. Гэта нічога не дало. І вось нядаўна дзве сем'і з дзецьмі паспрабавалі пераадолець мяжу пехай нелегальна каля вёскі Церабунь Брэсцкага раёна. Іх затрымалі за 700 метраў ад лініі беларус-

ка-польскай мяжы. Жанчыны былі прыцягнутыя да адміністрацыйнай адказнасці ў выглядзе штрафу. Яны разам з дзецьмі пакінулі тэрыторыю Беларусі. А мужчыны накіраваны ў ізалятар часовага ўтрымання для далейшага разбору, паведамлілі ў Брэсцкай пагранічнай групе.

І вось новая інфармацыя. **Аляксандр КІСЛОЎ, кіраўнік прэс-службы Брэсцкай пагрангрупы** паведаміў, што пры спробе перасячы мяжу па чужым пашпарце затрымана маладая жанчына з Інгусціі. Перыядычна штурмаваць мяжу праз Цярэспаль яе адгаварыў суайчыннік, які пражывае ў Даніі. Ён прапрацаваў свой план, як яму падалося, больш рэальна. 31-гадовы мужчына прывёз у Брэст для сяброўкі пашпарт іншай грамадзянкі Расіі з крыху падобнай знешнасцю. І з гэтым пашпартам яны накіраваліся ў аўтадарожны пункт пропуску «Брэст». Аднак пры правярцы дакументаў службовыя асобы адразу выявілі падлог.

У выніку грамадзянін Расіі, які пражывае ў Даніі, быў дэпартаваны з забаронай уезду ў Беларусь на пяць гадоў. А ў дачыненні да маладой жанчыны па факце выкарыстання заведама падложнага дакумента па прыкметах складу злачыства, прадугледжанага Крымінальна-працэсуальным кодэксам, праводзіцца праверка.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

■ Ну і ну!

УКРАЛІ... 200 ТОН ТОРФУ

У Смалевіцкім раёне невядомыя вывезлі з участка торфабрыкетнага завода больш за 200 тон торфу, перадае аддзяленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Мінابلвыканкама.

Па звестках праваахоўнікаў, паліва вывозілі на грузавіках з участка торфазабычы палізу вёскі Трубічына, які належыць ААТ «ТБЗ Усяж», з 17 па 20 верасня. Ахова на гэтым аб'екце не

прадугледжана. А ў мясцовых жыхароў не ўзнікла нават ценю нейкага сумнення, што нешта не так, паколькі ўсё выглядала як планавыя работы: загрузку і вываз паводзілі са штабелёў пры дапамозе прагузчыка, а таксама ў зручных для пад'езду машын месцах. Усяго было вывезена 202 тоны торфу. Урон складае 4 848 рублёў. Раённы аддзел Следчага камітэта завёў крымінальную справу па артыкуле за крадзеж.

■ СТРАЛЯЛІ Ў ПАДЛЕТКА З ПНЕЎМАТЫКІ

Стаўбоўскім раённым аддзелам Следчага камітэта расследуецца крымінальная справа ў дачыненні да двух мінчан, якія абвінавачваюцца ў злосным хуліганстве, учыненым з выкарыстаннем пнеўматычнага пісталета.

Інцыдэнт адбыўся ў Стаўбоўскім раёне. Два жыхары Мінска, 1997 і 1991 гадоў нараджэння, будучы нападлітку, сустрэлі на вуліцы адной з вёсак 13-гадовага падлетка і беспрычынна збілі яго, паведаміла афіцыйны прадстаўнік УСК па Мінскай вобласці Таццяна БЕЛАНОГ. Пасля чаго фігуранты, утрымліваючы не-

паўналетняга, зрабілі некалькі стрэлаў з пнеўматычнага пісталета. У выніку супрацьпраўных дзеянняў падлетку нанесены цялесныя пашкодванні ў выглядзе сінякоў мяккіх тканак і галавы. Пацярпеламу была аказана своєчасовая медыцынская дапамога без шпіталізацыі.

Падазраваным прад'яўлена абвінавачанне за злоснае хуліганства, здзейсненае з прымяненнем зброі. У дачыненні да абвінавачаных прыменена мера стрымання ў выглядзе заключэння пад варту.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

■ На перадавой тэхналогіі

Лятаючыя робаты

У СЁ часцей асвоіць паветраную прастору спрабуюць і звычайныя абывацелі — квадракоптары, аўтажыры і планеры сталі па кішэні асобным беларусам. Адны выкарыстоўваюць сучасныя авіямадэлі падчас фота- і відэаздымкаў з вышыні птушынага палёту або ў навукова-даследчых мэтах, іншыя — дзеля заняткаў спортам і шматлікіх забаў. Але прыменення ў гэтых, здавалася б, мірных мэтах лятальныя апараты сталі наносіць пагрозу іншым карыстальнікам паветранай прасторы. Адсюль — і першае пытанне начальніку ўпраўлення прымянення і развіцця беспілотных авіяцыйных комплексаў Узброеных Сіл Беларусі палкоўніку Ігару ЗАВІДНЯКУ.

— Ігар Андрэвіч, у канцы лютага Прэзідэнтам Беларусі быў падпісаны ўказ «Аб выкарыстанні авіямадэляў». Дагэтуль афіцыйнай забароны на ўжыванне беспілотных авіяцыйных комплексаў не было. Ці можна ўжо казаць аб эфектыўнасці гэтага рашэння?

— Указ хутчэй не забараняе, а тлумачыць, як правільна абыходзіцца з авіямадэлямі, каб гэта было бяспечна як для навакольных, так і для тых, хто дадзены лятальны апарат эксплуатае. У крамах прадаюцца квадракоптары, якія па сваіх характарыстыках прадугледжваюць палёт на адлегласць да 200 метраў і каля 300 метраў вышыней. Вядома, што такія лятальны апараты ніякай шкоды пабудовам або лініям электраперадач не прынясе. Чым большы апарат, тым адпаведна вырастае яго ўдзельная вага пры падзенні.

Гэта сведчыць аб большай рызыцы для чалавека, якому ён проста можа ўпасці на галаву. Іншая справа, што ёсць пэўныя аб'екты, над якімі лятаць не рэкамендуецца: над дзяржаўнымі ўстановамі, у раёне аэрапортаў. Былі нават выпадкі, што выяўлялі авіямадэлі і над тэрыторыямі ваенных часцей. Цяпер, калі дадзены апарат не зарэгістраваны, калі не пададзена заяўка, што ён будзе выкарыстоўваць паветраную прастору, то гэта парушэнне, і чалавек, які яго дапусціў, прыцягваецца да адміністрацыйнай адказнасці. Калі парушэнне адбываецца некалькі разоў, то прымаюцца меры ажно да канфіскацыі.

Трэба адзначыць, што з прыняццем указа незаконнае выкарыстанне

Начальнік упраўлення прымянення і развіцця беспілотных авіяцыйных комплексаў Узброеных Сіл Беларусі палкоўнік Ігар ЗАВІДНЯК.

авіямадэляў зменшылася. У гэтым заслуга і ўзаемадзеяння з органамі ўнутраных спраў. Больш таго, мы першыя сярод дзяржаў на постсавецкай прасторы, хто на заканадаўчым узроўні размеркаваў кантроль за выкарыстаннем лятальных апаратаў паміж ведамаствамі.

— Беспілотныя авіяцыйныя комплексы па праве лічацца адным з самых сучасных відаў узбраення. Але яшчэ нядаўна падзённыя задачы вырашалі і без іх...

— Існавалі беспілотнікі і ў савецкай гады, проста пра іх мала хто ведаў. Яны з поспехам прымяняліся ў інтэрсах артылерыйскіх падраздзяленняў, вядзення паветранай разведкі і былі больш падобнымі на маленькія самалёты або ракеты. Зараз больш удасканаленая тэхніка, але ўсё добрае мы ўзялі з Савецкага Саюза. Пакуль наша прамысловасць не пачала выпускаць беспілотныя авіяцыйныя комплексы, у Расіі мы закуплялі вучэбна-трэніровачныя сродкі, на якіх вучыліся лятаць. Вопыт паказвае, што цяпер беспілотнікі такі ж эфектыўны, як і пілатуемая авіяцыя, а па некаторых характарыстыках ён можа нават замяніць самалёт.

У апошнія 3-4 гады нават развіцця краіны распрацоўваюць дастаткова вялікія беспілотнікі самалётнага тыпу, разумеючы, што за імі будучыня. Беспілотнік — гэта лятаючы робат: якую функцыю мы яму закладзём, тое ён і будзе рабіць. Ён можа заляцець туды, куды не зойдзе чалавек, выканаць тое, куды чалавек нават не адправіш. Калі і ўзнікне пэўная памылка, то гэта не так крытычна, чым у выпадку з пілатуемай авіяцыяй.

яй. Натуральна, беспілотнікі і больш танныя. Тым не менш, ніхто не замяніць чалавека.

— Ні адно вучэнне ва Узброеных Сілах не адбываецца без удзелу беспілотнікаў. Падчас камандна-штабнага вучэння, якое нядаўна прайшло ў беларускай арміі, былі выкарыстаны новы беспілотны авіяцыйны комплекс «Бусел-10». Кажуць, што падобнага апарата ў краіне больш не існуе...

— Тактычны беспілотны авіяцыйны комплекс «Бусел-10» распрацаваны прадпрыемствам «Мідзівісана». Дадзены комплекс дазваляе весці паветраную разведку ў рэжыме «анлайн» на аддаленні да 120 кіламетраў. Калі ён ляціць на аўтапілоце, то можа адолець каля 600 кіламетраў, запісваючы пры гэтым інфармацыю. У гэты комплекс уваходзіць чатыры самалёты, якія ў розных метэаўмовах дазваляюць весці паветраную разведку і днём, і ноччу. Высокія яго аэрадынамічныя ўласцівасці, дастаткова надзейнасць пры ўзлёце і пасадцы — вельмі зручна, калі не трэба падбіраць спецыяльную плячоўку для гэтага. Кабіна, у якой працуе разлік, дазваляе пазменна несці службу і адпачываць. Пасля мадэрнізацыі комплексу, якая ўжо адбываецца, мы зможам выдаваць з яго інфармацыю на любы пункт кіравання.

У пачатку снежня два такія комплексы паступяць на ўзбраенне 927-га цэнтра падрыхтоўкі і прымянення беспілотных авіяцыйных комплек-

саў. Маладыя афіцэры, выпускнікі мінулага года, якія прыцягваліся да палётаў на планеры падчас вучэння, сказалі, што з такой тэхнікай хочацца служыць. Іх ацэнка для мяне самая важная.

— Але каб кіраваць такой сучаснай тэхнікай, трэба шмат вучыцца. Дзе рыхтуюць спецыялістаў па эксплуатацыі беспілотнікаў?

— На авіяцыйным факультэце Ваеннай акадэміі ёсць спецыялізацыя па кіраванні беспілотнымі авіяцыйнымі комплексамі. Юнакі, якія не паступаюць на лётную спецыяльнасць, з задавальненнем ідуць да нас. Думаю, што ў наступным годзе з улікам той тэхнікі, якая трапляе на ўзбраенне беларускай арміі, мы павялічым набор. Рыхтуюць нашых спецыялістаў і ў Беларускай дзяржаўнай акадэміі авіяцыі, адкуль выпускаюць не толькі аператараў беспілотных авіяцыйных комплексаў, а і інжынерна-тэхнічны склад, рыхтуюць афіцэраў запасаў.

Гэтых курсантаў мы ўжо бачым падчас стажыровак, якія рэгулярна адбываюцца на базе 927-га цэнтра падрыхтоўкі і прымянення беспілотных авіяцыйных комплексаў. Выпускаюцца яны без класа, але на працягу года атрымліваюць трэці клас — настолькі юнакі добра падрыхтаваныя. На будучыню разгледзім пытанне, каб нашы афіцэры вучыліся і ў Ваенна-паветранай акадэміі імя Жукоўскага і Гагарына, што ў Варонежы, дзе ёсць факультэт, які

рыхтуе спецыялістаў па беспілотных авіяцыйных комплексах.

— Айчынная прамысловасць, якая кожны раз пастаўляе на ўзбраенне беларускай арміі найбольш удасканаленыя ўзоры беспілотнікаў, ужо даказала іх высокую якасць. А ці могуць яны склаці канкурэнцыю аналагічнай прадукцыі сусветных вытворцаў?

— Даволі складана канкураваць з такой краінай, як Расія, у якой зусім іншыя вытворчыя магутнасці і вельмі высокі навуковы патэнцыял. Цяжка канкураваць і з многімі заходнімі краінамі. Але не заўсёды прадукцыя, якую набываеш за мяжой, апраўдвае сябе.

Мы не можам даць гарантыі, як павядзе сябе дадзены апарат на адным з палётаў: тая кампанія, якая пастаўляе на экспарт сваю прадукцыю, не заўжды раскрывае ўсе магчымасці дадзенага комплексу. З іншага боку, лятальныя апараты вярта браць на экспарт хаця б для вывучэння лепшых характарыстык, каб потым рэалізаваць іх у сябе. Але гэта не значыць, што не трэба ствараць сваё. Беларускія беспілотнікі вельмі якасныя.

У пачатку лістапада мы плануем правесці своеасаблівы эксперымент, на які запрасілі ўсе кампаніі, зарэгістраваныя ў нашай краіне ў якасці вытворцаў беспілотных авіяцыйных комплексаў. Гэта дазволіць яшчэ раз убачыць магчымасці нашай прамысловасці.

— Беспілотныя авіяцыйныя комплексы ў тым ліку значна аблегчылі працу спецыялістам тапагеадэзічнага і навігацыйнага забеспячэння Узброеных Сіл. А чым беспілотнікі карысныя для народнай гаспадаркі?

— Рэгулярна да нас звяртаюцца прадстаўнікі Міністэрства ўнутраных спраў. У асноўным гэта звязана з пошукам людзей. Не аднойчы мы выляталі ў інтэрсах будаўнічых арганізацый, якія хацелі вызначыць рэчышчы рэк, берагі для ўстаноўкі мастоў.

Ведаю, што сучасныя авіямадэлі выкарыстоўваюцца і ў інтэрсах лясной гаспадаркі, газавай прамысловасці, энергетычнай і метэаслужбаў. Прадпрыемствы-вытворцы часта прадастаўляюць беспілотныя лятальныя апараты для вызначэння пажараў, наступстваў паводак. Тая ж моладзь выкарыстоўвае квадракоптары для панарамных здымкаў мясцовасці. Беспілотнік — сродак, які дазваляе падняцца ў паветра.

— Магчыма, прыйдзе час, калі беспілотнікі ўвогуле замяняць некаторыя віды самалётаў або верталётаў?

— Цяжка ўявіць, што будзе праз пяць, нават менш гадоў. Мы ўжо плануем мерапрыемствы на наступны год, і трэба сказаць, што яны значна адрозніваюцца ад тых, якія мы правялі на пачатку гэтага. Кожныя тры гады тэхніка мяняецца, яе трэба мадэрнізаваць. Нам ужо нецікава, каб яна проста лятала. Нам трэба, каб яна лятала ноччу, у розных умовах, каб выяўляла самыя розныя аб'екты.

Але замяніць чалавечы фактар, мне падаецца, было б няправільным. Для пэўных задач павінна існаваць пілатуемая авіяцыя і патрэбны беспілотнікі, якія ў комплексе выканаюць пастаўленую задачу.

Вераніка КАНЮТА.
kanyuta@vziasda.by

Паветраная разведка ў рэжыме «анлайн».

Якую б задачу ні выконвалі беспілотныя авіяцыйныя комплексы, яны ніколі не замяняць чалавека

Беспілотны авіяцыйны комплекс «Бусел-10» беларускай вытворчасці на аўтапілоце можа адолець да 600 кіламетраў.

Да ўзлёту гатовы!

Фота Аляксандра ІВАНЮША

■ Без тэрміну даўнасці

Самалёт не вярнуўся
на базу...

Лётчыкі, якія выжылі падчас крушэння ў самым пачатку вайны, знайшлі адзін аднаго праз многія гады

29 чэрвеня 1941 года зьяно бамбардзіроўшчыкаў 221-га палка 48-й дывізіі дальняй авіяцыі вылецела на баявое заданне — нанесці ўдар па нямецкіх войсках у раёнах Маладзечна і Ашмян. Па дарогах рухалася варожа тэхніка. Якраз з гэтага напрамку 28 чэрвеня 1941 года пасля абеда танкі групы «Гот» увайшлі ў Мінск.

Нечакана з'явіўшыся над аб'ектамі, савецкая авіяцыя «адбамбілася» і ўзяла курс на свой аэрадром. За Радашковічамі адзін з самалётаў абстралялі варожыя зеніткі, потым атакавалі два нямецкія знішчальнікі — экіпаж пацярпеў крушэнне. У двухматорным дальнім бамбардзіроўшчыку ДБ-3Ф (пазнейшая назва Іл-4) знаходзіліся чатыры чалавекі: камандзір Уладзімір Сашыхін, штурман Апанас Дворнік, стралок-радывст Сяргей Зуеў і паветраны стралок Дзмітрый Янаў.

БОЙ У ПАВЕТРЫ

Гісторыю пра збіты ў першыя дні вайны самалёт расказала мне былая партызанка, жонка камісара брыгады «Штурмавая» Марыя Фёдарова. За паветраным боем яна назірала ў сваёй вёсцы Раўкуцьевічы, што на Міншчыне. Па ўспамінах жанчыны, людзі баяліся, што бамбардзіроўшчык упадзе на вёску (страхі тады былі саламяныя), але ён пералаяецца Раўкуцьевічы і ўпаў каля вёсак Камянец і Латыгаўка.

Перад тым як пацярпець крушэнне, нашы лётчыкі вялі бой, пакуль былі боепрыпасы. Камандзір экіпажа Уладзімір Сашыхін пазней успамінаў: «...падлятаючы да Мінска, я заўважыў доўгую калону. Гэта былі машыны з салдатамі, бензавозы, гарматы... Даў каманду граміць калону. Знізіліся да 10—15 метраў. Агнём кулямётаў і раптоўнасцю атакі калона была разгромлена. Наша зьяно трапіла ў зону зенітнага агню. Левы матор стаў даваць перабоі, узнік пажар. Два нашы самалёты паляцелі. На нас напалі нямецкія знішчальнікі. Я атрымаў раненне ў нагу і галаву. Штурман забіты. Калі я выскачыў з ахопленай польем кабіны, то ніжэй сябе ўбачыў яшчэ адзін купал парашута. Хто гэта быў, я не ведаў...» Лёс надоўга развёў дваіх лётчыкаў, якія выратаваліся ў той дзень.

— Два парашуцісты спусціліся з гэтага самалёта, — успамінае былы настаўнік з вёскі Камянец Пётр Булда, які ўсё бачыў на свае вочы. — Адзін быў паранены, а другі, напэўна, не, бо прыйшоў у вёску Камянец, пераапрунуўся ў адной жанчыны і пайшоў далей. Параненага лётчыка, які спусціўся каля вёскі Латыгаўка, забраў да сябе мясцовы жыхар Кандрат Ангелевіч. Даглядалі яго разам з дачкой Марыяй. Немцы лётчыкаў не шукалі. Яны стралялі ў парашуцістаў і, відаць, лічылі, што забілі іх.

СВЕДЧАЦЬ АРХІВЫ

У архівах 221-га авіяпалка захаваліся дакументы таго часу, у якіх гаворыцца пра збіты самалёт і членаў экіпажа. Розны лёс пасля таго бою напаткаў кожнага з іх. Штурман эскадрыллы старшы палітрук Апанас Ціханавіч Дворнік згарэў разам з самалётам. Пра стралок-радывстаў маладзых сяржантаў Сяргея Сцяпанавіча Зуева і Дзмітрыя Мітрафанавіча Янава сказана: вылецелі 29 чэрвеня на бомбавіцкіх у раёне Ашмян — Вільня і зніклі без вестак.

Інфармацыю пра экіпаж далажыў старшы лейтэнант Уладзімір Сашыхін, які застаўся жывы і дабраўся ў свой полк. Але ж ён мог пацвердзіць толькі тое, што бачыў сам — гібель Дворніка. Пра лёс Зуева і Янава камандзір не ведаў. Лічылася, што яны зніклі без вестак. Пра падзвіг лётчыкаў ужо ў жніўні 1941 года напісала ваенная газета ў Арле.

ШЛЯХ ДА СВАІХ

Уладзімір Сашыхін, якому ў той ракавы чэрвеньскі дзень пашчасціла жывым і здаровым спусціцца на парашуце на поле, адразу натрапіў на мясцовых жыхароў. Даведаўшыся, што на гэтай тэрыторыі былі немцы, ён пайшоў у напрамку вёскі Камянец. Пакуль ішоў, здагадаўся, што трэба пераапрунуцца, каб не трапіць немцам на вочы. У Камянцы знайшлася жыхарка, якая пагадзілася дапамагчы афіцэру. Гэтай жанчынай была сяжароў Яўгенію Буглак, якая жыве ў той жа вёсцы.

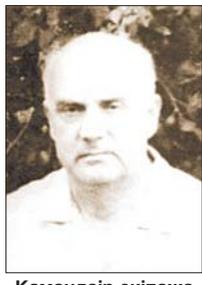
Вядома, што Уладзімір Сашыхін дайшоў да Лагойска, які пасля цяжкіх абарончых баёў быў пакінуты нашымі войскамі 1 ліпеня. За горадам сустрэў чырвонаармейцаў. Тыя і накіравалі яго далей. Дамой прыйшоў з барадой і настолькі худы, што нават жонка не адразу пазнала. Неўзабаве вярнуўся ў свой полк: там іх экіпаж лічыўся зніклым без вестак. Амаль праз год, 23 чэрвеня 1942-га, Сашыхін зноў быў збіты, трапіў у палон і знаходзіўся там да канца вайны. Усе гэтыя гады ён быў упэўнены, што жывым застаўся Сяргей Зуеў. Як аказалася, Сяргей Зуеў і Апанас Дворнік загінулі разам з самалётам...

Штурман
Апанас ДВОРНИК.

Паветраны
стралок
Дзмітрый ЯНАЎ.

Камандзір экіпажа
Уладзімір
САШЫХІН.

Стралок-радывст
Сяргей ЗУЕЎ.

ЗА СЕКУНДУ
ДА ВЫБУХУ

А выжыў тады Дзмітрый Янаў. Вось што ён успамінаў пра падзеі ў небе над Маладзечна і Ашмянамі: «Патронаў у мяне ў кулямёце ўжо няма. Перабіта нага ў каленным і галенастопным суставах, раздроблена кіць правай рукі, лёгкае раненне ў галаву. Падае Зуеў. Вызваляю з-пад яго ногі і бачу, што ён мёртвы. Самалёт пачаў пераварочвацца, і мае ногі трапілі ў вызвалены ад кулямёта люк. Патокам паветра мяне выкінула з самалёта. Трэба вырваць кальцо парашута. Спрабую зрабіць гэта левай рукой. Удалося. Парашут раскрываўся. Вакोल нас працягваюць лятаць «месеры»...»

Янаў пакінуў вогненную машыну за секунды да выбуху. Ён апусціўся на парашуце на поле каля Латыгаўкі. Ісці сам не мог, таму і схваўся ў траве, дзе яго і знайшоў Кандрат Ангелевіч з дзецямі. Яны занеслі і схавалі лётчыка ў хляве, сталі лячыць яго раны. Глядзела яго дачка Ангелевіча Марыя, дапамагалі мясцовыя камсамолкі. З суседняй вёскі прыходзіла Марыя Пуцэйка (Фёдарова), якая аднойчы прынесла лістоўку з правай Сталіна ад 3 ліпеня. Па прапанове Янава камсамолкі перапісалі лістоўку і раздавалі жыхарам. Калі Янаў ачунаў, стаў дапамагаць партызанам.

Помнік лётчыкам у вёсцы Камянец.

Па даносе быў арыштаваны і адпраўлены ў канцлагер у Масюкоўшчыне. Летам 1944 года палонных пагналі ў напрамку Маладзечна. Па дарозе Янаў папрасіў у канваіра папіць вады ў рачулцы і змог уцячы. Трапіў да нашых наступаючых войскаў і пасля праверкі ваяваў у штрафной роце, быў паранены. Аказалася, што бацькі ў 1941 годзе атрымалі на яго пахавальню. Пасля вайны працаваў настаўнікам. Неаднойчы спрабаваў знайсці сваіх ратавальнікаў. Пісаў лісты ў Беларусь, але яны вярталіся назад.

СУСТРЭЧА ЛЁТЧЫКАЎ

Праз шмат гадоў пасля вайны гэтая гісторыя атрымала працяг. Уладзімір Сашыхін вельмі хацеў знайсці жанчыну, якая пераапрунула яго ў цывільнае, але ніяк не мог успомніць назву вёскі. Нават набыў сабе дробную карту і вывучаў ваколіцы Мінска, але безвынікова. У памяці чалавека ёсць нявывучаныя бясконцыя магчымасці, таму часам адбываецца дзіва.

— Аднойчы ён прысніў назву вёскі, якую так доўга не мог успомніць, — расказвае Марыя Фёдарова. — Ён паглядзеў карту, маршрут палёту, дарогу ад Маладзечна і знайшоў вёску Камянец. Даслаў ліст, які трапіў да дырэктара школы ў Шаршунах. Той нічога не ведаў пра самалёт, але патэлефанаваў майму мужу, які тут партызаніў. На той час я перапісвалася з Дзмітрыем Янавым. Яго адрас дапамог знайсці карэспандэнт «Звязды» Куцэра, якому пра гісторыю з самалётам расказала дачка Кандрата Ангелевіча. У лісце да Сашыхіна Ілья Фёдаравіч расказаў пра гібель Зуева і напісаў адрас Янава. Яны пачалі перапісвацца. Гэта ўжо быў 1966 год.

Да пошуку падключыліся следыты 65-й школы Мінска. Пачалася пераліпка з сем'ямі загінулых лётчыкаў. У маі 1973 года яны ўсе сустрэліся ў Мінску. Адбылася паездка на месца падзення самалёта, сустрэча былых лётчыкаў са сваімі ратавальнікамі. Потым былі выступленні па радыё, матэрыялы ў газетах.

ПОШУКІ ВЯДУЦЬ
ШКОЛЬНІКІ

Шмат інфармацыі пра экіпаж збітага каля Камянца бамбардзіроўшчыка захаваецца ў мінскай гімназіі №30 (раней 65-й школе). Знойдзены фотаздымкі ўсіх лётчыкаў, іх пераліск з тымі, хто выжыў, са сваякамі загінулых. Пад кіраўніцтвам загадчыцы школьнага музея Тамары Лоскутавай, школьнікі праводзяць карпатлівую пошукавую працу.

Не так даўно, напрыклад, было знойдзена месца падзення самалёта Героя Савецкага Саюза Барыса Акрэсціна, які загінуў у небе недалёка ад Мінска 6 ліпеня 1944 года. Школьнікі мараць, каб тут, у сучасных Соснах, з'явіўся хоць невялікі памятны знак. Пакуль ніхто не адгукнецца на просьбу юных пошукавікаў.

А ў вёсцы Камянец стаіць помнік лётчыкам, загінулым у баі 29 чэрвеня 1944 года. У 1970-я гады тут былі перапахаваны іх астанкі. Людзі прыходзяць да помніка з кветкамі — памяць пра падзвіг лётчыкаў, якія абаранялі Радзіму, застаўся. А пад Мінскам, дзе загінуў Герой Савецкага Саюза, нішто не нагадвае пра трагедыю, што адбылася тут больш як 70 гадоў таму...

Аляксандр ПАЎЛЮКОВІЧ, г. Мінск

■ Людзі і лёсы

АД СМАЛЕНСКА
ДА БЕРЛІНА

Ветэран, які прайшоў усю вайну, доўгі час служыў Айчыне і на ніве культуры

...Пад фанфары ваеннага аркестра і шчодрыя апладысменты ў Залу Перамогі Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны ў свой 95-ты дзень нараджэння ўваходзіць адзін з колішніх дырэктараў установы, першы намеснік міністра культуры БССР, ветэран Вялікай Айчыннай вайны. Такое пачуццё радасці, перамешанае бадай толькі з хваляваннем, Аляксандр Ульяновіч адчувае не ўпершыню. Першым — быў май 1945-га, калі дрыготкай рукою гвардыі старшыня вывёў сваё прозвішча на пераможаным рэйхстагу...

Аляксандр УЛЬЯНОВІЧ.
Берлін, 1945 год.

— Гэта быў такі эмацыянальны пад'ём, — успамінае той дзень Аляксандр Іосіфавіч. — Яшчэ 2 мая, прыкладна на гадзін да 12, у Берліне ішлі вулічныя баі. Потым аб'явілі, што берлінскі гарнізон капітуляваў. І адразу ўсталявалася цішыня. А мы ўжо — на подступах да самога рэйхстага, праз Тыргартэн рухаліся. У рэйхстаг трапілі 3 мая. Вайна спынілася дзесьці за трыста метраў ад нас. Усе кінуліся ў рэйхстаг: хацелі паглядзець на логава ворага. Бачым — на сценах подпісы стаяць, на плечы становімся, каб распісацца. З ваялікам размахам, з гонарам...

Франтавымі дарогамі Аляксандр Ульяновіч прайшоў усю вайну. У Чырвоную Армію ён, жыхар Капальшчыны, быў прызваны ў 1940 годзе. Перад самай вайной скончыў 66-ю школу малодшых авіяцыйных спецыялістаў у Омску, атрымаўшы спецыяльнасць стралок-радывста дальняга бамбардзіроўшчыка «ДБ-3Ф». Быў накіраваны на службу ў другую вышэйшую школу штурманаў, што ў Іванаве. Тут яго і заспела Вялікая Айчынная вайна.

Свой баявы шлях Аляксандр Ульяновіч пачаў пад Смаленскам. «Спачатку не баяліся, бо не было нямецкіх знішчальнікаў, — прызнаецца ветэран. — Стралялі зеніткі: то вышэй, то ніжэй. Ад іх мы імкнуліся хавацца ў аблоках. А вось калі з'явіліся знішчальнікі, тады стала страшна. Сярод бранябойных і асколачных снарадаў асабліва баяліся трасіруючых. Ты бачыш гэтыя кулі, якія праходзяць то ніжэй, то вышэй за цябе, і проста сціскаешся ў камбінезоне...»

Падчас сустрэчы ў музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.

Аднойчы прыйшлося сціскацца не толькі ад страху, а яшчэ і ад болю. Пасля ранення Аляксандр Ульяновіч некаторы час ляжаў у шпіталі. Потым яго перавялі ў наземныя войскі — на пасаду начальніка радыёстанцыі 62-га асобнага гвардзейскага батальёна сувязі 8-й гвардзейскай арміі. Вызваляў Харкаў, Варшаву, дайшоў да Берліна. За штурм Зеелаўскіх вышынёў быў узнагароджаны ордэнам Чырвонай Зоркі. Яшчэ на парадным кіцелі франтавіка — ордэн Айчыннай вайны II ступені, медалі «За баявыя заслугі», «За вызваленне Варшавы», «За ўзяцце Берліна», «За працоўную доблесць», ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга, «Знак Пашаны», іншыя дзяржаўныя ўзнагароды.

Пасля вайны Аляксандр Ульяновіч шчыраваў на камсамольскай і партыйнай нівах. Працаваў сакратаром Гродзенскага абкома КПБ, першым намеснікам міністра культуры БССР, звыш 10 гадоў узначальваў Беларускае дзяржаўнае музейнае гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.

— Я быў чашвэртным дырэктарам музея (пасля яго заснавання ў верасні 1943 года. — Аўт.), — гаворыць Аляксандр Іосіфавіч. — Першыя тры з'яўляліся партызанамі. Таму экспазіцыя ў асноўным была пабудавана на матэрыялах з гісторыі партызанскага руху. Усе здзіўляліся: яшчэ ішла вайна, а партызанская брыгада ўжо збіралі матэрыялы для музея! Калі я сюды прыйшоў, то мы пачалі з таго, што перайменавалі Музей гісторыі партызанскага руху ў Музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Трэба было паказаць і ролю Чырвонай Арміі ў вызваленні Беларусі.

І, здаецца, гэта атрымалася — сучасная музейная экспазіцыя расказвае як пра выдатных военачальнікаў ваеннага часу, так і пра лёс звычайных салдат. Такім салдатам быў і сам Аляксандр Ульяновіч, які, на думку міністра культуры Беларусі, пасля стаў і яркім узорам таго, як работнік сферы культуры павінен служыць сваёй Айчыне.

Вераніка КАНЮТА. kanyuta@vziasda.by
Фотаздымкі прадастаўлены Белдзяржмузеём
гісторыі Вялікай Айчыннай вайны

«Псіхіятрыя перастала быць Папялушкай. Што далей?»

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

А ўрбанізацыя, якая крочыць сямі-мільённымі крокамі? Вялікія гарады патрабуюць гатунасаці чалавека жыць у складаных умовах мегаполіса. І не проста існаваць, жыць паўнацэнна — вось што важна. Рэалізаваць сябе як асобу, расціць дзяцей, пачувацца камфортна.

А ў караненне ў жыццё чалавека ўсякага роду тэхнічных сродкаў у быццё, якія таксама «напружваюць»? Нейкі дзясятка гадоў таму іх не было, пра іх толькі чулі.

«Задача псіхіятрычнай службы — выйсці са сцен псіхіятрычных бальніц і рухацца ў бок насельніцтва. Сёння ж у буйных РНПЦ, абласных бальніцах — або адзін псіхіятр на некалькі соцень пацыентаў, або ніводнага.»

Дабаўце сюды скучанасць людзей на маленькай прасторы. Калі людзі ў сельскай мясцовасці жывуць адзін аднаго на пэўнай адлегласці, асаблівасці паводзін таго ці іншага суседа астатніх не вельмі хваляюць. Дапусцім, нават паляяліся — і разышліся ў розныя бакі. А калі ў будынку жывуць сотні людзей, і на кожнага прыходзіцца тры квадратныя метры плошчы «асабістай прасторы», то тут варта быць вельмі абачлівымі і нават далікатнымі. Бо любы канфлікт вырастае ў праблему.

Канкурэнцыя, пагоня за жыццёвымі дабротамі, высокі ўзровень уземных прэтэнзій. У людзей, дарэчы, значна ўзрос узровень патрабаванняў. Многае яшчэ ўчора здавалася добрым, прэстыжным, дастатковым, а сёння чалавек хоча большага: новую кватэру, новую машыну, новую дачу, адпачынак у Дубаі... Чым вышэйшая планка ўзаемных прэтэнзій у грамадстве, на вытворчасці, у сям'і, тым больш фіксуецца псіхічных расстройтваў.

Усё гэта разам узятая выклікае пэўную трывогу за стан псіхічнага здароўя насельніцтва. Некалі прыцягвалі ўвагу толькі цяжкія псіхічныя расстройства, напрыклад, прыступы шызафрэнні альбо цяжкая разумовая адсталасць. Гэта значыць, сацыяльна небяспечныя праяўленні. Сёння ў полі зроку ўрача знаходзяцца і ўзаемаадносінны ў сям'і, у працоўным калектыве — ва ўсіх іх варыянтах, і нават складанасці вытворчага працэсу, усё што заўгодна.

У класіфікацыі псіхічных хвароб з'явіліся расстройства, якіх зусім нядаўна не было. Напрыклад, сіблінгавае саперніцтва, калі дзеці ў сям'і змагаюцца за ўвагу бацькоў. Яны канкуруюць і раней, але гэта не было хваробай.

І шмат іншых расстройстваў адаптацыі, калі чалавек у выніку нейкіх канфліктаў дрэнна прыстасоўваецца да асяроддзя. У класіфікацыі з'яўляецца цэлы шэраг расстройстваў, якія раней не прыцягвалі ўвагу дактароў.

Здавалася б, дзіўна, але чым больш краіна развітая, чым вышэй узровень даходаў, тым больш прычын для зваротаў да ўрача. І высвятляецца, што сам па сабе эканамічны дабрабыт не гарантуе псіхічнага здароўя грамадзян. Бо на першы план выступае свой узровень патрабаванняў, а значыць, свае праблемы, і іх нават больш, чым недзе ў Экватарыяльнай Афрыцы. Не выпадкова ў эканамічна развітых краінах велізарная ўвага ўдзяляецца псіхічнаму здароўю насельніцтва і ўсё больш сродкаў укладваецца ў яго ахову.

У краінах Заходняй Еўропы нават тэрмін змяніўся, што выклікана аб'ектыўнымі прычынамі — не псіхіятрыя, а ахова псіхічнага здароўя. Гэта значна шырэй і нават гуманней.

— Сярод прычын, якія абумовілі рост увагі медыкаў да псіхічнага здароўя людзей, сёння можна назваць і эскалацыю міжнародных канфліктаў, і нават пагрозу вайны...

— Яна не настолькі лізворная, гэтая пагроза, каб пра яе не думаць. Войны, нацыянальныя і міжнацыянальныя канфлікты, стыхійныя бедствы выклікаюць вялікую колькасць псіхічных расстройстваў. Узнікаюць нават спецыфічныя захворванні, якіх не было і не магло быць у мірны час. Скажам, пасттраўматычнае нервовае захворванне (пасттраўматычнае стрэсавае расстройство) у масавым парадку з'явілася ў ЗША пасля вайны ў В'етнаме. Былі такія выпадкі і ў нас — пасля Афганскай вайны...

— Ці правільна ў ліку прычын назваць зніжэнне парога цяжкіх масці ў адносінах адзін да аднаго ў сем'ях?

— Характэрна, што ўся наша дастава адладжаная прапаганда здаровага ладу жыцця, у тым ліку ў СМІ, зводзіцца да прапаганды фізічнага здароўя. І ні ў якім разе не псіхічнага. Шмат гавораць пра фітнес, вагу, дыеты, гіпертанію... І атрымоўваецца тое, пра што вы кажаце. А ў прапаганду псіхічнага здароўя, у тым ліку і цяжкіх масці адзін да аднаго ў сям'і, на працы, у транспарце, на вуліцы патрэбна ўкладаць сродкі, не шкадаваць часу і сіл. Тым больш, калі

справа тычыцца псіхічнага здароўя блізкіх табе людзей.

— І як звычайнаму чалавеку ў такой сітуацыі ратавацца?

— Давяраць спецыялістам. Тым больш, у апошні час псіхіятрычная служба трансфармавалася, удасканалілася. Раней яна кардынальна адрознівалася ад іншых медыцынскіх дысцыплін тым, што падчас выконвала не лячэбныя, а прабацце, паліцэйскія функцыі: забраць, ізаляваць чалавека ад грамадства, каб не замінаў. Псіхіятрыя і ўзнікла як сродка ізаляцыі — калі пачалі расці гарады, вытворчасць, узнікла скучанасць людзей, і чалавек з няправільнымі, так бы мовіць, паводзінамі, выбіваўся з агульнага «кантэксту». Нават не гаворачы пра палітычны матывы.

Доўгі час псіхічныя расстройства ўсур'ез і не лчылі, проста наглядзілі за цяжкім захворваннем. І дзевяност працэнтаў спецыялістаў-псіхіятраў канцэнтраваліся ў псіхіятрычных клініках. Такія клінікі былі ізаляванымі, мелі абмежаваны доступ. І ўсе лічылі, што распаўсюджанасць псіхічных расстройстваў вельмі невялікая. Ну, ёсць адзін «гарадскі вар'ят», нічога страшнага. Сёння ніхто не спрачаецца, што на самай справе карціна зусім іншая. З даклада Суветнай арганізацыі аховы здароўя вынікае, што кожны чацвёрты жыхар планеты на працягу жыцця пераносіць хваравіты стан, які патрабуе ўмяшання псіхіятра. А кожны шосты-сёмы (15 працэнтаў людзей) на дадзены момант мае расстройства, якія дыягнастуецца ўжо як хвароба. У Беларусі, калі пайсці ўслед за гэтай статыстыкай, размова можа ісці пра больш як мільён чалавек.

У любой гарадской паліклініцы на прыёмах сядзіць дваццаць працэнтаў людзей з псіхічнымі расстройствамі. Псіхіятры ў паліклініцы няма, і яны будуць прад'яўляць свае скаргі ўчастковаму тэрапеўту — на дрэнны сон, дрэннае самаадчуванне, узбуджальнасць і гэтак далей. І тэрапеўт разумее, што ў яго пацыента — тыповая дэпрэсія. Што ён яму скажа? Парэкамендуе валяр'янку, валакардзін ці карвалол, хоць два апошнія сродкі адно лечаць, а другое калечаць, бо выклікаюць залежнасць ад фенабарбіталу. Адправіць на кансультацыю ў псіхастацыянар? Чалавек хутчэй за ўсё не пойдзе, ды яшчэ і пакрыўдзіцца. Апошнім часам у буйных гарадах з'явіліся цэнтры псіхічнага здароўя, але іх работу патрэбна папулярызаваць.

Адсюль задача псіхіятрычнай службы — выйсці са сцен псіхіятрычных бальніц і рухацца ў бок насельніцтва. Месца псіхіятра — у агульнай сістэме аховы здароўя. У любой паліклініцы і любым саматычным стацыянары ёсць

тыя, хто чакае яго дапамогі. Падлічана, што ў кардыялагічным стацыянары 25 працэнтаў хворых — з адхіленымі псіхічнага здароўя. У анкалагічным стацыянары — больш за 30 працэнтаў. Сярод тых, хто перанёс інфаркт, — 45 працэнтаў. І нашы спецыялісты павінны масава прыйсці ў агульныя паліклінікі, у сетку агульнамедыцынскіх устаноў па месцы жыхарства людзей.

Сёння па логіцы варта мець спецыяліста-псіхатэрапеўта ў кожнай раённай, гарадской і пасялковай паліклініцы, у тым ліку ў дзіцячай. А ў агульнапрофільных вялікіх саматычных бальніцах такая служба павінна быць прадстаўлена абавязкова, і не адным, не дзюма спецыялістамі. Сёння ж у буйных РНПЦ, абласных бальніцах — або адзін псіхіятр на некалькі соцень пацыентаў, або ніводнага. Псіхіятр перастаў быць пудзілам, але ён і не зрабіўся максімальна даступным для насельніцтва. Псіхіятрычная дапамога павінна быць такой жа даступнай, як стаматалагічная, гінекалагічная, хірургічная ці любая іншая.

Калі мець на ўвазе тое, што сярод насельніцтва жывыя стэрэатыпы мінулага, то давайце назавём яго не псіхіятрам, а спецыялістам па псіхічным здароўі альбо псіханеўролагам, як хочаце. І гарантуем ананімнасць урачэбнай дапамогі.

Для гэтага патрэбны падзаконныя акты (сам закон аб псіхіятрычнай дапамозе такую ананімнасць гарантуе). Каб на практыцы не атрымалася, што чалавек звярнуўся па дапамогу, а яго паставілі на ўлік і потым дзесяць гадоў будуць з гэтага ўліку здымаць. Новыя падзаконныя акты павінны распрацаваць сам механізм, скажам так, працэдур і будуць сапраўды гарантаваць ананімнасць. Прыватныя медыцынскія ўстановы ўжо зараз практыкуюць ананімнасць: там пацыент можа нават не называць сваё сапраўднае прозвішча.

— Вось і народны наказ дэпутатам... Некалькі медыкаў зусім нядаўна выбраны ў новы склад беларускага парламента.

— Нават калі паглядзець на праблему з боку эканоміі бюджэтных сродкаў, то і тут прамая мэтазгоднасць. Спецыяліст-псіхіятр возьме на сябе тых, каму патрэбна яго дапамога, і вызваліць час на прыёме да тэрапеўта і шэрагу іншых спецыялістаў.

Па статыстыцы сярэдні грамадзянін Беларусі наведвае паліклініку 12 разоў у год. А ёсць тыя, хто робіць гэта ў два разы часцей. Сярод іх 25—30 працэнтаў — людзі з псіхічнымі адхіленнямі. Яны ходзяць у паліклініку, як на работу. Скардзяцца на недамаганні, іх правяраюць, іх стан даследуюць апаратнымі і лабараторнымі метадамі, але нічога не знаходзяць. Наступны раз яны скардзяцца ўжо на іншае другому доктару, і такім чынам «паядаюць рэсурс» гэтай паліклінікі.

Чым больш краіна развітая, чым вышэй узровень даходаў, тым больш прычын для зваротаў да ўрача. І высвятляецца, што сам па сабе эканамічны дабрабыт не гарантуе псіхічнага здароўя грамадзян.

Так што змены павінны адбыцца з двух бакоў. Насельніцтву неабходна прывіваць псіхіятрычную культуру, бо псіхічнае здароўе для дабрабыту чалавека не менш важнае, чым цялеснае. А магчыма, нават больш важнае.

— Некаторыя не спяшаюцца звяртацца да псіхіятра, бо баяцца, што лячыць будуць цяжкімі лекавымі формамі...

— Ёсць захворванні, дзе без іх не абысціся, але сёння лекавых форм шмат — ёсць цяжкія, ёсць лёгкія, ёсць старыя і новыя. Ёсць тыя, якія даюць пабочны эффект, і тыя, якія нармальна пераносацца арганізмам. Адных антыдэпрэсантаў некалькі дзясяткаў. Амаль такі ж выбар транквілізатараў. І нічога дэманічнага, страшнага ў іх прымяненні няма, яны нічым не адрозніваюцца ад звычайных лекаў.

Я прывяду яскравую статыстыку. Насельніцтва Аўстрыі — 8,46 мільёна. Псіхатропы там штогод прымае 900 тысяч — амаль мільён. Прымаюць і не перажываюць. У краіне працуе 6900 псіхатэрапеўтаў. Да іх звяртаюцца, яны запатрабаваныя. Насельніцтва Беларусі — 9,4 мільёна чалавек. Псіхатэрапеўтаў у нас... ажно 261, па еўрапейскіх стандартах іх павінна быць 8 тысяч.

Гутарыў Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ.

■ Беражыце сябе!

Дэмаграфіяй можна кіраваць

2015 год для Беларусі быў самым «ураджайным» на немаўлят за два апошнія дзесяцігоддзі. А два апошнія гады ў краіне назіраецца абсалютны прырост насельніцтва. Тым не менш, калі ўзяць статыстыку смяротнасці, амаль палова памірае ад атручвання алкаголем, а мужчыны жывуць на 10 гадоў менш за жанчын. Такія паказчыкі і вынікі папярэдняй нацыянальнай праграмы дэмаграфічнай бяспекі скіравалі новую дзяржпраграму «Здароўе народа і дэмаграфічная бяспека Рэспублікі Беларусь на 2016—2020 гады» менавіта ў бок клопату пра здароўе людзей.

Прырост насельніцтва, які назіраецца апошнім часам, шмат у чым стаў магчымым дзякуючы павышэнню нараджальнасці, паніжэнню смяротнасці і пазітыўным міграцыйным працэсам. І ўсё ж узровень смяротнасці ў краіне не нашмат, але пакуль перавышае лічбу нараджальнасці. Акрамя таго, у 2015-м нара-

дзілася 119 тыс. дзяцей, і гэта самы высокі паказчык за апошнія 20 гадоў. Павялічваецца і памер беларускіх сем'яў: больш за 57% з іх маюць дваіх і больш дзяцей, а шматдзетных сем'яў у краіне ўжо 83 000. За дзесяць гадоў у чатыры разы скарацілася колькасць абортару.

— Гэтыя лічбы паказваюць, што дэмаграфічныя працэсы — кіруемыя, на іх неабходна ўплываць, і комплекс мер мэтанакіраванай палітыкі ўжо прынёс свае вынікі. Менавіта таму асноўнае адрозненне новай дзяржпраграмы ад дзюх папярэдніх у акцэнта на здароўе насельніцтва, — зазначыла **Марына АРЦЭМЕНКА**, намеснік начальніка аддзела народанасельніцтва, гендарнай і сямейнай палітыкі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Беларусі. — Увага раней удзялялася двум аспектам: ахове мацярынства і дзяцінства і развіццю спецыялізаванай медыцынскай дапамогі. Цяпер яна скіравана на комплекс мерапрыемстваў па ахове здароўя. У адно цэлае аб'яднаны праграмы па прафі-

лактыцы заражэння ВІЧ, туберкулёзу, алкагалізму, наркаманіі, якія раней былі асобнымі.

Адна з надзённых праблем, якая хвалюе спецыялістаў, — высокая смяротнасць насельніцтва. Па ацэнках Міжнароднай арганізацыі аховы здароўя, Беларусь знаходзіцца на 107-м месцы сярод 194 краін па чаканай працягласці жыцця. Па статыстыцы, кожны пяты памерлы ў краіне знаходзіўся ў працаздольным узросце. Застаецца даволі высокай і колькасць самазабойстваў.

Каб выправіць сітуацыю, вядзецца работа па зніжэнні распаўсюджвання сацыяльна небяспечных захворванняў: СНІДУ, туберкулёзу, алкагалізму, наркаманіі. Доўгі час лідарам сярод прычын смяротнасці праз знешнія фактары, дарэчы, было выпадковае атручванне алкаголем. Згодна з афіцыйнай статыстыкай, каля 50% смерцяў людзей у працаздольным узросце абумоўлены менавіта гэтым. Аднак за мінулы год такіх здарэнняў стала нават менш, чым самазабойстваў. З гэтых прычын у дзяржпраграму асобным блокам уключаны прафілактыка і кантроль неінфекцыйных за-

хворванняў. Праграма арыентуецца таксама на павышэнне матывацыі грамадзян самім берагчы і захоўваць сваё здароўе.

— Як сведчыць статыстыка, у сярэднім беларускія мужчыны жывуць на 10 гадоў менш, чым жанчыны. Мяркуюцца, гэта адбываецца таму, што моцная палова менш клапаціцца пра здароўе. Ад неінфекцыйных захворванняў у Беларусі памірае ў 3-4,5 раза больш мужчын працаздольнага ўзросту, чым у краінах ЕС. Каб паўплываць на гэты працэс, у нашай краіне, магчыма, будзе створана спецыяльная служба аховы мужчынскага здароўя, — дадала прадстаўніца міністэрства.

Доля працаздольнага насельніцтва ў Беларусі змяншаецца. Сёння налічваецца 2 млн 357 тыс. чалавек ва ўзросце, старэйшым за працаздольны, або кожны 4-ы беларус. Прагназуецца, што да 2020 года такіх стане 27%.

Ірына СІДАРОК. sidarok@vziazda.by

на 1000 працаздольных беларусаў прыпадае 727 малых і старых

■ Сітуацыя

ВЯСКОВЫ ЗЛАДЗЮЖКА —
БЫЛЫ ГАРАДСКІ ДАРМАЕД

Пахаладала, і вясковыя злодзеі актывізаваліся.

Цяпер часцей за ўсё крадуць адзенне.

Пра гэта сведчаць зводкі правапарушэнняў, якія фіксуюць супрацоўнікі міліцыі.

Начальнік аддзела інфармацыі і грамадскіх сувязяў Брэсцкага абласнога УУС Сяргей ДУЧЭНКА прывёў некалькі прыкладаў: на мінулым тыдні ў Ляхавіцкім раёне падлеткі ўкралі ў гаспадара капусту з поля — 83 кілаграмы, у Драгічынскім раёне беспрацоўны мужчына выцягнуў з хаты ў аднавяскоўца цёплыя рэчы і парфуму, зноў жа ў Ляхавіцкім раёне той, хто цяпер трапляе ў катэгорыю дармаедаў, украў у пенсіянеркі з хлява восем гусей. Крыху раней у Брэсцкім раёне злодзей прадэманстравалі большы размах, там зафіксаваны крадзеж 30 індыкоў.

Умоўны партрэт
злодзея

Крадуць усё, што дрэнна ляжыць, нярэдка і тое, што пад замком: тэлефоны і ноўтбукі, бензін у кністрах і спіртное ў скрынках, абразы са сценаў і вопратку з шафаў, ураджай з поля і ўжо ў мясках, як было ў вёсцы Харомск Столінскага раёна. Там беспрацоўны сцягнуў у аднавяскоўца 15 кілаграмаў сабранай фасолі.

Абагулены сацыяльна-псіхалагічны партрэт сучаснага вясковага злодзея можна намалюваць так: гэта мужчына ад 20 да 40 гадоў, які нідзе не працуе, злоўжывае спіртным, сям'і не меў наогул альбо страціў па прычыне сваіх асацыяльных паводзінаў, пражывае з бацькамі альбо ў бацькоўскім доме. Многія з іх раней прыцягваліся да адказнасці за аналагічныя правапарушэнні. Каб не пакрыўдзіць прадстаўнікоў моцнага полу, адзначу прысутнасць у міліцэйскіх зводках крадзежоў і жанчын. Але іх значна меней.

Сёння так званых беспрацоўных, адносна маладых і здаровых, пабойваюцца старыя, асабліва адзіночкі людзі, і не вельмі рады суседству астатніх жыхароў населеных пунктаў. Тых, хто бадзеецца без усялякага карыснага занятку, зараз можна сустраць фактычна ў кожнай вёсцы, многія з іх злоўжываюць спіртным, адсюль і праблемы крымінальнага характару.

Вось у Столінскім раёне пенсіянер быццам бы паспачыў такому аднавяскоўцу, запрасіў дадому, пачаставаў, а той, адыходзячы з гасцей, прыхапіў гадзіннік і пяць рублёў грошай, якія ляжалі на відным месцы. Можна, і не заяўляў бы чалавек аб такой прапачы ўчастковаму, каб не жаданне правучыць злодзея, бо калі ён не ўсвадоміць падобных памылак, а ўкрадзе недзе значна больш, то і атрымае рэальны тэрмін зняволення. А што ў тым добрага?

На кантролі
ў савета

— На выхаванне вось такіх грамадзян накіравана найперш наша прафілактычная работа, — гаворыць **Аляксей ЛЕВАНОВІЧ, намеснік начальніка ўпраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі УУС Брэсцкага аблвыканкама**. Яны павінны адчуваць, што і ў вёсцы ёсць каму сачыць за парадкам.

Усё-такі ў горадзе людзі лепей абаронены ад усялякага злчыннага элемента.

Тут дзейнічаюць патрульна-паставая і дарожна-патрульная службы, дзяжурства ажыццяўляюць нарады Дэпартаменту аховы, многія дамы і кватэры абсталяваны ахоўнай сігналізацыяй. У вёсцы ж за правапарадак і бяспеку адказвае ўчастковы інспектар. Таму ва ўпраўленні ўнутраных спраў стаўку зрабілі на дзейнасць грамадскіх падраздзяленняў бяспекі. Пры большасці сельвыканкамаў створаны народныя дружны і саветы грамадскіх пунктаў аховы парадку.

Нярэдка пасля такіх
гутарак высвятляецца,
што чалавеку
патрэбна дапамога
ў працаўладкаванні,
вырашэнні пытання
з жыллём, дакументамі
ці іншае.

У названыя саветы ўваходзяць старасты вёсак, дырэктары школ, прадстаўнікі іншых сацыяльна-культурных устаноў. Узначальваюць іх, як правіла, кіраўнікі сельвыканкамаў, старшыні сельгаспрадпрыемстваў альбо іх намеснікі. Кожны месяц вясковы савет па прафілактыцы на падставе інфармацыі РАУС аналізуе прычыны і ўмовы, якія паспрыялі правапарушэнням і выносіць адпаведныя рэкамендацыі. Напрыклад, калі магазіна ці ФАПА няма абсталяваных месцаў для стаянкі веласіпедаў, значыць патрэбна іх зрабіць. Калі недастаткова асвятляецца вуліца, патрэбна набыць дадатковыя лямпачкі альбо паставіць ліхтары. Бывае, што саветы ініцыююць усталяванне так званай «дошкі ганьбы», куды змяшчаюць фотаздымкі злыхных парушальнікаў спакою.

Яшчэ адна важная частка дзейнасці грамадскага савета — індывідуальная работа з правапарушальнікамі. Гэта, відаць, самая складаная і няўдзячная сфера дзейнасці. Але, паводле слоў Аляксея Левановіча, выхаваўчая работа праводзіцца. Усе, хто стаяць на ўліку як выпіховы, сямейныя дэбашыры, яшчэ праблемныя падлеткі разам з бацькамі, а таксама асобы, якія прыбылі з месцаў пазбаўлення волі, запрашаюцца на саветы прафілактыкі. Нярэдка пасля такіх гутарак высвятляецца, што чалавеку патрэбна дапамога ў працаўладкаванні, вырашэнні пытання з жыллём, дакументамі ці іншае. На шчасце, ёсць ямаля прыкладаў, калі людзі прымаюць дапамогу і пераглядаюць свае паводзіны.

Ёсць, вядома, і адваротнае... Вось гэты кантынгент і складае асаблівую групу рызыкі.

Аддаленыя вёскі і «асірацелія» дамы найбольш даступныя для аматараў чужога добра.

Пагроза для малых
і аддаленых вёсак

І ўчастковы міліцыянер, і саветы прафілактыкі, народныя дружны — структуры, якія дзейнічаюць у вялікіх вёсках, найбольш аграгарадках. Жыхары ж маленькіх, аддаленых вёсак найменш абаронены ад усялякага злчыннага элемента. Таму для іх асабліва важна захоўваць павышаныя меры бяспекі. Справядлівасці дзеля трэба заўважыць, што і аўтару гэтых радкоў падчас камандзіровак даводзілася чуць ад старых людзей, што да іх прыходзіў участковы міліцыянер і загадваў, каб нікому незнаёмаму не адчынялі дзверы, пра гэта і гаражане напамінаюць сваім састарэлым бацькам у вёсках. Але прыслухоўваюцца да парад не ўсе. Людзі гавораць, што яны прывыклі да іншага, што дзверы зачыкалі, хіба калі з'яўдзіліся далёка або надоўга. А цяпер ідзеш у хлёў зерня курам насыпаць і трэба вешаць замкі? Выходзіць, менавіта так. Бо надта ж многа развалюцца зламывальніцы, гатовы пажывіцца маёмасцю вясковых пенсіянераў. Махляры даяджаюць у аддаленыя вёскі, у іх ёсць цэлая метадыка адурманвання даверлівых людзей.

Бойкія жанчыны неславянскай знешнасці прапаюць нешта купіць у іх, зняць сурокі, на крайні выпадак, просяць вады папіць. Потым у доме знікаюць грошы, каштоўныя рэчы. Вось не так даўно ў вёску Хадасы Камянецкага раёна прыехалі такія візіцёркі. Здавалася, так міла размаўлялі з пенсіянеркай, прапаювалі ёй тавары са скідкамі, разказвалі пра свой гандаль... Потым жанчына заўважыла прапажу 11 тысяч долараў, а махлярак і след прапасты.

Цяпер пайшла мода ў крымінальнага элемента пранікаць у хаты і здымаць са сценаў абразы. Ужо некалькі падобных крадзежоў зафіксавана ў Брэсцкім рэгіёне. Мабыць, такім чынам злодзеі спадзяюцца патрапіць на старадаўнія ці каштоўныя абразы. А заадно не грэбуюць і тым, што трапляецца пад руку, старанна выграбуюць прадукты харчавання, спіртное.

Асаблівую прывабнасць у вачах сельскіх зладжоў набываюць дамы, дзе ніхто не жыве. Найбольш тыя, што адносна нядаўна засталіся без гаспадароў, а іх дзедзі — нашчадкі маёмасці, прыезджаюць у бацькоўскія хаты толькі летам. З іх цягнуць і бытавую тэхніку, і гаспадарчы інвентар, і ўсё, што мае хоць нейкую каштоўнасць. Выйсць тут бачыцца адно — не пакідаць

Усё больш
сельскіх жыхароў
церпяць
ад замахоў
на сваю маёмасць

каштоўныя і патрэбныя рэчы зімаваць у пустым доме. Нязручна і нават нятанна вазіць іх туды-сюды, але гэта адзіны спосаб іх захавання да будучай вясны.

Эксперымент
па продажы
крадзенага

І вось яшчэ на які, можна сказаць, далікатны аспект звярнулі ўвагу ў міліцыі. Зразумела, што пэўная катэгорыя новых вяскоўцаў складаецца з тых грамадзян, што па прычыне сваіх асацыяльных паводзінаў «эмігрыравалі» ў вёску з гарадоў. На сваё ўтрыманне большасць з іх «зарабляе» крадзежамі. Але ж не ўсё з крадзенага яны ўжываюць ці пакідаюць для сябе, многае прадаюць. І з гэтым, аказваецца, у нас няма асаблівых праблем. Апошняе ў сваю чаргу азначае, што людзі не праяўляюць пільнасці альбо проста ігнаруюць відавочнае. Таму злодзеі не адчуваюць ніякай адказнасці і пачынаюць верыць, што ім усё дазволена, што так і трэба рабіць.

Патлумачыць можна на прыкладзе. Летась абласное УУС разам з адной грамадскай арганізацыяй праводзілі эксперымент пад умоўнай назвай «продаж веласіпеда». Пры гэтым статыст, які выконваў ролю прадаўца, гаварыў людзям, што двухколавый транспарт украдзены, таму і аддае так танна. Дзсяткі людзей, што пачулі агучаную інфармацыю, паспяхаліся адзіночкі ўбок, далей ад граху. Адзін выказаў жаданне купіць... І ніхто, ніводзін з гараджан не паведзіў у міліцыю, што сярэд белага дня прадаюць украдзеныя рэчы! Калі толькі міліцыя і грамадскія саветы будуць ажыццяўляць прафілактыку крадзежоў, сітуацыя не зменіцца. Пакуль грамадская свядомасць не павернецца ў бок непрымальнасці такіх паводзінаў, не паспрыяе, каб злодзеі баяліся пакарання, нахабству апошніх не будзе канца. І лічы паказчыкаў злчыннасці, пра якую гаварылася вышэй, будуць расці. Так, за мінулы год злчыннасць у вёсцы на тэрыторыі Брэсцкай вобласці вырасла на 14 працэнтаў. А крадзежоў стала больш на 22 працэнта, яны склалі палову ўсёй сельскай злчыннасці. Праўда, сёлета, паводле слоў Аляксея Левановіча, абазначылася тэндэнцыя да паніжэння прыведзеных паказчыкаў. Але да сапраўднага прагрэсу яшчэ далёка.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

БПС-СБЕРБАНК

С 24.10.2016 ОАО «БПС-Сбербанк» устанавлівае наступны размер процентаў па дзейным дагаворам у долларах США і евро срочнага банковага депозита «Безотзывный»:

Валюта депозита	Период заключения договоров	Размер процентов (годовых)
USD, EUR	с 12.11.2015 по 31.03.2016 (вкл.)	3,5%

Согласно Условиям депозита «Безотзывный», установленный размер процентов будет применен с 24.11.2016.

С 24.11.2016 при обращении вкладчиков — клиентов ОАО «БПС-Сбербанк» с просьбой досрочного закрытия договоров в долларах США и евро срочного банкового депозита «Безотзывный» (Условия от 12.11.2015 № 01/01-07/385) будет производиться программное закрытие указанных депозитов под основную процентную ставку — без перерасчета процентов (предоставление клиентами причин-оснований не будет требоваться).

Лицензия Национального банка Республики Беларусь № 4 от 28.11.2014 года на осуществление банковской деятельности. УНП 100219673. ОАО «БПС-Сбербанк»

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ
В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 42-61-62

Продавец: Открытое акционерное общество «Витязь», 210605, Витебская обл., г. Витебск, ул. П. Бровки, 13а, 8 (0212) 57-85-08
Лот №1. Капитальное строение с инв.№200/С-72852 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. П. Бровки, 50/2 площадью 45 кв.м, наименование: проходная, назначение: здание неустановленного назначения, расположенное на земельном участке с кадастровым №24010000003000172 для обслуживания административно-производственных зданий (долевая аренда). Нач. цена (с учетом до деминации): 17 100/171 000 000 бел. руб. без НДС. Задаток (с учетом до деминации): 1 710/17 100 000 бел. руб.

Аукцион состоится 24.11.2016 в 15.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 24.10.2016 с 8.30 по 23.11.2016 до 17.30. Срок заключения договора купли-продажи: 20 календарных дней со дня проведения аукциона, оплата за объект производится в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи. Условие аукциона: возмещение затрат по оценке имущества, оплата НДС сверх цены продажи объекта.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукцион проводится в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ — копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем — легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ — доверенность (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ — нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ.лица или индивидуального предпринимателя — доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица — документ, подтверждающий его полномочия. **Победитель аукциона (единственный участник аукциона) обязан:** перечислить затраты на организацию и проведение аукциона, возместить затраты по оценке имущества на расчетный счет, указанный в протоколе аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. **Задаток перечисляется на р/с 3012078870010, ЦБУ №2 ЗАО «МТБанк», г. Витебск, ул. Ленина, 17, БИК 153001117, УНП 390477566, получатель платежа — ККУП «Витебский областной центр маркетинга».** Ознакомление с объектами осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 17.00. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. Дополнительную информацию можно получить по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by.

■ А не шкодзь!

«Расію» выдалі беларусам

Пяць гадоў спатрэбілася, каб па беларускіх законах асудзіць масквіча па мянушцы «Расія».

Яшчэ ў 2009 годзе мужчына прыйшоў нападнітку ў інтэрнэт-кавярню ў Бабруйску і пачаў патрабаваць доўг у таварыша, з якім быў знаёмы 10 гадоў. Для высвятлення адносіны выйшлі на вуліцу, дзе масквіч дастаў з-пад курткі ружжо і для ўпэўненасці стрэльнуў убок. Даўжнік паспабаваў вярнуцца ў памяшканне, але чалавек з ружжом перагарадзіў яму дарогу і прыставіў зброю да горла. І толькі, калі ахвяра пад страхам пазбаўлення жыцця паабяцала вярнуць 200 долараў на наступны дзень, змяніў гнеў на міласць. Аднак таварыш не стаў болей выпрабаваць лёс і звярнуўся ў міліцыю.

Як паведаміла **старшы памочнік пракурора Магілёўскай вобласці Алена ШУМЕЙКА**, Генеральнай пракуратурай Рэспублікі Беларусь было задаволена хадаініцтва Пракуратуры Рэспублікі Беларусь аб выдачы абвінавачанага для прыцягнення яго да крымінальнай адказнасці на тэрыторыі нашай дзяржавы. Суд Бабруйскага раёна і горада Бабруйска асудзіў раней судзімага жыхара Масквы за вымаганне (частка другая артыкула 208 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь). Абвінавачаны віну не прызнаў, але суд, улічваючы абставіны справы і асуджанага пазбаўлення волі з адбытым тэрміну ў папраўчай калоніі ва ўмовах строгага рэжыму без канфіскацыі маёмасці.

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

СІЛА КАНТЭКСТУ

...Прадмет, змешчаны ў кантэкст, становіцца творам мастацтва — фактычна ўжо аксіёма крэатыўна (творчай думкі), якая не патрабуе доказаў. А калі прадмет — крэсла, а кантэкст — чорны квадрат, ды яшчэ ў сцэнічнай прасторы, то згодна з логікай атрымліваецца крэатыў у квадратнай ступені... На гэта разлічвалася Вольга Скварцова, аўтар і рэжысёр перфармансу «Прадметная размова», падчас якога глядачу прапанавалі паразважаць аб тым, што можна называць творам мастацтва, пра адноснасць меркаванняў і ацэнак сучаснай творчасці, пра ўсё тое, што абмеркавана не аднойчы, што больш не патрабуе доказаў нідзе. Але ў Рэспубліцы Беларусь разважаць пра гэта можна зноў і зноў, абыгрываць гэтыя думкі як новыя і арыгінальныя, і ўсё яшчэ застануцца тыя, для каго гэта адкрыццё і круты эксперымент. На самай справе ўсё залежыць ад кантэксту — і разуменне сутнасці мастацтва творцамі, і меркаванні пра мастацкі твор публікі. І эмацыйны водгук на яго, асабліва калі гаворка пра тэатр, таму што глядачы самі становяцца часткай твора, прынамсі, стваральнікі прадугледжваюць гэты момант: тэатр — мастацтва жывое, што ствараецца літаральна на вачах. А гэтыя вочы належаць канкрэтным людзям, якія існуюць у пэўных сацыяльных (грамадскіх) умовах. Таму крэатыў у квадраце

накладваецца на кантэкст у квадраце. Павінен накладвацца, разважаюць тыя айчыныя рэжысёры, для якіх тэатр — больш чым пляцоўка для паказу пастановак. Сёлета беларускі шоу-кейс форуму «ТЭАРТ» фарміравалі самі ўдзельнікі тэатральнага працэсу: прапанавалі свае творы для паказу, дзякуючы чаму ў арганізатараў быў выбар. Таму сёлета сачыць за беларускай праграмай фестывалю «ТЭАРТ» было не менш цікава, чым за замежнай. Прынамсі, тым, хто жыве тут і ведае, за што варта паважаць асоб, што працуюць на беларускі тэатр і робяць у ім фантастычныя рэчы. Усё ж наш асаблівы агульны кантэкст і, адпаведна, тэатральны працэс лепш зразумее той, хто з'яўляецца яго часткай (з аднаго ці другога боку сцэны). Але сёлета беларуская частка фестывалю прадугледжвала пэўную задачу: прасоўваць беларускі тэатр за межы краіны. Дзеля гэтага на «ТЭАРТ» прыехалі крытыкі з розных краін і нават рэгіянаў, меркаванні якіх маюць уплыў на арганізатараў міжнародных фестывалю. Складана ўявіць, што іх уразіла з 13 прагледжаных айчынных пастановак і праектаў, таму ад таго, які кантэкст (у першую чаргу грамадскі як вызначальны) бярыцца пад увагу, залежыць, пойдзе адзнака ў «плюс» ці ў «мінус». Ад яго ж залежыць,

што для нас істотна ў першую чаргу: сэнс для паляпшэння жыцця, які даносіцца дакладна (для лепшага разумення большасці), ці надта арыгінальная форма, за якой ён можа нават згубіцца.

І сапраўды, сёлета мы маглі ганарыцца: прадставілі ўсе бакі ачыннага тэатральнага працэсу.

Пачыналася беларуская праграма праектам цудоўнай артысткі Святланы Бень. 14 песень, створаных кампазітарам Валерыем Воранавым на словы піццэрскага паэта пачатку XX стагоддзя Мікалая Алейнікава. Прыкольныя песенькі пра жыццё казіюлек аформлены канцэптуальна: выконваюцца млявым голасам (як тут не ўспомніць Аляксандра Вяцінскага?) пад мінімалістычнае канцэптуальнае афармленне. І можна было б сапраўды вярнуцца ў дзяцінства, калі толькі спасцігаецца наваколны свет, а цыкл «З жыцця насякомых» у гэтым дапамагае. Магчыма, так яно і ўспрымаецца, калі не ведаць, што гэтыя іранічныя дзіцячыя (а можа, сатырычныя?) вершы каштавалі Мікалаю Алейнікаву жыцця: ён быў рэпрэсаваны ў 1937 годзе... Тыя нібыта бяскрыўдныя «тараканчыкі», што правілі баль на той час у чалавечым свеце, разу-

ПРА ШТО СВЕДЧАЦЬ БЕЛАРУСКІЯ ПАСТАНОЎКІ ФОРУМУ «ТЭАРТ»

Сцэна са спектакля «На дне» (рэж. І. Казакоў).

мелі, што чытаць іх дзецям будуць дарослыя... Нам пра гэта нібыта і намякаюць: на экране мільгае безліч нулёў і адзінак, ці раптам з'яўляецца выява чырвонага чалавека. Ды і музыка — гукі не для дзіцячага слыху, не для гульні. Нейкае трывожнае адчуванне падчас прагляду ўнікае, яго нясуць менавіта словы, але абыходзіцца ўсё без выразнага сэнсавага акцэнта. А можа яго пазбягалі наўмысна, ствараючы выключна эстэцічны праект?..

Спачатку сэнс. Гэтым кіруецца Аляксей Ляляўскі, рэжысёр, што трымае славу беларускага тэатра лялек. Сэнс важны тут і цяпер, зразумела паводле спектакля «Птушкі» Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек. Пёса Арыстафана стала падставай для Ляляўскага пагаварыць з намі пра нас... Па-даросламу, па-мужчынку, цвёрда, з дакладна расставленымі акцэнтамі. Як будуюцца і на чым трымаецца чалавечы грамадства. Якім чынам і чаму ўнікаюць хімеры, якіх напачатку не заўважыць. Гэта той варыянт тэатра, дзе кантэкст становіцца нябачным дадатковым героем. Зняць гэтую пастановку з нашага кантэксту — і яна губляе сваю выразную актуальнасць. Не думаю, што гэта нейкім чынам змяняе значнасць Ляляўскага як рэжысёра, наадварот, пастановка сведчыць пра тое, што рэжысёр з'яўляецца найперш грамадзянінам, бо ён стварае

ўсё не «на вываз». Гэта той рэжысёр, які наогул цудоўна адчувае кантэкст, нават у залежнасці ад тэатра, у якім ставіць (нездарма ў Расіі сёлета адзначаны прэміяй «Залатая маска»).

Яшчэ адну яго пастановку «Візіт старой дамы» (паводле Ф. Дзюрэнмата) прадставіў Гродзенскі абласны тэатр лялек. На гэты раз размова пра мараль у грамадстве (на прыкладзе аднаго канкрэтнага горада) вядзецца зусім па-іншаму. Але не без уцягнення ў дзеянне глядача. Кожны, хто ў зале, становіцца саўдзельнікам... забойства: калі гараджане на сцэне распраўляюцца з Альфрэдам Ілам, гасне абсалютна ўсё (!) святло, і толькі па гуках зразумела, што адбываецца. У тэатральнай зале ці наогул жыццё — цяпер няважна, таму што цэпра ўсіх аб'яднала. І ўсе — маўчаць... з адчуваннем няёмкасці.

Дзейны тэатр, які мяняе чалавека, можа працаваць і не «ў лоб», не напраткі (але каб счытваць алегорыі, трэба разумець рэчаіснасць). Калі нават таленавіта распавесці пра трагедыю маленькага чалавека ў той час, як усё навокал гараць вялікай ідэяй, як гэта зроблена расійскім рэ-

жысёрам Русланам Кудашовым у пастановцы паводле А. Платонава «Фро» ў Брэсцкім абласным тэатры лялек. Тонка і пластычна з дапамогай маленькіх лялек раскрываецца драма супрацьстаяння грамадскага і глыбока індывідуальнага. Ідэя можа быць рознай (у часы Платонава — адна, цяпер — іншая, але таксама вялікая ў залежнасці ад краіны), а жаданне шчасця канкрэтным чалавекам ніхто адмяніць не можа.

І сам чалавек, нават калі знаходзіцца на дне, што паказаў рэжысёр Ігар Казакоў у пастановцы Магілёўскага абласнога тэатра лялек. Пра яе мы пісалі асобна. Але хочацца нагадаць: гэта той момант, калі тэатр кідае выклік кантэксту. Чалавечай супольнасці, якая ўвесь час толькі і гаворыць пра высокія памкненні, не робіць ніякіх рэальных намаганняў над сабой, каб вырвацца з бруднага узняцця з дна. Таму падыходзіць да мяжы, за якой — поўнае знішчэнне. І не хочаш, а задумаешся...

У тым ліку і пра тое, што сутнасць (сэнс) абумоўлівае форму існавання ў тэатры і тэатра наогул.

Ларыса ЦІМОШЫК.
tsimoshyk@vziazda.by
(Працяг будзе.)

Кінакрокі

Кінафестываль «Лістапад» аб'явіў праграму

Падчас форуму будзе паказана 159 фільмаў

У гэтым можна проста пата-нуць. Шэсць конкурсаў, шэраг пазаконкурсных праграм, выставы, індустрыяльная платформа, сустрэчы з аўтарамі і прафесіяналамі кіно. XXIII Мінскі міжнародны кінафестываль «Лістапад» — свята, якое заўсёды з табой, — сёлета пакажа 159 фільмаў з 45 краін, дзе 83 карціны — конкурсныя. Праграма аб'яўленая, пляцоўкі названыя, білеты амаль гатовы да продажу. Палістападзім.

Кадр з фільма «Пецяярбург. Толькі па любові».

Фільмам адкрыцця — цырымонія адбудзецца 4 лістапада ў кінатэатры «Масква» — стане расійскай калектыўная работа «Пецяярбург. Толькі па любові». Альманах змяшчае ў сабе сем піццэрскіх гісторый, створаных сямю рэжысёрамі-жанчынамі, сярод якіх Рэната Літвінава, Наталля Кудрашова, Аўдоцця Смірнова, Ганна Пармас, вядомая аўтарствам некалькіх кліпаў для групы «Ленінград» (у тым ліку «Эспаната») ды іншыя. Карціна, прэм'ера якой адбылася на «Кінагаўры», яшчэ падчас здымкаў была адным з самых чаканых фільмаў года, і цяпер ёй выпаў пэўны гонар распачаць «Лістапад».

Кінатэатры «Цэнтральны», «Мір», «Піянер», «Перамога», а таксама Музей гісторыі беларускага кіно стануць пляцоўкамі для паказаў, у галерэі TUT.BY будуць праходзіць мерапрыемствы індустрыяльнай платформы. Паказы — гэта значыць у першую чаргу конкурсныя праграмы: 11 карцін Асноўнага конкурсу ігравага кіно, 12 — у «Маладосці на маршы», таксама 12 фільмаў у Асноўным конкурсе дакументальна-

га кіно, 8 — у «Лістападзіку», 16 — у Конкурсе нацыянальных кінашоко. Нацыянальны конкурс у гэтым годзе плануе паказаць 24 фільмы — 10 ігравых, 9 дакументальных і 5 анімацыйных.

Карціна «Саламанка», да якой маюць дачыненне аўтары-беларусы, трапіла на Нацыянальны конкурс і конкурс дакументальнага кіно адначасова. Упершыню за ўзнагароду «Лістапада» памагаецца работа з Лівана — гэта «Забойная здымка» Мір-Жана Бу Шаайя ў «Маладосці на маршы». Праграма ўтрымлівае шмат фестывальных «хітоў» — напрыклад, уладальнік «Залатой ракавіны» з Сан-Себастыяна кітайскі фільм «Я не мадам Бавары», «Сьєраневада» любімаца Канскага кінафестывалю румынскага рэжы-

сэра Крысці Пуу, «Мімазы» Олівера Лакса, што атрымалі гран-пры тыдня крытыкі ў Канах, дакументальны фільм «Прычасць» польскага рэжысёра Ганны Замецкай, што атрымаў гран-пры Тыдня крытыкі ў Лакарна ды іншыя-іншыя. Не кажучы ўжо пра тое, што па-за конкурсам на «Лістападзе» будуць паказаны пераможцы Канскага, Берлінскага і Венецыянскага кінафестывалю — «Я, Дэнніл Блэйк» Кена Лоўча, «Мора ў агні» Джанфранка Розі і «Жанчына, якая сышла» Лава Дзіяса.

У конкурсе ўдзельнічаюць і тыя, хто трапляе на «Лістапад» не ўпершыню. У асноўным конкурсе ігравага кіно ўдзельнічае фільм «Слава» Крысціны Грозевай і Пётара Вылчанова — іх карціна «Урок» у мінулым годзе атрымала «зола-

та» «Лістапада». Казахскі рэжысёр Адзільхан Ержанаў, чый фільм «Чума ў аўле Каратас» таксама ўдзельнічае ў конкурсе, два гады таму з фільмам «Гаспадары» атрымаў у нас дыплом журы кінапрэсы «За эстэтычны мінімалізм у сацыяльным кіно». Наш зямляк Сяргей Лазніца, які сёлета з фільмам «Аўстэрліц» удзельнічае ў Асноўным конкурсе дакументальнага кіно, у 2012 годзе атрымаў «золата» «Лістапада» за фільм «У тумане» паводле Васіля Быкава.

Па-за конкурсам на «Лістападзе» будуць паказаны пераможцы Канскага, Берлінскага і Венецыянскага кінафестывалю — «Я, Дэнніл Блэйк» Кена Лоўча, «Мора ў агні» Джанфранка Розі і «Жанчына, якая сышла» Лава Дзіяса.

— «Лістапад» — па сутнасці адзіны кінафестываль у свеце, які ў сваіх конкурсных праграмах робіць акцэнт на краінах былой, а недзе нават і цяперашняй камуністычнай прасторы, — кажа дырэктар праграм ігравага кіно Ігар СУКМАНАЎ. — Нават знакамітыя фестывалі ў Котбусе, Вісбадэне альбо анапскі «Кінашок» усё роўна тэрытарыяльна абмежаваныя Усходняй, Цэнтральнай Еўропай альбо краінамі СНД і Балтыі. Наш фестываль мае больш шырокую палітру, у яго полі зroku аказваюцца

і некаторыя экзатычныя для нас краіны — Кітай, В'етнам, у мінулым годзе ў конкурсе «Маладосць на маршы» ўдзельнічала кубінская карціна «Праект веку». Хто ведае, калі-небудзь тут можа аказацца і фільм з Паўночнай Карэі. Гэта краіны з агульным ідэалагічным мінулым і рознымі лёсамі ў сучаснасці, заўсёды цікава паназіраць і даведацца, што адбываецца ў нашых бліжэйшых суседзях, пра кінематограф якіх мы добра ведалі яшчэ да распаду Савецкага Саюза і які сёння для шырокага глядача з'яўляецца пэўнай Terra Incognita. «Лістапад» дае магчымасць далучыцца да гэтых тэрыторый, магу вас упэўніць, на сённяшні дзень тут, магчыма, адны з самых цікавых і жывых кінематографіі ў свеце.

Фільмам закрыцця — і гэта гонар — стане апошняя карціна польскага класіка Анджэя Вайды, што не так даўно пайшоў з жыцця. Гэта карціна «Астаткавыя выявы», якая расказвае пра Уладзіслава Стржамінскага — польскага і беларускага мастака першай паловы XX стагоддзя. Фільм трапіў у лонг-ліст прэміі Оскар у катэгорыі «Найлепшы фільм на замежнай мове» (шорт-ліст яшчэ не абвешчаны). Рэжысёру будзе прысвечана таксама адна з выстаў — «Фільмы Анджэя Вайды ў сусветным кінаплакаце» ў мастацкай галерэі імя Міхаіла Савіцкага.

Разам з «Астаткавымі выявамі» 11 верасня кінафестываль завершыцца, але думаць пра гэты канец пакуль што не хочацца.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@vziazda.by

■ Векапомнае

ГІСТОРЫЯ ЯЕ ДУШЫ

Пабачыў свет першы том Збору твораў Яўгеніі Янішчыц

Праца па падрыхтоўцы гэтага грунтоўнага выдання магла пачацца яшчэ ў 1990-я гады, але ўсялякая ўкладальніцкая ініцыятыва так і не заканчалася поспехам. Проста лёс не складваўся, а можа — час знаёмства чытача з творчасцю «Палескай ластаўкі» ў такім фармаце настаў толькі зараз. А яшчэ — з'явілася ініцыятыва ўкладальнікаў — сяброўкі і аднакурсніцы Яўгеніі Янішчыц паэтэсы Тамары Аўсяннікавай і прафесіянала-тэкстолога, кандыдата філалагічных навук, старшага навуковага супрацоўніка Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Святланы Калядка.

Блакітны — як высокае неба роднага Палесся Яўгеніі Янішчыц, першы том Збору твораў, што пабачыў свет у Выдавецкім доме «Беларуская навука», ужо можна знайсці на паліцах кнігарняў, а другі, спадзяёмся, выйдзе ў самы пачатку 2017-га. Падаецца, што на старонках гэтай кнігі спалучаецца неспалучальнае: акадэмічнае выданне мусіць быць строгім, а тут — лунаюць ластаўкі; поруч з паэткай выказваюцца літаратуразнаўцы і крытыкі, а фотаздымкі расказваюць пра дзяцінства, сталасць і сям'ю Яўгеніі Янішчыц. Чаму кніга атрымалася менавіта такой? Якія новыя рысы ў творчасці любімай паэткі адкрые чытач? І ці сталі вядомымі новыя факты з яе біяграфіі, што маглі паслужыць прычынай такога трагічнага лёсу творцы? На гэтыя і многія іншыя пытанні нашага карэспандэнта адказвае Святлана КАЛЯДКА.

— 3 таго часу, як нарадзілася задумка і пачалася праца над Зборам твораў Яўгеніі Янішчыц, прайшло амаль 5 гадоў. Чаму чытачам давалося так доўга чакаць першы том?

— Хутэй, справа зацягнулася па чыста тэхнічных прычынах. Трэба было правесці працу з матэрыялаў, параўнаць набраныя тэксты з першакрыніцамі, супаставіць варыянты вершаў з тэкстамі, падабраць цытаты для літаратуразнаўчых каментарыяў... Былі і доўгія перамовы з выдавецтвам «Беларуская навука» наконт таго, з якой колькасцю тамоў будзе складацца збор твораў. Спачатку планавалася 5, потым абмяркоувалі 3, але сышліся на прамежкавым варыянце — праект будзе ўключаць 4 тамы аб'ёмам у 600—650 старонак пры фармаце кнігі, большым за стандартны.

— Думаецца, у чытача-кансераватара ўзнікнуць пытанні і пра фармат кнігі, падыход да прадстаўлення матэрыялу, не зусім стандартны для акадэмічных выданняў.

— Будучыня за выданнямі ўніверсальнага тыпу энцыклапедычнага характару, акадэмічнага варта рэфармаваць. Аднак, рабіць гэта трэба ашчадна, з індывідуальным падыходам да кожнага творцы. Напрыклад, калі шукаеш звесткі пра пісьменніка ў інтэрнэце, набіраеш яго імя, адразу ж хочаш атрымаць усю патрэбную інфармацыю. Каб уяўляць творцу ў цэласным вобразе, важна мець і біяграфію, і тэксты, і крытычныя артыкулы і іншае. Думаю, да гэтага і імкнецца сёння кніжная індустрыя, і выдавецкая справа апраўдае сябе, калі кнігі будуць адпавядаць запытам часу і сучаснага чытача, распешчанага мноствам варыянтаў выбару і доступам інфармацыі ў інтэрнэце.

— Па гэтай прычыне ў Збор твораў літаратуразнаўчы каментарыі да кожнага верша падаецца адразу ж побач з тэкстам?

— Так. І яшчэ таму, што кніга ў першую чаргу арыентаваная на пэ-

ня групы чытачоў. Гэта перш за ўсё вучні, студэнты, настаўнікі, выкладчыкі. Многім школьнікам, а часам і студэнтам складана зразумець, як праводзіць літаратурны аналіз твора. А ў літаратуразнаўчых каментарыях мы фактычна прадставілі ўзоры аналізу, праробленага многімі выдатнымі вучонымі, як Дзмітрый Бугаеў, Уладзімір Гніламедаў, Уладзімір Калеснік, Варлен Бечык, Рыгор Бярозкін і іншымі. Але ў каментарых падаём не толькі аналіз, прыводзім агульныя выказванні, згадкі, звязаныя з вершам, гісторыю нараджэння твора. Такім чынам звяртаем увагу і на нашу літаратуразнаўчую спадчыну, якая часта не трапляе ў колы цікавага сучаснага чытача і застаецца толькі ў пераліку выкарыстанай літаратуры. Рэдка аўтар можа пахваліцца такой колькасцю даследаванняў, рэцэнзій, водгукаў на свае вершы, бо большасць твораў Янішчыц была заўважана. Да тых, якія абыздены ўвагай, мы з Тамарай Аўсяннікавай пісалі свае каментарыі.

— А ці ёсць у першым томе новыя вершы Янішчыц? Ведаю, што ў архівах вы іх знайшлі нямаля.

— Да новых твораў чарга яшчэ не дайшла, іх чытачу трэба дачакацца ў трэцім томе. У першым і часткова ў другім (зборнік «Каліна зімы») — толькі паэтычныя зборнікі, што былі апублікаваныя пры жыцці паэткі. А вось у трэцім будуць змешчаныя вершы з перыёдыкі, якія так і засталіся здабыткамі часу і былі схаваны ў архівах друкаваных выданняў; вершы з калектыўных зборнікаў; творы, выяўленыя ў Беларускім дзяржаўным архіве-музеі літаратуры і мастацтва, а таксама тэксты з сямейнага архіва Яўгеніі Янішчыц. Сын паэтэсы Андрэй Янішчыц (вялікі дзякуй яму!) адкрыў доступ да ўсіх матэрыялаў архіва, дзякуючы якім была складзена падрабязная хроніка жыцця і творчасці, набылі іншую інтэрпрэтацыю многія факты біяграфіі паэтэсы, адлюстраваныя ва ўступным артыкуле. Кожны том парадзе чытача невядомымі ці доб-

ра забытымі творами. У другім томе гэта апазданні, якія друкаваліся ў перыёдыцы і проста захоўваліся ў сямейным архіве. У зборніку паэтэсы не ўключалася і паэма «Завей снежаньскай палёсткі». А незавершаная паэма «Галалёд» выйдзе ў першапачатковым аўтарскім варыянце. Справа ў тым, што раней яна публікавалася ў зборніку выбранага, укладзенага Валянцінай Коўтун у 2000 годзе, але тады чамусьці выйшла з перастаўленымі часткамі. Гэта значна змяніла кампазіцыю твора. Мы знайшлі ў архіве сына аўтограф і машынапіс твора і вярнулі паэму першапачатковы выгляд. Дарэчы, паэмы таксама будуць падавацца з літаратуразнаўчымі каментарыямі — на гэтыя творы крытыкі часта адгукаліся ў прэсе. Таксама ў дадатку чытач знойдзе вершы-прысвячэнні Яўгеніі Янішчыц.

«Задумваешся, а ў якой меры і ступені асабістае жыццё пісьменніка павінна быць адкрыта чытачу, наколькі падрабязна апісана, дасканалы разгледжана».

— А хто з паэтаў прысвячаў ёй свае творы?

— Прасцей сказаць, хто гэтага не рабіў. Мала ў нас знойдзецца паэтаў, каму было прысвечана столькі твораў. Мы знайшлі больш за 120 вершаў 92 аўтараў — і гэта толькі тыя, што былі літаральна на паверхні. А колькі яшчэ прысвячэнняў Я. Янішчыц, нам невядомых, знойдзецца ў зборніках паэтаў! Дарэчы, варта згадаць і ўспаміны родных, настаўнікаў, аднакурснікаў, аднакурсніцаў, калег паэткі, пісьменнікаў, над якімі ўжо каторы год шчыруе Тамара Аўсяннікава. Успаміны мы будзем змяшчаць у дадатку да кожнага тома, але ў другім іх будзе найбольш.

— Творы, прысвячэнні, успаміны, лісты... Падаецца, што гэты Збор твораў перакрэслівае саму ідэю выдання кнігі пра Яўгенію Янішчыц у межах серыі «Жыццё знакамітых людзей Беларусі» — праекта выдавецтва «Мастацкая літаратура».

— Гэта паралельныя праекты, якія могуць існаваць незалежна адзін ад аднаго. Пакуль яны патрэб-

ны чытачу. Я прадугледжваю, што нашы наватарскія хады з увядзеннем біяграфічнага артыкула ў пачатку выдання (замест традыцыйнага ўхвальнага), з уключэннем побач з вершам літаратуразнаўчага каментарыя не ўсім спадабаюцца, бо чытаты навязваюць чытачу пэўную думку, тую ж плошчу запяўняюць, не пакідаючы чыстага прасцягу старонкі, прасторы для ўласных разваг. Аднак перад чытачом заўсёды ёсць магчымасць выбару — узяць нашу кнігу, дзе вершы прадстаўленыя ў такім фармаце, ці набыць томик выбранага, дзе творы падаюцца ў класічнай форме. На шчасце, кніга выбрана лірыка выдаецца да кожнай юбілейнай даты паэтэсы.

— Грунтоўны збор твораў Яўгеніі Янішчыц — па сутнасці першае выданне падобнага кшталту ў беларускай літаратуры, прысвечанае жаночай творчасці. Чаму менавіта яна стала першай сярод нашых паэтак?

— Яшчэ ў 1990 годзе, пасля трагічнай смерці паэткі, выйшла пастанова Савета Міністраў аб увекавечанні памяці Яўгеніі Янішчыц. І адным з пунктаў пастановы значылася выданне Збору твораў. Гэта, відаць, першая і адзіная паэтэса ў Беларусі, у дачыненні да каго была прынятая такая пастанова. Дарэчы, у канцы 1980—1990 гадоў у многіх артыкулах яе называлі амаль народнай паэткай. Ёсць меркаванне, што калі б яна яшчэ некалькі гадоў папрацавала, то стала б першай жанчынай у нашай літаратуры з такім званнем. У гонар Яўгеніі Янішчыц у вёсцы Парэчча адкрылі Літаратурны музей, на радзіме паэтэсы штогод ушаноўваюць яе памяць святочнымі мерапрыемствамі, і сёння яе творчасцю, як гаючай вадой, наталююцца чытачы розных пакаленняў... Чаму тады не яна?

— **Натуральна, для кожнага чытача паэт мае свой твар. Вы ж шмат гадоў даследуеце творчасць Яўгеніі Янішчыц, а цяпер працуеце з яе архівамі, фактычна бацьце творчую «кухню». Якая яна для вас?**

— Калі я пісала ўступны біяграфічны артыкул для нашага выдання, то злавіла сябе на думцы, што, нягледзячы на напісаную мною пра Яўгенію Янішчыц манаграфію і мноства артыкулаў, я так да канца і не змагла яе вывучыць і спасцігнуць усю глыбіню яе душы і таленту. Мы выявілі

больш за 150 даследаванняў, артыкулаў, рэцэнзій, успамінаў і г.д. пра Яўгенію Янішчыц (спіс крыніц будзе падавацца ў дадатку ў другім томе), а яшчэ колькі будзе напісана. У жыцці паэтэсы была закрытым чалавекам, мала каго пускала ў сваё, асабістае, але гэта цалкам кампенсавалася ў яе звышадкрытай, як рана, лірычнай споведзі. Якая Янішчыц? Беларуская, задуманная, тонкая, летуценная, дзівосная, непрыручаная, светлая, шчымлівая, пранізлівая, душэўная, зажураная, драматычная, безбаронная, параненая, высакародная... Пералік можна яшчэ доўга працягваць... Ва ўступным артыкуле я паспрабавала прадставіць розныя погляды людзей з яе акружэння на падзеі жыцця, драму Жэні Янішчыц.

— **Калі ж казаць пра лёс паэткі, Збор твораў адкрывае раней не вядомыя факты яе біяграфіі?**

— Пасля смерці паэтэсы прайшло ўжо амаль тры дзесяцігоддзі, цяпер мы можам больш аб'ектыўна разважаць пра многае з яе біяграфіі, хаця трагедыя Яўгеніі Янішчыц і па сённяшні дзень болей адгукаецца ў сэрцах тых, з кім яна сябравала, працавала, ішла побач у творчым працэсе. Гэтыя боль і віну не загойвае час. І калі пішаш пра няпросты трагічны лёс жанчыны, паэтэсы, якая рана пахавала бацьку, зведла кароткае сямейнае жыццё і сама гадала сына, трапіла ў аўтамабільную катастрофу, пасля якой два месяцы знаходзілася ў рэанімацыі з мноствам пераломаў, прыехала з нервовым зрывам з сесіі ААН, а ў апошнія гады перажывала зацяжнюю дэпрэсію, якую можна і трэба было лячыць... то задумваешся, а ў якой меры і ступені асабістае жыццё пісьменніка павінна быць адкрыта чытачу, наколькі падрабязна апісана, дасканалы разгледжана.

— **Як даследчыку зразумець, дзе праходзіць тая мяжа асабістага і публічнага ў лёсе пісьменніка, за якую перастаюць нельга?**

— Я, відаць, не прыхільнік таго, каб вывучаць кожную дробязь, нібы пад мікраскопам разглядаць жыццё пісьменніка, таму што небяспечна заблытацца ў дэталі, у розных інтэрпрэтацыях і ацэнках, а самае галоўнае, важнае, існае можа застацца па-за гульнёй у дэтэктава. Таму добра разумела тых, хто адмовіўся пісаць успаміны ці прадставіць для выдання перапіску. Не прыйшоў час для таго, каб многія факты з жыцця паэтэсы сталі агучанымі, сведкі многіх былых падзей і па сённяшні дзень захоўваюць маўчанне, аберагаючы светлае імя паэтэсы ад ажыятажу «жоўтай прэсы». Феномен творцы не ў пакурчачасцях асабістага лёсу (хаця веданне біяграфіі шмат што тлумачыць і ў тэкстах), а ў даўгалецці творчасці. Нам засталося Слова Яўгеніі Янішчыц, і ў нас ёсць магчымасць вывучаць яго Магію. Усё астатняе — біяграфія, перапіска, успаміны, прысвячэнні — усё тое, што мы сабралі ў адным выданні, — толькі падручны матэрыял у асэнсаванні непаўторнасці Паэтэсы Яўгеніі Янішчыц.

Марына ВЕСЯЛУХА.
vesialuha@zviazda.by

Рэжысёр Саўлюс ВАРНАС з героямі спектакля.

АД ФРАНЦЫСКА ДА ФАУСТА

Магілёў у прадчуванні тэатральнай прэм'еры «Скарына». Улічваючы, што ў наступным годзе мы адзначаем 500-гадовы юбілей з першай друкаванай кнігі Францыска Скарыны «Псалтыр», падзея вельмі сімвалічная.

Тэкст драмы ў двух дзеяннях напісаны рэжысёрам абласнога драмтэатра Саўлюсам Варнасам у саўтарстве з беларускім драматургам Мікалаем Рудкоўскім. Вакол асобы легендарнага першадрукара заўсёды было шмат таямніц і загадак. Аўтары збіраюцца паказаць сваё бачанне жыцця і падзвіжніцтва знакамітага героя. Нагадаем, што спектакль быў прапанаваны на суісканне гранта Прэзідэнта Беларусі ў галіне культуры.

Ролю нацыянальнага героя ў маладым узросце сыграе таленавіты акцёр магілёўскага тэатра Іван Трус, у сталым — заслужаны артыст Расіі Аляксандр Палкін. На ролю каханай майстра — Маргарыты выбрана Юлія Ладзік. Гэта, дарэчы, яе першая знакавая работа на магілёўскай сцэне. У пастаноўцы заняты амаль увесь калектыў тэатра. Акцэнт у спектаклі робіцца на духоўных якасцях героя, яго імкненні зразумець Стваральніка. Саўлюс Варнас абяцае шмат нечаканасцяў і інтрыг. На сцэне ўсё пачынаецца з таго, што Мефістофель (яго вобраз увасобіў заслужаны артыст РБ Васіль Галец) спакушае... Францыска Скарыну. Заінтрыгаваны? Як будучы адбывацца падзеі далей, стане вядома ўжо 11 лістапада. Менавіта на гэты дзень запланавана прэм'ера.

Нэллі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

Ликвидатор УП «Брестская мебельная фабрика» – ООО «Центр правовых услуг» отменяет проведение третьего повторного аукциона, назначенного на 04 ноября 2016 года в 10 часов 00 минут, по продаже имущества УП «Брестская мебельная фабрика» в количестве 66 лотов.
Информация о проведении третьего повторного аукциона была опубликована в номере газеты «Звезда» за 19.10.2016 года.

УНП 200274176

ОАО «БНБ-БАНК»

220012, Республика Беларусь, г. Минск, проспект Независимости, 87а

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2016 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.10.2016	01.10.2015
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	21 003	19 244
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	9 901	88 677
5	Средства в банках	1104	28 156	24 461
6	Ценные бумаги	1105	57 060	-
7	Кредиты клиентам	1106	261 794	229 627
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	80	80
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	15 717	13 943
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	1 118	1 612
12	Отложенные налоговые активы	1111	-	29
13	Прочие активы	1112	5 855	3 754
14	ИТОГО активы	11	400 684	381 427
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
16	Средства Национального банка	1201	-	10 431
17	Средства банков	1202	89 360	69 842
18	Средства клиентов	1203	243 673	221 557
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	12 831	-
20	Производные финансовые обязательства	1205	-	29 054
21	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
22	Прочие обязательства	1207	1 232	2 785
23	ВСЕГО обязательства	120	347 096	333 669
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
25	Уставный фонд	1211	11 075	11 075
26	Эмиссионный доход	1212	-	-
27	Резервный фонд	1213	6 400	6 368
28	Фонд переоценки статей баланса	1214	9 349	8 748
29	Накопленная прибыль	1215	26 764	21 567
30	ВСЕГО собственный капитал	121	53 588	47 758
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	400 684	381 427

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 октября 2016 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.10.2016	01.10.2015
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	31 118	27 317
2	Процентные расходы	2012	15 055	14 928
3	Чистые процентные доходы	201	16 063	12 389
4	Комиссионные доходы	2021	6 588	6 218
5	Комиссионные расходы	2022	1 846	1 283
6	Чистые комиссионные доходы	202	4 742	4 935
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	-	-
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	8 885	20 728
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	(3 375)	(12 167)
11	Чистые отчисления в резервы	207	8 606	6 532
12	Прочие доходы	208	1 290	1 364
13	Операционные расходы	209	12 613	8 901
14	Прочие расходы	210	814	927
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	5 572	10 889
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	1 311	2 792
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	4 261	8 097

Заместитель Генерального директора С.К. Сабук

Главный бухгалтер Н.П. Шнип

Дата подписания «14» октября 2016 г.

Данная отчетность размещена на странице интернет-сайта БНБ-Банка: <http://www.bnb.by/o-banke/finansovye-pokazateli/finansovaya-otchetnost/otchet-o-privyili-i-ubytkakh.html>

Открытое акционерное общество «Белорусский народный банк»
Лицензия на осуществление банковской деятельности,
выданная Национальным банком Республики Беларусь № 10 от 07 июня 2013 г.
УНП 100513485.

Извещение о проведении 30 ноября 2016 года торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ООО «МилкПакинг»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)	«К 1/к. Здание диспетчерской с контрольно-пропускным пунктом и помещением для начальников автоколонн» с инв. номером 500/С-19311, площадь – 272,0 кв.м.; «В 1/к. Здание котельной» с инв. номером 500/С-6858, площадь – 249,0 кв.м.; «Здание гаражей» с инв. номером 500/С-26665, площадь – 89,0 кв.м.; «М1/к. Вспомогательное здание» с инв. номером 500/С-24045, площадь – 238,0 кв.м.; «Н 2/к. Здание для сторожей» с инв. номером 500/С-24429, площадь – 42,0 кв.м.; «Д 1/к. Здание склада» с инв. номером 500/С-19312, площадь – 495,0 кв.м.; «Б 1/к. Здание сварочного отделения» с инв. номером 500/С-18827, площадь – 183,0 кв.м.; «Г 2/к. Здание склада» с инв. номером 500/С-23571, площадь – 275,0 кв.м.; «кабельная канализационная сеть» с инв. номером 500/С-1019370, протяженность – 120,3 м; «хозяйственно-питьевая водопроводная сеть» с инв. номером 500/С-1019371, протяженность – 313,3 м; «тепловая сеть с инв. номером 500/С-1019372, протяженность – 316,3 м; «хозяйственно-бытовая канализационная сеть» с инв. номером 500/С-1019373, протяженность – 441,34 м; «очистное сооружение» с инв. номером 500/С-1019374, площадь – 40,7 кв.м.; «Л 1/к. Здание мехмойки» с инв. номером 500/С-22506, площадь – 498,0 кв.м.; «Е 1/к. Здание автозаправочной станции» с инв. номером 500/С-7808, площадь – 72,0 кв.м.; «А 1-2/к. Здание главное производственное» с инв. номером 500/С-6661, площадь – 4004,0 кв.м
	Местонахождение предмета торгов
Сведения о земельных участках	Земельный участок с кадастровым номером 50000000004001387 площадью 2,6046 га; земельный участок с кадастровым номером 50000000004005405 площадью 0,1136 га; земельный участок с кадастровым номером 50000000004005404 площадью 0,1870 га
Продавец имущества	ООО «МилкПакинг», ул. Казинца, д. 33, корп. 10, каб. 3, 220099, г. Минск
Организатор торгов	Государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к.10, 220030, г. Минск
Начальная цена предмета торгов	2 900 000 долларов США
Сумма задатка	250 000 бел. руб. (2 500 000 000 бел. руб. образца 2000 года)
Условие торгов	1. Победитель торгов (покупатель) в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в белорусских рублях в размере, эквивалентном 1 проценту от наивысшей цены предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, по официальному курсу Национального банка Республики Беларусь на день проведения торгов

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ООО «МилкПакинг», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № 3012104971019 в региональной дирекции №700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена фиксируется в протоколе о результатах торгов. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Стоимость продаваемого имущества, подлежащая оплате в белорусских рублях, определяется в размере, эквивалентном наивысшей цене в долларах США, указанной в протоколе о результатах торгов, по официальному курсу Национального банка Республики Беларусь на день перечисления денежных средств на счет продавца в соответствии с условиями договора купли-продажи предмета торгов, с учетом внесенной суммы задатка. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся 30 ноября 2016 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 26.10.2016 по 28.11.2016 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(029) 328-04-02 (ООО «МилкПакинг»).

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении аукциона				
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703			
Продавец	ОАО «Рогачевстрой», г. Рогачев, ул. Полевая, 22			
Предмет аукциона				
Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Двухэтажное кирпичное нежилое здание	Административное здание	456,3 кв.м	322/С-13392	Гомельская обл., Рогачевский р-н, г. Рогачев, ул. Пушкина, 64
Сведения о земельном участке	Земельный участок общей площадью 0,0911 га предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания производства /административное здание СУ-132/			
Обременения	Аренда. Подробная информация на сайте организатора аукциона www.cpo.by			
Начальная цена с НДС 20%	348 755,64 белорусского рубля (BYN) 3 487 556 400 белорусских рублей (BYR)			
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона	в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с № 3012343260010 в Дирекции «ОАО Беллинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».			
Срок подписания договора купли-продажи	10 рабочих дней после проведения аукциона.			
Условия оплаты предмета аукциона				
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи. Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by				
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия.				
Дата и время проведения аукциона	24.11.2016 в 11.40 мин по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Дата и время окончания приема документов	23.11.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Контактные телефоны	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. Email: auction@cpo.by			

РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	ЛОТ 1 Капитальное строение, инв. № 431/С-30199 (назначение – здание специализированной розничной торговли, наименование – кулинария), общей площадью 27,5 кв м., расположенное по адресу: Кореличский р-н, г.п. Мир, пл. 17. 15.09.2015
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 423385790601001187, площадью 0,0061 га (назначение – земельный участок для размещения объектов розничной торговли (Кулинария)) по адресу: Кореличский р-н, г.п. Мир, пл. 17. 15.09.2015
Начальная цена продажи	13 991,50 р. (тринадцать тысяч девятьсот девяносто один рубль пятьдесят копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	1 399 р. (одна тысяча триста девяносто девять рублей)
Продавец	Кореличский филиал Гроднооблпотребобщества, 231430, г.п. Кореличи, ул. 8 Марта, 28, тел. 8-01596-2-14-84
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 41-98-32, 45-05-38
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 301 257 917 0017 в Дирекции ОАО «Беллинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225.

Аукцион состоится 10 ноября 2016 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3-209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;
юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;
индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;
физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанное в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 15.07.2016 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209 с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг), с 8.30 до 16.30 (пятница).

Последний день приема заявлений – 03 ноября 2016 г. до 15.00
Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
<http://grodnoino.by/>

НЕ БУДЗІ ЛІХА

...Як казалася ліса Аліса з вядомага фільма, «казак» у любімую звяздоўскую рубрыку я напісала «мільён, можа быць, дае сто!» А яны між тым усё не канчаюцца: дзе ні павярнуся — нешта пачую, а то і сама «ўліпну» ў вясёлую гісторыю. Вось, як наадочы.

Мая добрая сяброўка і аднавяскоўка даўно жыве ў Жлобіне. Яна ж матулю да сябе забрала, бо той за 90 ужо: апошнім часам, бедная, найбольш ляжыць, амаль нічога не бачыць. Але ж розум у жанчыны па-ранейшаму светлы: усё чыста помніць, многім цікавіцца, разумее яна і тое, што сядзібу трэба апісаць, каб дачцэ потым прасцей было...

Якраз дзеля гэтага на пэўны дзень запрасілі яны натарыуса. І мяне паклікалі, каб за бабулю подпіс паставіла — з прычыны яе дрэннага зроку. Перад гэтым, дарэчы, я нават нейкі «кастынг» прайшла — ну, каб не ў сваіх былых, не «прыцягвалася» і г.д.

І вось, значыць, «змена каравула»: у той пэўны дзень я ў хату да іх, а сяброўка з мужам з хаты, каб на машыне па натарыуса з'ездзіць. І ўсё, як дамаўляліся: мы з бабуляй дома сядзім, чакаем, чаёк папіваем, гамонім. Нам жа ёсць аб чым пагаманіць: цётцы цікава, што ў яе вёсцы робіцца, ці будзеца там царква, хто жывы, хто памёр ужо. Мне ж цікава, што раней дзе было...

З гадзіну вось гэтак сядзім ды балбочам, другая тым часам пайшла, а натарыуса ўсё няма і няма. Я пачынаю нервавацца, бо не паспею ж дамоў на любымі серыялы пра няньку Віку!

Аж нарэшце чую — ключы забрагалі, дзверы адчыніліся — уваходзіць натарыус, за ёй гаспадары. У сяброўкі твар чырвоны (гэта ад ціску, я ведаю), муж яе таксама нейкі спужаны... У іх, як аказалася, праблемы па дарозе ўзніклі, ды яшчэ і якія.

Забралі яны, значыць, натарыуса, каб дадому прывезці і адразу «па газ»», бо ў той працоўны дзень канцаецца... Прышпіліцца ім не ў памяці было... А тут, як на ліха, «гаёвы» наперарэз і выходзіць — з «чарадзейнай палачкай». Спыняе машыну, бярэ пад казырок, прадстаўляецца і кажа кіроўцу:

— Вы не прышпілены. Калі ласка, вашы правы... А ваш тэхгляд?.. Як гэта не прайшла?

— А так...

Муж маёй сяброўкі выходзіць з машыны і пачынае тлумачыць, што цешча ў яго слабенкая, што ён вось натарыуса вязе, што той дужа спяшаецца...

Ну і далей — што машына ў яго не новая, што два месяцы «ў разборках» была (у рамонце, значыць), а потым і сам яшчэ калупаўся з ёй, што — урэшце — двух дзён яшчэ не прайшло, як вызваліўся (у сэнсе — ад гэтай работы)...

Пачатак апраўданняў — такое было ўражанне — «даішнік» не чуў (можа, таму, што нешта падобнае ўсе гавораць), а вось канец — яго зачэпіў: кінуў глядзець дакументы, насцярожана спытаў:

— А за што сядзелі?

Вось тут у асадак выпаў кіроўца: як гэта ён, у мінулым — марскі афіцэр, капітан другога рангу, ардэнаносец, можна сказаць, ды раптам — «сядзеў»? Ад такога «падазрэння» яму нават мову заняло: і хацеў бы нешта сказаць, а ў выніку толькі рот адкрывае і... закрывае, бо няма слоў!

Міліцыянер і гэта зразумеў неяк па-свойму, па-міліцэйску: падумаў, відаць, што тып — яшчэ той!

А таму згарнуў ён дакументы, аддаў кіроўцу. Сказаў:

— Тэхгляд прайдзіце, і лепш тэрмінова. Штрафаваць за яго не буду. За тое, што вы не прышпіліліся — таксама. А вось з жанчыны (з натарыуса,

значыць) — прабачце — адну базавую вазьму...

(Гэта і зразумела, бо ў яго ж такая работа і таксама план: яму нельга парушальніка спыніць і нічога з яго не ўзяць.)

...Штраф за натарыуса заплаціў, вядома ж, кіроўца. Яшчэ і ўзрадаваўся, бо, можна сказаць, за дзякуй адбыў...

Але ж потым і напраўду думаў, а чаму гэта? Таму, што даішнік спалохаўся «турэмнага» мінулага? Таму, што ён проста добры чалавек і, так бы мовіць, увайшоў у становішча? Але ж колькі трэба дабрны, каб не ўзяць аж два штрафы з абсалютна незнаёмага чалавека?..

Не, дзень у нас і сапраўды выдаўся ўдалым, бо, апроч даішніка, з гаспадары нічога не ўзяла і жанчына-натарыус. Тут ужо па законе: завяшчальніца, як удзельніца вайны, абслугоўваецца бясплатна.

Так што, аформіўшы тастамент, матуля маёй сяброўкі спакойна спала. А вось мы ў кухні яшчэ доўга сядзелі — пілі гарбуц з цукеркамі, ад якіх адмовілася натарыус, размаўлялі. Спяшацца не было куды: на няньку Віку я ўсё роўна спазнілася. Да таго ж гаспадар абяцаў падвезці мяне... Калі прышпілюся.

Соф'я КУСЯНКОВА,
в. Лучын, Рагачоўскі раён.

ПРАФЕСАР НЕ ЦЯЛЯ...

Гэта, што называецца, з падслуханага. Два студэнты гавораць. «У нашага прафесара вельмі дрэнная памяць», — кажа адзін. «Ён што — усё забывае?» — пытаецца другі. «Ды не, наадварот: ён усё помніць!»

Не ведаю, як у вас, у нас жа ў студэнцкія гады быў такі вось прафесар (назавём яго Іван Міхайлавіч). Лекцыі чытаў як сапраўдны артыст, помніў неверагодную колькасць рознай інфармацыі, гумарыў, здзіўляў! Мы ад яго былі ў захапленні...

Але ж чым бліжэй насоўвалася сесія, тым больш нарасталася трывога, бо слухаць яго было добра, а вось як адказваць?

Іван Міхайлавіч, праўда, суцешыў. Сказаў:

— Для таго, каб вы не рыхтавалі шпаргалак і не займаліся механічным запамінаннем лічбаў, я дазволю вам падчас экзамену карыстацца дзвюма кніжкамі: статыстычным даведнікам і матэрыяламі чарговага з'езда КПСС. Гэта было добра.

А яшчэ лепш, што матэрыялы з'езда па сваім аб'ёме былі акурат такія ж як і... падручнік. Значыць, зўрыка!.. І факт: некаторыя студэнты ў спадзяванні на «геніяльную хітрасць», раслабіліся і да экзамену не рыхтаваліся зусім. Большасць, праўда, была разумнейшая: не верыла, што можна падмануць прафесара і, наадварот, вучыла, вучыла і яшчэ раз вучыла.

І вось настаў дзень экзамену. Перад яго пачаткам прафесар важна прайшоў паміж сталамі, уважліва прагледзеў пакладзеныя там статыстычныя даведнікі і матэрыялы з'езда. Тым часам першая пяцёрка ўжо выцягнула білеты — пачала рыхтавацца. І тут дзверы адчыніліся, у іх зазірнуў лабарант і сказаў:

— Іван Міхайлавіч, вас просяць да тэлефона...

Усё, значыць, ідзе як задумана: адзін са студэнтаў «зробіў» званок з аўтамата. А пакуль прафесар хадзіў на кафедру, ужо другі студэнт забраў са стала асобнік матэрыялаў з'езда і замест яго паклаў выратавальны падручнік.

Такім чынам пачатак «аперацыі» прайшоў удала. Усе спадзяваліся, што акурат такім жа будзе і фініш. А пакуль наступаў час адказваць. Першы студэнт пайшоў і ўпэўнена выклаў фактычны матэрыял, засыпаў прафесара лічбамі. Іван Міхайлавіч быў ус-

цешаны! Ён хіба трохі, для прыліку, «паганяў» студэнта па дадатковых пытаннях і паставіў пяцёрку (вышэйшы бал).

Узяўся адказваць другі студэнт. І зноў бліскучыя веды! Іван Міхайлавіч трохі насцярожыўся: прайшоўся па аўдыторыі, пашукаў вачыма шпаргалкі. Не знайшоў! Паставіў яшчэ адну пяцёрку!

Атрымліваецца, што мы ўсё ж падманулі яго?!

Аднак прафесар на тое і прафесар: доўга дурыць яго немагчыма, бо ён, павітаўшы чарговага студэнта, стаў уважліва сачыць за ім. І, вядома ж, здзіўіўся, навошта той штурхае свайго аднакурсніка, навошта просіць у яго матэрыялы з'езда, калі на стала, пад носам, ляжаць свае.

Іван Міхайлавіч падышоў бліжэй, узяў кнігу і...

Адкрылася наша афера. Сорамна перад прафесарам. Яшчэ і сёння.

П.І.

г. Мінск.

КАЛЮЧЫ БЫЎ ВОЖЫК...

Але ж дзеда вылечыў!

Гадоў колькі таму мая сваячка, як той казаў, «загрымела» ў бальніцу. Мы, вядома, перапалохаліся, перажывалі за яе. Але, дзякаваць Богу, дарэмна, абышлося ўсё: і нядоўга яна прабыла там, і дамоў вярнулася з «вясёлай гісторыяй». Бо разам з ёй у адной палатцы ляжала кабета, муж якой у стане, так сказаць, алкагольнага ап'янення амаль голымі ягадзіцамі сеў на... вожыка. Сеў, можна сказаць, на нейкі імгненні (вожык выжыў), а вось чалавеку хапіла напоўніцу: і па бальніцах давялося паездзіць, і дома потым памучыцца, пакуль тыя раны заживуць...

Але ж добра ўсё, што добра канчаецца. Ва ўсякім разе жонка пра тую мужаву «хваробу» расказвала ўсім са смехам, з задавальненнем і, вядома ж, у прозе. А ў мяне яе расказ атрымаўся ў вершах. Наколькі ўдала, мяркуюць самі.

У бабы Зосіным двары

Жыў-быў вожык нестары:

Хоць паляхай, хоць гані —

Не баяўся ані-ні.

З коткай малако хлябтаў,

За курамі назіраў...

Ды на зімачку ж бярэцца, —

Ён у спячку не кладзецца...

«Прападзе!» — пашкадавала...

Зоська, у дом яго забрала,

У падпечка, у куток,

Сена кінула шматок.

Пасяліўся «кватарант»,

Праўда, ноччу — тупаў шмат.

— Не дае мне спаць зусім, —

Жонку далякаў Яўхім. —

Ходзіць гэты Калабок,

Каб яму ды трасца ў бок!

І пыхціць, што самавар,

Нібы ён тут гаспадар...

Тады й жонка на ўсю хату:

— Самагонкі жлукціш шмат ты!

Бач, раздзёўся да трусоў,

Легчы ён «заўжды гатоў»!

А калі б з маё патупаў

Дык і спаў бы, можа, трупам...

Хоць бы што калі зробіў:

Хоць бы грубку распаліў!

Дзед — пачуў: запалкі ўзяў

На калена чуць прыпаў!

Хістануўся — нібы сеў?

І... ускочыў, як той леў.

Ёй крычыць:

— Ратулі! Баліць!

(Значыць бы, што тады рабіць?!):

У Яўхіма па нагах

Кроў цурком... Ну проста жах!

— Можа, ў «хутку» званиць?

— Глян, там... вожык... не вісіць?

Жонка тут жа паглядзела

І на міг аслупянела:

У дзеда гэтакі «начос» —

«Калабок» той як прырос...

І ніяк не адарваць:

Трэба доктара чакаць.

...Да Каляд лячыў той дзед

Найважнейшы «інструмент».

Ды і потым сядзе піць, —

Дык ніжэй спіны баліць!

Вось Яўхім хваробу й збыў —

Бо «іголкам лячыў».

Галіна НічыПАРОВІЧ,

в. Магільна, Уздзенскі раён.

■ Зачапіла

Н. ЛУБНЕЎСКАЯ.

«Я НЕ ПРАШУ ШЫКОЎНАСЦІ, ЗГОДНА НА КАЛЯСАЧНУЮ»

(«Звязда» ад 14 кастрычніка)

— Даверлівыя нашы людзі! Вось і гэта жанчына паспадзявалася на абяцанні, нават запасны варыянт не прадумала. Хаця паспрабуй ты з заробкам майстра накапіць на кватэру ў Мінску... Тым больш яшчэ двух дзяцей выхоўваць трэба, а муж не падтрымлівае. Шкада жанчыну. І правільна яна кажа: калі пра дзяцей думаць трэба, не звернеш ты ўвагі на гэтыя дакументы. Даюць жыллё, няважна якое, — паездзеш на гледзчы.

А вось кіраўніцтва ЖЭСа не разумею. Засялілі людзей неафіцыйна — адказвайце за свае дзеянні, а не падстаўляйце работнікаў!

Аляксандр, Вілейскі раён.

Н. НИКАЛАЕВА.

«У ШКОЛУ — ПА ВЕДЫ, АЛЕ НЕ ЛЮБОЙ ЦАНОЙ»

(«Звязда» ад 15 кастрычніка)

— За апошнія 100 гадоў мозг чалавека не змяніўся, як не змянілася і колькасць інфармацыі, якую ён здольны ўспрыняць. А вось аб'ём ведаў змяніўся. Але нашы школьныя педагогі адмаўляюцца гэта прызнаць і па-ранейшаму выпрабавуюць фізіялагічныя магчымасці дзяцей, спрабуючы ўпіхнуць ім у галаву ўсё, што лічаць для сябе важным. Калі год таму хтосьці з медыкаў успыказаўся за адмену школьных заданняў, якая хваля абурэння адразу ўзнялася — педагогі папракалі, што тыя «замахнуліся на святое». Міністр адукацыі заявіў, што нават яго сын-старшакласнік такую ідэю не падтрымаў... А можа, наша школа рухаецца не ў тым кірунку? У старшай школе дзедзі стогнуць ад вучэбных нагузаў, але для таго, каб паступіць у ВУЗ, ім усё роўна даводзіцца звяртацца да рэпетытараў. Атрымліваецца, што вучэбная нагрузка зусім не прапарцыянальная якасці ведаў? Наша звычайная школьная логіка: калі вучні дэманструюць недастаткова добрыя вынікі па матэматыцы і фізіцы, трэба перапрацаваць вучэбную праграму такім чынам, каб на гэтыя прадметы вылучалася больш гадзін і задавалася б больш хатніх заданняў. А іншыя варыянты шукаць не спрабавалі?

Хацелася б звярнуць увагу на яшчэ адзін важны аспект — непад'ёмныя школьныя запlechнікі і сумкі. Іх вага не павінна перабольшваць дзесяці працэнтаў ад уласнай вагі дзіцяці. А вы паспрабуйце падняць рюкзак, з якім ваш сын ці дачка ідуць у школу, асабліва калі ў гэты дзень у раскладзе фізкультура. У пачатковай школе спецыяльныя шафкі, дзе школьнікі могуць захоўваць свае рэчы, ужо з'явіліся. Але ў сярэдняй і старшай школе пра іх застаецца толькі марыць. Да таго ж многім настаўнікам не падабаецца, калі вучні прыносяць адзін падручнік на дваіх — каб аблегчыць свае сумкі. Я лічу, што такую магчымасць трэба «ўзаконіць», паколькі стварыць дзеем умовы для захоўвання асабістых рэчаў у школе не могуць...

Цімашкова А., г. Мінск.

М. ВЕСЯЛУХА, І. КАЦЯЛОВІЧ.

«ЛІТАРАТУРНЫ НОБЕЛЬ ДЗІЛАНУ: ЗА ЦІ СУПРАЦЬ?»

(«Звязда» ад 15 кастрычніка)

— Прышоў час, і літаратурны Нобель выйшаў з элітарных межаў на прасторы шырокіх мас. Тэксты Боба спяваюць і любяць мільёны грамадзян планеты Зямля. Ён прадстаўляе сапраўды велізарны пласт англамоўнай песеннай культуры. Рады за Дзілана і яго прыхільнікаў. Безумоўна, крок Нобелеўскага камітэта неардынарны і многім, асабліва эстэтам, не падабаецца. Але ж са старажытнай песеннай культуры ўласна і вырасла сучасная літаратура.

Валерый Казакоў, Масква.

С. КУРКАЧ.

«СУЦЭЛЬНАЕ ЗАЦІШША»

(«Звязда» ад 19 кастрычніка)

— І сапраўды, нешта на нашым рынку незразумелае назіраецца. Раней менавіта восенню людзі актыўна цікавіліся кватэрамі, каб паспець да Новага года зрабіць сабе такі цудоўны падарунак. Летам, адпаведна, быў «мёртвы» сезон. Сёлета ўсё змянілася і «хапун» пачаўся ўжо летам. Што здарылася, тое здарылася, ужо нічога не зробіш, але...

Чаму патэнцыйным пакупнікам нішто аб гэтай новай тэндэнцыі не нагадаў? Дзе былі гэтыя аналітыкі ў чэрвені і жніўні? Можа, я часткова і сама вінаватая, бо ў адпачынку вашу газету чытала «праз раз». Але і самі агенцтвы нерухомасці павінны былі больш актыўна працаваць з кліентамі і растлумачыць ім сітуацыю. А яшчэ мне не зусім зразумела, чаму жыллё ў шматкватэрных дамах сталіцы істотна даражэйшае, чым падобныя па якасці кватэры на другасным рынку ў невялікім раённым цэнтры? Так атрымалася, што наша прасторная двухпакаёвая кватэра, якую мы тут спецыяльна пабудавалі для дачкі, каштуе ўсяго 19 тысяч долараў, а за гэтыя грошы ў Мінску можна набыць толькі невялікі пакойчык. Больш таго, у сталіцы нашай учарашняй студэнцкай вялікі крыдэт на жыллё пад прымальныя працэнты не дадуць, бо ў яе заробак сціплы. Няўжо трэба цяпер прадаваць сваю кватэру і чакаць чарговага істотнага патаннення жылля ў Мінску?

Марына Паўлаўна, Баранавіцкі раён.

Н. ДРЫНДРОЖЫК.

«БЕЛАРУСАМ БЫЦЬ МОДНА»

(«Звязда» ад 19 кастрычніка)

— Цудоўна! Беларуская тэма ў модзе. І чым больш вакол гэтага ўвагі — тым лепш. Такія дзяткі (у модных ільняных сукенках з вышыўкай) сапраўды звяртаюць на сябе ўвагу. Яшчэ і для хлапцоў бы нешта пашыць. Нам жа таксама хочацца жаночай увагі!..

Што тычыцца арнаменту, я быў бы з ім больш асцярожным. Лепш усё ж такі ведаць яго значэнне. А то так і мужчыну можна прыбраць у камізэльку з «бабай» (абярг дзетанараджэння) :-)

Мацвей, г. Віцебск

Рубрыку вядзе
Валянціна ДОЎНАР.
dounar@vziazda.by

■ Экалагічны лікбез

УЗБРОЕННЫЯ ІНФАРМАЦЫЯЙ

Што трэба ведаць падводным рыбалавам і паляўнічым з сабакамі

Сярод паляўнічых, мабыць, асабліваю іх катэгорыю складаюць тыя, хто аддае перавагу здабычы зверу або птушкі пры дапамозе паляўнічых сабак. Тое ж можна, напэўна, сказаць і пра падводных рыбалаваў. Спецыфіка захаплення і першых, і другіх патрабуе і спецыяльных ведаў. І калі вопытны аматар такога актыўнага адпачынку, як правіла, ужо мае патрэбны досвед, дык у навічоў, што толькі жадаюць далучыцца да адпаведнага захаплення, можа ўзнікнуць шэраг пытанняў. На некаторыя з іх сёння адкажуць спецыялісты Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

Трэнероўкі па правілах

Палявое навучанне як неад'емная частка фарміравання рабочых якасцяў розных парод паляўнічых сабак часцяком выклікае ў іх уладальнікаў пытанне: якім чынам дазволена весці нагонку, муштроўку і прывучванне сваіх гадаванцаў.

Згодна з Правіламі вядзення паляўнічай гаспадаркі і палявання, для трэнероўкі і палявання дазваляецца выкарыстоўваць толькі паляўнічых сабак, зарэгістраваных Беларускай таварыствам паляўнічых і рыбалаваў.

Зоны трэнероўкі павінны выдзяляцца ў абавязковым парадку ў кожнай паляўнічай гаспадарцы плошчай больш за 25 тысяч гектараў і складаць не менш за 1 тысячу гектараў. У гэтых зонах паляўнічым дазваляецца трэнероўка сваіх сабак пры ўмове, што яны бу-

дучэ знаходзіцца там у светлы час сутак без зброі. Права на здабычу паляўнічых жывёл яны таксама не маюць.

Трэнероўка паляўнічых сабак можна не толькі ў паляўнічых угоддзях. Абласныя выканаўчыя камітэты маюць права прымаць рашэнні аб выдзяленні ўчасткаў для гэтых мэт у межах забароненых для палявання зон (за выключэннем зон масавага адпачынку).

З 1 па 31 мая, у перыяд з'яўлення маладняку, трэнероўка паляўнічых сабак (акрамя выжлаў) забароненая.

Паляўнічы павінен ведаць, што, калі ў працэсе трэнероўкі яго сабака здабыў (умярціў) альбо нанёс траўмы, не сумяшчальныя з жыццём) паляўнічую жывёлу нарміруемых відаў або чырванакніжную жывёлу, неабходна паведаміць пра інцыдэнт службовай асобе карыстальніка паляўнічых угоддзяў, не перамяшчаючы і не разбіраючы здабытую жывёлу.

Паляўнічы сабака, у адпаведнасць з Правіламі, з'яўляецца прыладай палявання. Разам з тым не прызнаецца паляваннем знаходжанне асоб у паляўнічых угоддзях ці іншых месцах пражывання паляўнічых жывёл з паляўнічым сабакам на павадку або які ўдзельнічае ў выпрабаваннях і спаборніцтвах, а таксама ў працэсе трэнероўкі ў названых вышэй выпадках.

Як пазбегнуць «камянёў» падводнікам

Апошнім часам у розных дзяржаўных органах, у тым ліку рыбалоўнага кантролю, паступае значная колькасць звяротаў, якія тычацца падводнага палявання. У іх грамадзяне выказваюць як за развіццё такога спосабу лоўлі рыбы, так і кажуць пра негатыўнае стаўленне да яго. Спецыялісты Дзяржінспекцыі вывучылі міжнародны вопыт арганізацыі і ўмоў вядзення падводнага палявання, у прыватнасці, у краінах Балты.

У Літве з трох тысяч вадаёмаў падводнае паляванне дазволена толькі на 7, пры гэтым неабходна мець білет рыбалава. У Эстоніі падводныя паляўнічыя ў абавязковым парадку набываюць рыбалоўную карту. Цягам пяці дзён пасля заканчэння

тэрміну яе дзеяння яны павінны даць справаздачу аб улове, інакш наступны раз у выдачы карты ім будзе адмоўлена. Падводнае паляванне можна весці толькі на двух азёрах — Курэмаа і Саад'ярв. Каштуе гэты два еўра за адзін дзень.

Цікава, што ў Эстоніі,

калі вам пашанцуе злавіць рыбу з пластыкавай пазнакай каля спінога плаўніка (на ёй — звесткі пра від і памеры рыбы пры яе ўсяленні ў вадаём), можна адправіць гэтую пазнаку, а таксама апісанне вылаўленай асобіны (выгляд, вага, даўжыня, час і месца вылаву, спосаб лоўлі) у рыбагадавальнік і атрымаць у якасці ўзнагароджання 5,11 еўра і добрую блешню. У Латвіі падводнае паляванне дазволена толькі ў вадаёмах, пералік якіх ухвалены Міністэрствам земляробства. У гэтым спісе — каля 30 рыбалоўных угоддзяў.

Да 2006 года падобны пералік існаваў і ў Беларусі. Ён уключаў 34 водныя аб'екты: у Брэсцкай вобласці — 7, Віцебскай — 11, Гомельскай — 5, Гродзенскай — 6, Магілёўскай — 5. У Мінскай вобласці падводнае паляванне было цалкам забаронена.

Сёння абмежаванні ў падводнікаў куды менш. Існуе пералік рыбалоўных угоддзяў (зацвярджаецца пастановай Мінсельгасхарча), у якіх забаронена рыбаць некаторымі спосабамі, у тым ліку весці падводнае паляванне. Водныя аб'екты фонду запasu, якія не ўваходзяць у гэты спіс (а іх значна больш), адкрытыя для так званай інтэнсіўнай лоўлі. Аднак, каб рыбаць там з дапамогай падводнай стрэльбы, займацца тролінгам (лоўля з суднаў з рухавікамі на дарожку) і выкарыстоўваць вялікую колькасць кручкоў (да 10), рыбаку неабходна быць членам Беларускага таварыства паляўнічых і рыбалаваў.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@vziazda.by

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Выигрывайте автомобиль в юбилей Сбербанка с MasterCard!»

1. Организатор рекламной игры.

Общество с ограниченной ответственностью «Смарт Нова», далее именуемое «Организатор», 220002, г. Минск, ул. Сторожевская, д. 8, к. 11, зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191720959, свидетельство о государственной регистрации выдано 04.03.2013 г.

2. Наименование рекламной игры – «Выигрывайте автомобиль в юбилей Сбербанка с MasterCard!»

3. Территория проведения

Рекламная игра «Выигрывайте автомобиль в юбилей Сбербанка с MasterCard!» проводится на территории Республики Беларусь.

4. Срок начала рекламной игры – 24 октября 2016 года, срок окончания – 28 февраля 2017 года.

5. Состав комиссии по проведению рекламной игры:

1. Борошко Олег Владимирович, Заместитель Председателя Правления ОАО «БПС-Сбербанк» по розничному бизнесу, председатель комиссии;

2. Демиденко Елена Викторовна, директор Департамента розничного бизнеса ОАО «БПС-Сбербанк»;

3. Якутина Ольга Валентиновна, заместитель директора Департамента маркетинга и PR ОАО «БПС-Сбербанк»;

4. Куликович Владимир Александрович, специалист по работе с клиентами ООО «Смарт Нова»;

5. Мазура Сергей Михайлович, специалист отдела медиапланирования ООО «Смарт Нова».

6. Цель Игры.

Рекламная игра «Выигрывайте автомобиль в юбилей Сбербанка с MasterCard!» проводится с целью стимулирования использования кредитных карт MasterCard Gold ОАО «БПС-Сбербанк» (далее – БПС-Сбербанк) для осуществления безналичных платежей.

7. Условия участия и порядок отбора участников рекламной игры.

Участниками Рекламной игры «Выигрывайте автомобиль в юбилей Сбербанка с MasterCard!» являются:

– физические лица – граждане Республики Беларусь, достигшие 18 лет, оформившие кредит «Юбилей» на банковскую платежную карточку MasterCard Gold, эмитированную в рамках акции, приуроченной к 175-летию образования ПАО Сбербанк, которые в период с 0.00 часов 24.10.2016 года по 24.00 31.12.2016 года совершают платежи с использованием данной платежной карточки не менее чем на 30 (Тридцать) белорусских рублей образца 2009 года или 300 000 (Триста тысяч) белорусских рублей образца 2000 года.

Не являются основанием для участия в Игре:

– снятие наличных денежных средств;

– перевод денежных средств с карты на карту;

– размещение депозитов и оплата банковских комиссий;

– операции по погашению кредитов;

– операции, осуществленные в кассах отделений Банков-партнеров.

Участником рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором и Заинтересованным лицом, супруг (супруга) такого лица, близкие родственники и лица, находящиеся с ними в отношениях свойства, а также члены Комиссии.

Организатор не несет ответственности за несвоевременное или некорректное представление информации о транзакциях другими участниками системы безналичных расчетов.

В случае если одно физическое лицо совершило несколько безналичных операций, соответствующих настоящим Правилам, физическое лицо фиксируется в качестве участника Игры соответствующее количество раз. Из безналичных операций, соответствующих Правилам, формируется список участников игры (далее – Список Участников).

8. Состав и размер призового фонда.

Призовой фонд Игры сформирован за счет имущества заинтересованного лица – открытого акционерного общества «БПС-Сбербанк».

Размер Призового фонда составляет 13,500 (Тринадцать тысяч пятьсот) белорусских рублей образца 2009 года или 135 000 000 (Сто тридцать пять миллионов) белорусских рублей образца 2000 года.

Наименование	Кол-во, шт.	Общая стоимость с НДС бел. рублей образца 2009 года/бел. рублей образца 2000 года
А/м легковой Renault Sandero, Россия, кузов X7L5SRAY455472812 г.в. 2016, цвет белый	1	13 500/135 000 000

9. Место, дата, время и порядок розыгрыша призового фонда, порядок определения выигравших участников рекламной игры.

Розыгрыш Призового фонда проводится открыто в присутствии Комиссии в здании ОАО «БПС-Сбербанк» по адресу: 220005, г. Минск, б-р имени Мулявина, д. 6 17 января 2017 года в 15.00.

К моменту розыгрыша данные об участниках Игры формируются в Список Участников. Каждому участнику Игры в Списке Участников последовательно присваивается индивидуальный порядковый номер по дате и времени транзакции. Все порядковые номера имеют одинаковую разрядность.

Для проведения розыгрыша используется специальный барабан с количеством ячеек и набором шаров, которые соответствуют максимальной разрядности номеров из Списка Участников.

Выигрышный номер определяется путем его формирования справа налево из номеров шаров, случайно поочередно извлекаемых из ячеек барабана членом комиссии. В ячейку, соответствующую максимальной разрядности последнего зарегистрированного индивидуального порядкового номера, выкладываются шары с номерами от 0 до цифры максимального разряда последнего зарегистрированного порядкового номера. В остальные ячейки вкладываются по 10 шаров с номерами от 0 до 9. Из всех ячеек барабана поочередно извлекается по одному шару справа налево, которые последовательно формируют выигрышный номер. Производится проверка сформированного номера на наличие полученной комбинации цифр в Списке Участников. При наличии совпадения выигрышный номер считается выигравшим. В противном случае производится повторная выемка с составлением номера. Таким образом формируется один выигрышный и два резервных номера.

10. Место, порядок и сроки выдачи призов и уведомления победителей.

Победитель уведомляется о выигрыше по почте и по телефону не позднее 19 января 2017 года.

После получения уведомления о выигрыше победитель должен до 31 января 2017 г. предоставить письменное подтверждение согласия на получение приза (далее – письменное подтверждение). В случае если Победитель не дал письменного подтверждения, или он не соответствует всем требованиям настоящих правил, право на получение приза переходит к обладателю первого резервного номера из резервного списка. В этом случае участник рекламной игры из

резервного списка уведомляется о выигрыше по почте и по телефону не позднее 7 февраля 2017 г., его письменное подтверждение должно быть получено до 14 февраля 2017 года. В случае если и он не дал письменного подтверждения, или он не соответствует всем требованиям настоящих правил, право на получение приза переходит к обладателю второго резервного номера из резервного списка. В этом случае второй участник рекламной игры из резервного списка уведомляется о выигрыше по почте и по телефону не позднее 21 февраля 2017 г., его письменное подтверждение должно быть получено до 27 февраля 2017 года включительно.

В случае отказа победителя от получения приза (в том числе и из резервного списка), неполучения приза в установленном правилами порядке и сроке либо невыполнения условий его получения, приз остается у Организатора.

Торжественное вручение приза будет осуществляться в здании БПС-Сбербанка по адресу: 220005, г. Минск, б-р имени Мулявина, д. 6 в любой рабочий день до 28 февраля 2017 года включительно с 12 до 17 часов с предварительным согласованием даты и времени прибытия победителя с представителем Организатора по телефону +375 (17) 288-60-30.

Приз вручается по предъявлению победителем паспорта. Денежная компенсация стоимости приза не производится.

11. Порядок информирования об условиях и результатах Игры.

Правила рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» до начала рекламной игры. Результаты розыгрыша призов будут опубликованы в газете «Звязда» не позднее 24 февраля 2017 года.

12. Общие условия рекламной игры.

Налогообложение приза производится в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Решения Организатора по всем вопросам, связанным с проведением рекламной игры, а также результаты проведения рекламной игры будут считаться окончательными, будут распространяться на всех участников и не могут быть оспорены.

Участник рекламной игры, претендующий на получение приза, обязуется заполнить и подписать все необходимые документы, предоставляемые Организатором рекламной игры для получения приза.

Все возможные претензии участников в отношении организации и условий передачи призов должны быть адресованы непосредственно Организатору рекламной игры по адресу: 220002, г. Минск, ул. Сторожевская, д. 8, оф. 11.

Организатор не вступает в споры между участниками относительно определения собственника выигранного приза и/или претендентов на получение приза. Участник вправе распорядится полученным призом по своему усмотрению.

Организатор не несет ответственности за качество работы почтовых служб, в частности за недостатку либо несвоевременную доставку почтовой корреспонденции.

Участник самостоятельно несет ответственность за соблюдение им действующего законодательства в сфере налогообложения.

Участие в рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие участников с настоящими правилами рекламной игры.

Телефон информационной линии: 8 (017) 290-24-76.

Время работы информационной линии: с 12.00 до 17.00.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 2848, выдано 18.10.2016 г. Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

■ Подыум

У абмен на піцу і канструктар

Як дзеці з асаблівасцямі ў развіцці рыхтуюцца да моднага паказу

Сёлета Беларускі тыдзень моды адважыўся на эксперымент — упершыню правесці дзіцячы інклюзіўны паказ. На подыум разам з прафесійнымі юнімі мадэлямі выйдуць дзеці з інваліднасцю. Дэфіле чакаецца напачатку лістапада. Малыя ўжо рыхтуюцца. Бацькі таксама: што ні кажы, а быць мадэллю — гэта праца, за якую трэба плаціць, — прысмакамі, цацкамі і дазвалам прапускаць урокі ў школе. На рэпетыцыі эсклюзіўнага паказу павялі карэспандэнты «Звязды».

Звычайная калекцыя для незвычайных дзяцей

Арганізаваць паказ прапанавала Беларуская асацыяцыя дапамогі дзецям-інвалідам і маладым інвалідам. Натхніліся прыкладам Ангеліны Уэльскай — першай беларускай мадэлі з ДЦП (дзяўчына, дарэчы, нядаўна падпісала кантракт з Нацыянальнай школай прыгажосці). Разаслалі лісты дызайнерам з просьбай дазволіць малым з асаблівасцямі ў развіцці паўдзельнічаць у паказах. На прапанову адгукнулася віцебскі мадэльер Таццяна Яфрэмава. А Беларуская палата моды падтрымала праект і ўключыла яго ў праграму восеньскіх паказаў.

Таццяна Яфрэмава сёння ярка за рэпетыцыі. Прыехала для прымеркі. На крэслах раскладзена рознакаляровае адзенне. Плашчыкі, спадніцы,

— Кожнае дзіця незвычайнае. Толькі камусьці трэба мала намаганняў, каб зрабіць крок, а камусьці — многа, — разважае дызайнер. — Нягледзячы на тое, што паказ такі ў Беларусі ўпершыню, асаблівасцяў я не бачу. Гэта проста дзеці.

Ліхтаршык і кароль

...У зале ўключаецца музыка. Малыя хутка знаходзяць свае пары — трэцяя рэпетыцыя як-ніяк! — і выстройваюцца адно за адным. Пачынаецца дэфіле. Дзяўчаты трымаюць рукі на таліі, хлопцы — у кішэнях. «Адзін, два, тры, чатыры», — старанна адлічваюць у канцы імправізаванага подыума, перш чым разварнуцца і пайсці назад. Тыя, хто менш хвалюецца, не забываюць азірнуцца цераз плячо і ўсмінуцца нешматлікім глядачам з ліку педагогаў.

— Я б не сказала, што з імі складаней працаваць. Наадварот, дзеці вельмі старанныя, уважліва слуха-

Пакуль рэпетыцыя не пачалася, ёсць час паразмаўляць: не бачыліся цэлы тыдзень.

юць, — кажа Аксана Кавецкая, кіраўнік дзіцячай школы мадэляў «Kids' PODIUM», у якой маленькім удзельнікам паказу прапанавалі бясплатна прайсці навучанне.

Тры гады таму ў студыі ўжо быў падобны вопыт работы — праект «Сярэбраное кола», дзе адзенне паказвалі дзеці на калыхах. Малыя рыхтавалі на працягу года: выкладалі ім асновы дэфіле, этыкет, псіхалогію. Запашалі разбілітолага. Паказ вечаровых сукенкаў тады прайшоў на «ўра»: у зале было 400 чалавек.

— Калі ёсць жаданне, усё можна вырашыць. Прыйсці да

дырэктара школы, гуртка, расказаць ім пра сваё дзіця, якое таксама хоча займацца творчасцю. Гэта ўсяго толькі арганізаваць яшчэ адну групу, — упэўнена Аксана Кавецкая.

«Звычайная калекцыя для незвычайных дзяцей» — так называе яе сама дызайнер — гэта яе ўклад у будучыню сына, спосаб прыцягнуць увагу да тэмы.

Цяперашнюю пастаноўку вырашылі зрабіць тэатралізаванай, па матывах казкі «Маленькі прынец». Каб дзецям было не так страшна выходзіць на подыум, іх аб'ядналі ў групы па некалькі чалавек. Караля суправаджае світа, ліхтаршыка — зоркі.

Пасля трэцяга прагону некаторыя «казачныя героі» пачалі стамляцца. Адзін з хлопчыкаў накіроўваецца да дзвярэй. Мама спрабуе выправіць сітуацыю: абяцае пачаставаць прысмакамі.

— Піцца? — з надзеяй зазірае малы ў вочы.

— Я не паспею прыгатаваць...

— Піцца? Мама здаецца: «Добра, будзе», — і шчаслівы малы вяртаецца ў залу.

Светлавалосага хлопчыка, якога пасля рэпетыцыі чакае дамашняя піцца, завуч Дзяніс. Дзянісу восем гадоў, і ў яго сіндром Даўна. У паказе ён

ўдзельнічае разам з аднакласніцай Таняй Сівянкавай. Творчыя людзі: з верасня займаюцца ў тэатральным гуртку.

— Мы вырашылі, што нам трэба выступіць абавязкова, для таго каб нека сацыялізавацца, каб грамадства паглядзела, што гэта такія ж дзеці, як усе, — кажа мама Дзяніса Аляксандра Крылова. — Дзяніс і Таня ходзяць у інтэграваны клас, і ў садку былі сярод звычайных малых. Той, хто ведае нашых дзяцей, ужо нічога не баіцца, разумее, што яны неагрэсіўныя.

«Мама, я буду дамай»

Бацькоў, дарэчы, у залу не пускаюць: дзеці пры іх саромеюцца дэфіліраваць. Таму пакуль малыя адточваюць рухі, мы з дарослымі гутарым у калідоры. Таццяна Высоцкая і яе дзесяцігадовая Даша ездзяць на рэпетыцыі з Маладзечна. Малая ў захваленні.

— Дома ходзіць і ўсё паўтарае: «Мама, я буду дамай», — усміхаецца Таццяна.

Даша любіць публічнасць і прыгожыя ўборы. На паказе, па словах дзяўчынкі, яна «павінна паказаць, як трэба хадзіць».

Мадэльную паходку дома рэпетыруюць нават хлопчыкі. Адзінаццацігадовы Арсен, якому дасталася ганаровая «пасада» ліхтаршыка, з задавальненнем паказвае свае поспехі тату і выхваляецца ў спецыялізаванай школе.

— Сын не любіць гучнай музыкі, яму не падабаюцца люстэркі. Спачатку казаў, што баіцца, бо не разумее, што будзе адбывацца, — прызнаецца мама Вольга Калмакова і тлумачыць нам, што ў Арсеня аутизм.

На подыуме страху не відаць — толькі ўсмешка. У дзень рэпетыцыі хлопчык не ходзіць на ўрокі: пакідае сілы для дэфіле. Адміністрацыя школы і настаўнікі паставіліся да гэтага спакойна. А Вольга толькі радуецца тым зменам, якія бачыць у сыне:

— У Арсеня з'яўляюцца новыя словы, іншыя эмоцыі. Для мяне, як для мамы, гэта вельмі заўважна.

Вольга, дарэчы, працуе ў мінскім заапарку. Яна начальнік асветніцкага аддзела і сама стараяца арганізоўваць розныя мерапрыемствы для малых з інваліднасцю. «Я разумю, наколькі нашым дзецям і іх бацькам гэта важна — не сядзець у чатырох сценах, не закрывацца ў сабе, а кантактаваць».

Арсень сёння стойка пераносіць рэпетыцыю і прымерку. Яшчэ б: за стараннасць мама паабяцала яму невялікую ўзнагароду — новую калекцыю лега-чалавечкаў.

P.S. У гэтым сезоне ўся сума ад прададзеных білетаў на Дні дзіцячай моды, якія пройдуць 5-6 лістапада, будзе пералічана Беларуская асацыяцыя дапамогі дзецям-інвалідам і маладым інвалідам. А інклюзіўны паказ не стане апошнім. Цяпер вядуцца перамовы, каб правесці такія дэфіле за мяжой.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
lubneuskaya@vziasda.by

■ Дзяржава і бізнес

АЙЧЫННАЯ РЭКЛАМА БЕЗ БАР'ЕРАЎ

Сталіца на тры дні стала цэнтрам рэкламных тэхналогій, дызайну і маркетынгу. У Мінску трэці год запар праходзіць выстава «Мятны леў». У Палацы спорту сабраліся дзясяткі рэкламных, брэндывых і медыйных агенцтваў, паліграфічных прадпрыемстваў, вытворцаў сувенірнай прадукцыі з Беларусі, Польшчы, Расіі і Швейцарыі.

За некалькі хвілін да ўрачыстага адкрыцця выставы **начальнік упраўлення абароны правоў спажыўцоў і кантролю за рэкламай Міністэрства антываганальнага рэгулявання і гандлю Ірына БАРЫШНИКАВА** расказала журналістам, што канцэпцыя развіцця рэкламнага рынку Беларусі ўжо знаходзіцца на ўзгадненні ў зацікаўленых структурах. Адметна, што ў гэты раз ініцыятыва па фарміраванні канцэпцыі перададзена бізнесу. «Раней канцэпцыя ад пачатку і да канца распрацоўвалася дзяржорганами. Сёння існуюць тры асацыяцыі рэкламных арганізацый. У інтарэсах бізнесу мы прапанавалі яго прадстаўнікам унесці свае варыянты. Яны і прапанавалі неабходныя меры, якія трэба прыняць для далейшага пашырэння рэкламнага бізнесу», — патлумачыла Ірына Барышнікава.

Кажучы аб існуючых адміністрацыйных бар'ерах на рэкламным рынку краіны, Ірына Барышнікава адзначыла, што ў Беларусі адсутнічаюць асноўныя з іх — ліцэнзаванне і сертыфікацыя рэкламы. «Рэклама з'яўляецца інфармацыйнай крыніцай, якая ўплывае на спажыўцоў. Таму ў краіне прадуладжана ўзгадненне рэкламы лекавых сродкаў і медыцынскіх паслуг і тэхнікі, знешняй рэкламы. Іншых бар'ераў няма», — патлумачыла Ірына Барышнікава.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.
kryzhevich@vziasda.by

Закаханыя падлеткі ўцяклі з дому.

Іх шукае міліцыя

У Лунінцы адначасова прапалі 17-гадовы хлопеч і яго равесніца. Аб знікненні сына ў міліцыю заявіла маці, прыкладна ў той жа час у райаддзел звярнуўся бацька непаўналетняй дачкі. У кожнай сям'і занепакоены фактам, што дзіця сышло з дому, знаходзіцца невядома дзе, на сувязі з роднымі не выходзіць.

Аказалася, што абое з'яўляюцца навучэнцамі Лунінецкага дзяржаўнага політэхнічнага каледжа, вучацца на трэцім курсе і сімпатызуюць адно аднаму. Як паведаміў начальнік аддзела інфармацыі і грамадскіх сувязяў Брэсцкага УУС Сяргей ДУЧЭНКА, міліцыянеры супаставілі факты і вырашылі, што маладыя людзі збеглі з дому разам. Тым больш, што дзяўчыне ў хуткім часе належала на тры месяцы накіравацца ў Мадрыглю ў спецустанову. Яна пяць разоў затрымлівалася супрацоўнікамі міліцыі за ўжыванне спіртнога ў грамадскіх месцах. Вось і вырашылі гора-закаханыя не разлучацца, нарабішы клопату бацькам і міліцыі.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@vziasda.by

Той самы Дзяніс, якому пасля рэпетыцыі паабяцалі піцу. Шчасліўчык!

пінжакі, шорты... Дызайнер ужо больш за дзесяць гадоў шые ўборы для жанчын, але дзіцячую калекцыю выстаўляе ўпершыню.

— Гэта будзе сумесь класікі і спорту, — раскрывае некаторыя дэталі мадэльер. — Ёсць і паўсядзённае, і святочнае адзенне. Тканіны мне прадаставілі бясплатна. Я брала натуральныя матэрыялы — лён, бавоўну, шоўк. Дэкорам, дарэчы, будуць піктаграмы, якія выкарыстоўваюцца ў альтэрнатыўнай мове камунікацыі. Такое зашыфраванае пасланне.

Таццяна — шматдзетная мама. Чацвёрта сыноў. Самы малодшы — яму цяпер паўтара года — нарадзіўся з сіндромам Даўна. «Звычайная калекцыя для незвычайных дзяцей» — так называе яе сама дызайнер — гэта яе ўклад у будучыню сына, спосаб прыцягнуць увагу да тэмы.

На подыум дзеці будуць выходзіць невялікімі групамі.

■ Добрая навіна

Мабільную праграму, якая дапаможа людзям з тугавухасцю, распрацавалі маладыя навукоўцы з БДУІР.

Па звестках Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, цяпер больш як 300 мільёнаў чалавек у свеце пакутуюць ад страты слыху. Распрацоўка навукоўцаў БДУІР дапамагае людзям са зніжаным слыхам вярнуць здольнасць да камфортнага ўспрымання гукаў навакольнага асяроддзя, музыкі і гаворкі.

Petralex — гэта своеасаблівы «слыхавы апарат» на базе смартфона або планшэта, які

самастойна падладжваецца пад асаблівасці слыху канкрэтнага чалавека.

— Аўтаматычная настройка Petralex не патрабуе спецыяльнага абсталявання і кваліфікацыі і можа выконвацца самім карыстальнікам у аўтаматычным рэжыме, — тлумачыць, кандыдат тэхнічных навук, дацэнт кафедры электронных вылічальных сродкаў Максім ВАШКЕВІЧ.

Рэалізацыя падобнай праграмы на базе мабільных прылад робіць карыстальніка свабод-

ным у выбары настроек узмацнення і выраўноўвання гучнасці гуку. Гэтым праграма выгадна адрозніваецца ад спецыялізаваных слыхавых апаратаў з закладзенымі ў іх універсальнымі для ўсіх параметрамі.

Petralex не адзіная распрацоўка лабараторыі «Мультипрацэсарныя сістэмы рэальнага часу», якая функцыянуе пры кафедры электронных вылічальных сродкаў. У лабараторыі вядуцца даследчыя работы ў галіне стварэння маўлен-

чых інтэрфейсаў ЭВС, маўленчых працэсараў для ўліткавай імплантацыі, а таксама ў іншых сферах.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@vziazda.by

Смартфон — замест слыхавога апарата

РРБ-Банк
Закрытае акцыйнае грамадства
«Акцыйны банк рэканверсіі і развіцця»
220034, г. Мінск, ул. Красназвездная, 18
www.rrb.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2016 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	На 01.10.2016	На 01.10.2015
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	5828	5528
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	7842	65664
5	Средства в банках	1104	3639	7440
6	Ценные бумаги	1105	89440	3544
7	Кредиты клиентам	1106	57741	61391
8	Производные финансовые активы	1107	-	10207
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	25661	22307
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	547	2145
12	Отложенные налоговые активы	1111	129	2
13	Прочие активы	1112	2956	2374
14	ИТОГО активы	11	193783	180602
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
16	Средства Национального банка	1201	9956	10488
17	Средства банков	1202	35136	10811
18	Средства клиентов	1203	105397	119190
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	3073	3582
20	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
21	Отложенное налоговое обязательство	1206	-	-
22	Прочие обязательства	1207	1708	693
23	ВСЕГО обязательства	120	155270	144764
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
25	Уставный фонд	1211	20429	19535
26	Эмиссионный доход	1212	-	-
27	Резервный фонд	1213	981	976
28	Фонд переоценки статей баланса	1214	6186	5223
29	Накопленная прибыль	1215	10917	10104
30	ВСЕГО собственный капитал	121	38513	35838
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	193783	180602

ОТЧЕТ о прибылях и убытках на 1 октября 2016 года

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	На 01.10.2016	На 01.10.2015
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	15819	14581
2	Процентные расходы	2012	10127	8861
3	Чистые процентные доходы	201	5692	5720
4	Комиссионные доходы	2021	2225	3339
5	Комиссионные расходы	2022	556	423
6	Чистые комиссионные доходы	202	1669	2916
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(40)	-
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	1334	(6573)
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	(13)	7905
11	Чистые отчисления в резервы	207	(1640)	2031
12	Прочие доходы	208	2293	1780
13	Операционные расходы	209	8876	7336
14	Прочие расходы	210	242	298
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	3457	2083
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	326	505
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	3131	1578
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях			
19	Базовая прибыль на простую акцию	22		
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23		

Председатель Правления **В.В.Дранкевич**

Главный бухгалтер **Т.И.Карчмит**

Дата подписания «18» октября 2016г.

Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности № 21 от 07.06.2013. УНП 100361187

РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	Капитальное строение, инв. № 431/С-30639 (назначение – здание специализированное для общественного питания, наименование – одноэтажное кирпичное здание столовой), площадью 286,8 кв м, расположенное по адресу: Гродненская область, г.п. Кореличи, ул. Гастелло, 48
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 423355100001000731, площадью 0,0574 га (назначение – земельный участок для размещения объектов розничной торговли) по адресу: г.п. Кореличи, ул. Гастелло, 48
Начальная цена продажи	54 960 р. (пятьдесят четыре тысячи девятьсот шестьдесят рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	5 496 р. (пять тысяч четыреста девяносто шесть рублей)
Условия аукциона	Без условий
Продавец	ОАО «Кореличская сельхозтехника», 231430, Гродненская область, г.п. Кореличи, ул. Гастелло, 46, тел./факс 8-01596-215-62
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с 3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка 153001739, УНП 500833225

Аукцион состоится 22 ноября 2016 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;

юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица;

индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона представляются:

представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;

физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица;

представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу:

г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 16 ноября 2016 г. до 15.00

Телефон для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

<http://grodnoino.by/>

РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	Капитальное строение, инв. № 420/С-28478 (назначение – здание специализированное розничной торговли), площадью 137,6 кв м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Фабричная, д. 6. Лот № 1 относится к историко-культурной ценности Республики Беларусь. Новый собственник будет обязан на протяжении одного месяца подписать охранный договор
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 423650100007000977, (назначение – обслуживание производственной территории), площадью 3,8803, расположенный по адресу: г. Лида, ул. Фабричная, д. 6
Начальная цена продажи	18 919,80 р. (восемнадцать тысяч девятьсот девятнадцать рублей восемьдесят копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	1 891,98 р. (одна тысяча восемьсот девяносто один рубль девяносто восемь копеек)
Продавец	ОАО «Лидская обувная фабрика», 231300, г. Лида, ул. Фабричная, 6, тел./факс 8-0154-52-16-61
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 301 257 917 0017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225

Аукцион состоится 11 ноября 2016 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Лида, ул. Фабричная, 6

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;

юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица;

индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона представляются:

представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;

физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица;

представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 02.07.2016 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу:

г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг), с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 08 ноября 2016 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

<http://grodnoino.by/>

ЗАО «Центр промышленной оценки» информирует:

В извещение о проведении открытого аукциона по продаже административных помещений, принадлежащих ООО «БЕЛИНВЕСТ-Инжиниринг», опубликованном в газете «Звезда» от 11.10.2016 г., вносятся изменения:
Лот № 3 - Рабочие помещения (Административное помещение), общ. пл. 410,7 кв.м, инв. номер 500/D-708164543, по адресу: г. Минск, пр-т Победителей, 117-42, 1-й этаж – **снят с аукциона.**
 Контакты: **Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71.**
 Email: auction@cpo.by.

УНП 191450284

ОАО «Евроторгинвестбанк»
www.etib.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 1 октября 2016 года

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	На 01.10.2016 г.	На 01.10.2015 г.
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		4 499	4 158
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103		790	1 275
5	Средства в банках	1104		24 699	26 270
6	Ценные бумаги	1105		18 855	-
7	Кредиты клиентам	1106		52 676	54 083
8	Производные финансовые активы	1107		-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109		2 638	2 164
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110		-	-
12	Отложенные налоговые активы	1111		-	-
13	Прочие активы	1112		448	539
14	ИТОГО активы	11		104 605	88 489
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
16	Средства Национального банка	1201		-	-
17	Средства банков	1202		17 639	17 787
18	Средства клиентов	1203		20 443	15 571
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204		14 590	8 426
20	Производные финансовые обязательства	1205		-	-
21	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
22	Прочие обязательства	1207		788	354
23	ВСЕГО обязательства	120		53 460	42 138
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
25	Уставный фонд	1211		43 000	43 000
26	Эмиссионный доход	1212		-	-
27	Резервный фонд	1213		2 477	466
28	Фонд переоценки статей баланса	1214		194	206
29	Накопленная прибыль	1215		5 474	2 679
30	ВСЕГО капитал	121		51 145	46 351
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		104 605	88 489

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ
на 1 октября 2016 года

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	На 01.10.2016 г.	На 01.10.2015 г.
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		15 651	12 236
2	Процентные расходы	2012		2 487	3 248
3	Чистые процентные доходы	201		13 164	8 988
4	Комиссионные доходы	2021		1 361	2 428
5	Комиссионные расходы	2022		286	225
6	Чистые комиссионные доходы	202		1 075	2 203
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям сценными бумагами	204		(220)	(391)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		2 361	4 541
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		346	(214)
11	Чистые отчисления в резервы	207		3 126	5 581
12	Прочие доходы	208		1 297	1 236
13	Операционные расходы	209		8 915	6 752
14	Прочие расходы	210		259	1 833
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		5 723	2 197
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		1 307	563
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		4 416	1 634

Председатель Правления **В.А. Драгун**
 Главный бухгалтер **С.С. Ящук**
 Дата подписания 18 октября 2016 г.
 Лицензия ОАО «Евроторгинвестбанк» № 26 от 28.05.2013 г.
 УНП 807000043.

РУП «Институт недвижимости и оценки»
по поручению Борисовского межрайонного отдела Управления по г. Минску и Минской области
Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь
извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества должника

ОПИСАНИЕ
Лот №1: Гараж для хранения транспортных средств индивидуального пользования с подвалом по адресу: Республика Беларусь, Минская обл., г. Жодино, ул. Брестская, ГК № 31, гараж № В-54. Назначение – гараж с подвалом. Общая площадь – 58,1 кв.м, 1994 г.п., инв. № 612/D-16658. Фундамент – бетон; стены – кирпич; перекрытия – ж/б; крыша – совмещенная с рулонным покрытием; полы – бетон. Электроснабжение (скрытая проводка). Смотровая яма отсутствует. Начальная цена – 16 332,72 бел. руб. Задаток – 1 630,00 бел. руб.

УСЛОВИЯ
 Если заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), ему присваивается статус «Претендент на покупку».

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан произвести оплату всей стоимости Объекта не позднее 20 рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект недвижимости, обращенный в доход государства (имущество должника), осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Аукцион состоится 24.11.2016 в 11.00 по адресу:
г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4. Шаг аукциона – 5%.

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.

Задаток перечисляется на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества должника, проводимом 24 ноября 2016 г.

Организация и проведение аукциона осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 6. Окончание приема заявлений и задатков – 22.11.2016 в 12.00.

Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом аукциона. Контактные лица для осмотра Объекта аукциона: Бабицкая Светлана Анатольевна (8033) 399-46-60, Громько Кристина Сергеевна (8033) 399-46-61.

Организатор аукциона вправе снять лот с торгов по письменному указанию подразделения Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь в любое время до объявления его проданным.

Организатор аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 550-09-52, 8 (029) 356-90-03 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

Извещение о проведении аукциона
ПОКОЛЮБИЧСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
проводит аукцион по продаже земельного участка в частную собственность,
расположенного на территории Поколюбичского сельсовета

Кадастровый номер и адрес земельного участка, его размеры, целевое назначение, назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений	Начальная цена предмета аукциона	Затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участником аукциона документации, необходимой для его проведения, подлежащие возмещению победителем аукциона	Размер задатка, срок и порядок его внесения, реквизиты расчетного счета
321084803606000011 строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома (земельный участок для размещения усадебной застройки (строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома) площадью 0,1500 га. Гомельская область, Гомельский район, Поколюбичский сельсовет, деревня Лопатино, улица Школьная, участок №1	Водопровод имеется. Газопровод имеется. Дорога – асфальтное покрытие.	15742,21 (Пятнадцать тысяч семьсот сорок два рубля 21 копейка)	Расходы в сумме 1194,46 (Одна тысяча сто девяносто четыре рубля 46 копеек) и расходы, связанные с опубликованием объявления	Задаток в сумме 1574,22 (Одна тысяча пятьсот семьдесят четыре рубля 22 копейки) на р/с 3641414130036 ф-ла 302 ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 151501664, получатель – Поколюбичский сельский исполнительный комитет, код платежа 04901

Аукцион проводится 07 декабря 2016 года в 12.00 по адресу: г. Гомель, ул. Ильича, д. 51а в административном здании Гомельского райисполкома (малый зал, 3 этаж).

Заявления об участии в аукционе и прилагаемые к ним документы принимаются по адресу: Гомельский район, агрогородок Поколюбичи, ул. Ленина, 133, 1 этаж, каб. 3 с даты опубликования по 01.12.2016 в 8.30 до 17.00, обед – 13.00–14.00, выходные дни – суббота, воскресенье.

Условия участия в аукционе.

Для участия в аукционе гражданин (лично либо через своего представителя) в установленном в извещении о проведении аукциона срок подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастрового номера и адреса земельного участка, который предполагается получить в частную собственность по результатам аукциона, предоставляет документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заключает с Поколюбичским сельским исполнительным комитетом соглашение установленной формы.

Кроме того, в комиссию или организацию предоставляются сведения гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют документ, удостоверяющий личность.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию или организацию в указанные в извещении сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие задаток в размере, порядке и сроки, определенные в извещении о проведении аукциона, а также заключившие соглашение.

После получения необходимых документов от гражданина на участие в аукционе комиссия выдает ему билет участника аукциона с указанием даты регистрации заявления и номера, под которым он будет участвовать в аукционе. Данные о каждом участнике аукциона заносятся в книгу регистрации участников аукциона.

Участник аукциона имеет право до начала аукциона письменно отозвать заявление об участии в нем. Невяка участника аукциона на аукцион приравнивается к письменному отзыву заявления об участии в нем. При этом участнику аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона возвращается сумма внесенного им задатка.

Письменный отзыв заявления или неявка участника аукциона на аукцион регистрируется в книге регистрации участников аукциона.

Прием заявлений об участии в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленный комиссией или организацией день и час, но не ранее чем за 3 рабочих дня до даты проведения аукциона. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в комиссии или организации.

Сведения об участниках аукциона не подлежат разглашению.

Перед началом аукциона его участники обязаны зарегистрироваться в комиссии и обменять билеты участников аукциона на аукционные номера, которые возвращаются в комиссию после окончания аукциона.

Победителем аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:

1. В течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся:

1.1. внести плату за право приобретения земельного участка в частную собственность;

1.2. возместить затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документов, необходимых для его проведения, формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении этого участка.

2. В течение двух месяцев, но не позднее трех месяцев со дня утверждения протокола о результатах аукциона обратиться в Гомельский межгородской филиал республиканского унитарного предприятия «Гомельское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» за государственной регистрацией земельного участка, прав, ограничений (обременений) прав на него (г. Гомель, ул. Войкова, 87).

3. Выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка.

Участникам предоставляется возможность осмотра земельного участка на местности с членами комиссии (по предварительному согласованию).

Справки по адресу: Гомельский район, агрогородок Поколюбичи, ул. Ленина, 133, тел. 924-248, 924-566

Извещение об открытом аукционе по продаже земельных участков
(микрорайоны «Заболоть», «Барановичи-5,6», «Южный-4») в собственности в г. Гродно 22 ноября 2016 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Стоимость затрат на изготовление документации (с учетом деноминации), руб.	Начальная цена продажи (с учетом деноминации), руб.	Сумма задатка (с учетом деноминации), руб.
1	Земельный участок У-317*	микрорайон «Заболоть»	0,1012	44010000002007354	-	12 000,0	2 400
2	Земельный участок У-328*	микрорайон «Барановичи-5,6»	0,1015	44010000001005407	-	12 138,44	2 500
3	Земельный участок У-136*	микрорайон «Южный-4»	0,1272	44010000003003590	-	23 615,87	5 000

*Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Земельные участки предоставляются в частную собственность для строительства многоквартирного жилого дома.

Организатор аукциона: ГП «Гродненский центр недвижимости».

Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:

внесение платы за земельные участки; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; получение победителями аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома; занятие земельных участков (осуществление строительного-монтажных работ) осуществить не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство многоквартирного жилого дома, возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 08.02.2016 № 49 «О некоторых вопросах возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры».

Аукцион состоится 22 ноября 2016 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал).

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток не позднее **16 ноября 2016 года** в размере, указанном в графе 8, перечисляемый на расчетный счет №3012000041810 в филиале № 400 Гродненском областном управлении ОАО «АСБ Беларусбанк», код 752, УНП 590727594, получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости»; задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению;

представить в ГП «Гродненский центр недвижимости» следующие документы;

заявление на участие в аукционе установленной формы; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафные санкции и иные требования; дополнительно представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

Прием документов, консультация по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г.Гродно, пл. Ленина, 2/1, каб. 57 с 24 октября по 16 ноября 2016 года включительно в рабочие дни с 08.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка как единственный подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан;

внести плату за земельный участок; возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись; выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона.

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Гродненский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся.

Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли.

При невыполнении требований об обращении за государственной регистрацией прав на земельный участок в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, решение Гродненского горисполкома о предоставлении земельного участка утрачивает силу.

Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактные телефоны: + 375 (152) 72 05 46, 72 05 37, официальный сайт организатора торгов www.grodno.gov.by

«Даставай, Язэп, гармонік!»

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. «Ну і грай жа, ...//Хай ляціць там песня». З верша Цёткі (А. Пашкевіч) «Музыкант беларускі». 5. «Пакуль што народ мой спявае //...— матуля жывая». З верша С. Валодзькі «Спяваюць жанчыны». 8. Дэталь баяна, акардэона, гармоні. 9. Асобнае закончанае выступленне артыстаў. 12. Рэзкі гук, які атрымліваецца пры трэнні. 14. «Музыка — найвышэйшае ў свеце ...» Л.Талстой. 16. Тое, што і пласцінка. 18. Група фурманак. 19. «Халіўшы кілішак гарэлі, //... яшчэ павесялеў //Іграць пачаў ён на жалейцы //І дзеўкам стройна песні пеў». З паэмы «Тарас на Парнасе». 20. Самастойная вакальная ці інструментальная п'еса. 21. «... музыкі — кранаць сэрцы». І.Бах. 22. Духавы медны музычны інструмент самага нізкага рэгістра. 24. «Сярэбраны ... цымбалаў». Беларускі рэспубліканскі фестываль цымбалістаў. 25. Горад, сталіца Нарвегіі, які заснаваў муж унучкі полацкай княгіні Рагнеды. 31. Той, хто спакушае каго-небудзь. 34. Асабістая вядомасць, рэпутацыя. 35. «Пад цымбалы, пад цымбалы // Тут Лявоніха скакала // А цяпер пад твая гукі // Скачуць праўнукі і ...». З верша А.Пісьмянкова «Без цымбалаў немагчыма». 36. Папярочнае дзяленне на грыфе струнных музычных інструментаў. 37. Музыка, які грае на альце. 38. «То не скрыпачкі піляюць, // Не ... гудуць // То маркотна ў валацугі // Кішкі арыю пяюць». Прыпеўка.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 1. Значэнне. 2. «Разлівае восень ноты // Закаханым на ...». З верша В.Сабалеўскага «На асеннюю сталіцу». 3. Горад у Расіі, абласны цэнтр. 4. «Даставай, даставай, даставай, Язэп, гармонік! // ... сцеле туманы». З песні «Даставай, Язэп, гармонік!» (сл. Л. Пранца, муз. З. Еўтуховіча). 6. «Мелодыя — гэта думка, гэта рух, гэта ... музычнага твора». Цытата Д. Шамакавіча, продкі якога — ураджэнцы в. Шэметава, што на Мядзельшчыне. 7. Выкананне музычнага твора. 10. Мужчынскае імя. 11. Дзе адзін працуе, там ... гаруе (прык.). 13. «Музыка — ... паветра». Ж.Поль. 15. «Усё ... музыкі — у мелодыі». Й. Гайдн. 16. Лік, які ў мастацкім плане сімвалізуе ідэю сіметрыі. 17. Стварэнне гукаў, падобных на

«кар-кар». 21. «Іграйце, ... // У мяне лапці вялікі. // А мне бацька паплёў, // Каб было да Пакроў». Прыпеўка. 23. Насякомае. 26. «Спрытна пальчыкі хадзілі, // Смык то плаваў, то лятаў, // Дружна ... гаманілі». З паэмы Якуба Коласа «Сымон-музыка». 27. Каб не скрыпка і не ..., музыкант свіней бы пас (жартоўная прыказка). 28. «Ты слуга і цар, // Ты ... — званар». З вер-

ша Янкі Купалы «Гусляр». 29. Грунт пад вадой вадаёма. 30. «Джаз — гэта калі ... хлопцаў іграюць адначасова розныя песні» (жарт музыкантаў). 31. Пчаліныя ячэйкі. 12. Травяністая расліна, сцёблы якой растуць пучком. 33. Колер.

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ.

г. Дзяржынск.

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. Скрыпка. 5. Радзіма. 8. Мех. 9. Нумар. 12. Рым. 14. Мастацтва. 16. Лік. 18. Або. 19. Амуз. 20. Мэта. 21. Мата. 24. Звон. 25. Осла. 26. Струны. 27. Ваг. 28. Дупка. 29. Дно. 30. Папяр. 31. Сопы. 32. Куст. 33. Сіні.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 1. Сянец. 2. Рамана. 3. Тэрм. 4. Венер. 6. Душа. 7. Іра. 10. Яв. 11. Сто. 13. Пазіў. 15. Хараство. 16. Два. 17. Карканне. 21. Музыкі. 23. Аса. 31. Спакушнік. 34. Імя. 35. Унук. 36. Лад. 37. Альтыст. 38. Ветрыкі.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ПАСКА, АДКАЗЫ:

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.51	17.56	10.05
Віцебск —	7.44	17.43	9.59
Магілёў —	7.41	17.46	10.05
Гомель —	7.35	17.46	10.11
Гродна —	8.06	18.11	10.05
Брэст —	8.03	18.15	10.12

Месяц

Апошняя квадра 22.14.
Месяц у сузор'і Льва.

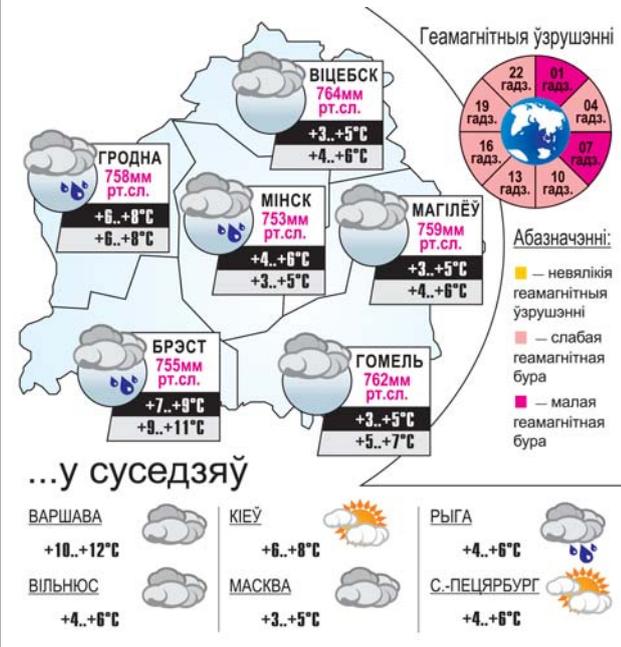
Імяніны

Пр. Канстанціна, Максіма, Пятра, Якава. К. Лідзіі, Саламеі, Аляксандра, Марка, Філіпа.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты Падзеі Людзі

22 КАСТРЫЧНІКА

1501 год — прыняты Мельніцкі прывілей (у горадзе Мельнік Падляшскага ваяводства ВКЛ) — грамата вялікага князя ВКЛ Аляксандра, якой пашыраны паўнамоцтвы шляхты ў палітычным жыцці Вялікага Княства Літоўскага.

1870 год — нарадзіўся Іван Аляксеевіч Бунін, рускі пісьменнік, ганаровы акадэмік Пецярбургскай АН (1909). Першы рускі лаўрэат Нобелеўскай прэміі па літаратуры (1933). Аўтар апавяданняў і аповесцяў «Антоніўскія яблыкі», «Вёска», «Сухадол», аўтабіяграфічнага рамана «Жыццё Арсеньева», кнігі «Цёмныя алеі», «Міцева каханне» і іншых.

1921 год — 95 гадоў таму нарадзілася Лілія Яфрэмаўна Стасевіч, беларуская актрыса, дыктар радыё, заслужаная артыстка Беларусі. У 1941 г. скончыла ў Мінску Рэспубліканскае тэатральнае вучылішча. З 1944-га — актрыса Беларускага тэатра імя Янкі Купалы, у 1948—1980 гадах — дыктар на Беларускім радыё, выкладала ў Беларускім тэатральна-мастацкім інстытуце. Вяла грамадска-палітычныя, літаратурна-драматычныя, музычныя і іншыя перадачы, святочныя рэпартажы. Памерла ў 1999 годзе.

1926 год — у гэты дзень нарадзіўся Спартак Мішулін, які ўвайшоў у гісторыю тэатра і кіно з трыма культавымі ролямі — пана трэнера з тэлевізійнага серыяла «Шынок «13 крэслаў», Саіда з «Белага сонца пустыні» і, вядома, Карлсана з легендарнага спектакля Тэатра сатыры. Мішулін быў уведзены ў спектакль за два

тыдні да прэм'еры і выконваў гэтую ролю 37 гадоў, заўсёды застаючыся «мужчынам у самым росквіце сіл». Памёр у 2005 годзе.

1962 год — пачатак Карыбскага крызісу — супрацьстаяння паміж СССР і ЗША. Намаганні Злучаных Штатаў пакончыць з кубінскай рэвалюцыяй, якая перамагла ў студзені 1959-га, не абмяжоўваліся гандлёва-эканамічнымі санкцыямі. Арганізацыя контррэвалюцыйных мяжжоў у гарадах Трынідад, Сьенфугас, арганізацыя прамога ўзброенага ўварвання ў раёне Плайя-Хірон у красавіку 1961 года, пастаянная прысутнасць авіяносаў і дэсантных караблёў марской пяхоты паблізу берагоў вострава — усе гэтыя сродкі ваеннага ціску на Кубу шырока і адкрыта ўжываліся ЗША. Ад ваеннай агрэсіі Куба змагла абараніцца з дапамогай СССР. Кубінскі ўрад заключыў з СССР дагавор аб размяшчэнні на востраве зброі стратэгічнага прызначэння — савецкіх ракет сярэдняга радыуса дзеяння. 22 кастрычніка 1962 года прэзідэнт ЗША Джон Кенэдзі заявіў аб усталяванні марской блакады вакол Кубы. На Фларыдзе была сканцэнтраваная амаль 250-тысячная групоўка амерыканскіх войскаў, якая складалася з марской пяхоты, авіяцыйных, дэсантных, танкавых і іншых дывізіяў, карпусоў і часцей. Урад СССР у адказ заявіў, што нанясе «самы магутны ўдар у адказ». У СССР былі прыведзены ў павышаную баявую гатоўнасць усе узброеныя сілы.

Было сказана

Вінцэнт ДУНІН-МАРЦІНКЕВІЧ:
«Не таго патрэбна славіць,
Хто на лёдзе замкі ставіць».

УСМІХНЕМСЯ

Многія жанчыны мараць пра рыцараў і сапраўды атрымліваюць агрэсіўных дрэнна апранутых мужчын, якія пахнуць канём.

— Ты хто?
— А ты сам — хто?..
— Я муж Алены!
— А я развозчык піцы. Як вы мяне ўсе дасталі.

Муж у мабільніку жонкі знайшоў незнаёмы нумар, з якога званілі ў 23.00. Патэлефанавалі па ім:
— Алё.

Мама размаўляе з дачкой:
— Якая ж ты ўсё-ткі шкодніца...
— Усе прэтэнзіі да вытворцаў!

Малюнак Аляксандра КАРПІШКЕВІЧА.